

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 172

Anul 51

Ediția în limba română

Comunicări și informări

5 iulie 2008

<u>Numărul informării</u>	Cuprins	Pagina
	III <i>Acte pregătitoare</i>	
	COMITETUL REGIUNILOR	
	A 74-a sesiune plenară din 9 și 10 aprilie 2008	
2008/C 172/01	Aviz din proprie inițiativă al Comitetului Regiunilor „Reforma bugetului european pentru o Europă în schimbare”	1
2008/C 172/02	Avizul Comitetului Regiunilor privind Strategia pentru regiunile ultraperiferice: realizări și perspective	7
2008/C 172/03	Avizul Comitetului Regiunilor privind e-Incluziunea	12
2008/C 172/04	Avizul Comitetului Regiunilor privind Cartea verde privind transporturile urbane	17
2008/C 172/05	Avizul Comitetului Regiunilor privind Viitorul sistem european comun de azil	24
2008/C 172/06	Avizul Comitetului Regiunilor privind Politica portuară europeană	29
2008/C 172/07	Avizul Comitetului Regiunilor privind O politică maritimă integrată pentru uniunea europeană	34
2008/C 172/08	Avizul Comitetului Regiunilor privind Cartea albă — Împreună pentru sănătate: o abordare strategică pentru UE 2008-2013	41
2008/C 172/09	Avizul Comitetului Regiunilor privind Strategia de extindere și principalele provocări 2007-2008 — Țări candidate	45
2008/C 172/10	Avizul Comitetului Regiunilor privind Rezolvarea problemei deficitului de apă și a secetei în Uniunea Europeană	49

RO

Preț:
18 EUR

(continuare în pagina următoare)

2008/C 172/11	Avizul Comitetului Regiunilor privind Piețele europene ale energiei electrice și gazelor: al treilea pachet legislativ	55
2008/C 172/12	Avizul Comitetului Regiunilor privind Strategia de extindere și principalele provocări 2007-2008 — Țările precandidate	60
2008/C 172/13	Avizul Comitetului Regiunilor privind Participarea socială deplină a tinerilor	65

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 74-A SESIUNE PLENARĂ DIN 9 ȘI 10 APRILIE 2008

Aviz din proprie inițiativă al Comitetului Regiunilor „Reforma bugetului european pentru o Europă în schimbare”

(2008/C 172/01)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că, în vederea exprimării unei voințe colective prin politici comune, se impune cu necesitate menținerea unui cadru politic și economic puternic, dispunând de resurse suficiente pe termen mediu și lung;
- consideră că viitorul buget comunitar trebuie să se bazeze pe competențele UE definite în Tratatul de la Lisabona și pe principiul subsidiarității, să reflecte îmbogățirea temeiurilor juridice ale Tratatului și să respingă ipoteza unei competiții între, pe de-o parte, politicile existente deja și, pe de altă parte, noile câmpuri de acțiune europeană sau noile politici impuse de noile provocări la nivel global;
- consideră că bugetul ar trebui să evolueze în funcție de dinamica progresivă a procesului de integrare, promovând acțiuni comunitare cu caracter de experiment și invită la o delimitare netă de actuala tendință impusă bugetului european;
- solicită ca reforma bugetului european să se bazeze pe obiectivul exploatării tuturor posibilităților oferite de guvernarea la mai multe niveluri și reamintește că autoritățile regionale și locale ar putea avea o contribuție importantă la stabilirea, planificarea, cofinanțarea și aplicarea politicilor europene;
- își exprimă preocuparea față de o eventuală renaționalizare a politicilor finanțate de Uniune care ar putea conduce la răspunsuri insuficiente și ineficiente, incoerente la nivelul Uniunii Europene, sau la pierderea efectului de pârghie al intervențiilor comunitare;
- reafirmă că un cadru financiar multianual stabil, care să acopere o perioadă mai mare de cinci ani, este o condiție esențială de garantare a eficienței acțiunii Uniunii Europene și propune, prin urmare, prelungirea perioadei de planificare la zece ani, cu alocarea integrală a fondurilor prevăzute pentru primii cinci ani, urmând ca, pe măsură ce apar, noile nevoi să fie acoperite, într-o anumită proporție, de exemplu 25 %, din fondurile de rezervă, în cadrul unei reale evaluări intermediare; această soluție ar permite, de asemenea, sincronizarea cu alegerile democratice europene;
- consideră că noul sistem de finanțare a bugetului comunitar trebuie fondat pe transparență și pe resurse proprii, care să garanteze echitatea și solidaritatea, stabilitatea, vizibilitatea, claritatea, precizia și simplitatea și care să prevadă cât mai puține derogări.

Raportori: Michel DELEBARRE — primar al orașului Dunkerque (FR/PSE)
Luc VAN DEN BRANDE — membru al Parlamentului flamand (BE/PPE)

Text de referință

SEC(2007) 1188 final — Comunicarea Comisiei „Reforma bugetului pentru o Europă în schimbare” — document de consultare publică în vederea revizuirii bugetului 2008/2009

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

Reforma bugetului european, consolidarea Europei

1. consideră că, pentru a satisface așteptările europenilor, reforma bugetului european trebuie să contribuie în primul rând la consolidarea pactului democratic de încredere care îi unește pe cetățenii Uniunii și, în acest mod, să reînnoiască parteneriatul dintre instituțiile care poartă responsabilitatea politică la diferitele niveluri teritoriale;

2. reamintește că Uniunea Europeană depune eforturi pentru a deveni un model de referință la nivel mondial pentru prosperitate și coeziune, care îmbină proiectul politic continental cu apărarea identităților, cu promovarea participării și a democrației la nivel local și regional;

3. este convins că valoarea adăugată a Uniunii Europene constă în garantarea păcii, protecției și stabilității pentru cetățenii europeni; în posibilitatea oferită europenilor de a-și dezvolta plenar potențialul individual dincolo de frontierele naționale și la scară europeană; în vederea creării unei conștiințe europene și a solidarității între cetățeni de naționalități și culturi diferite prin intermediul promovării coeziunii economice, sociale și teritoriale; creând un spațiu care să le permită europenilor schimburile comerciale în cadrul unei piețe unice, precum și în vederea aplicării unor demersuri comune în confruntarea cu provocările secolului XXI;

4. constată că dificultatea revizuirii bugetare constă tocmai în asigurarea evoluției acestui model economic și social, păstrând bazele pe care este întemeiat și beneficiind cât mai mult de bogăția teritorială și de diversitatea Europei, în beneficiul coeziunii acesteia;

5. consideră că, în vederea exprimării voinței colective de realizare a obiectivelor fixate, se impune cu necesitate menținerea unui cadru politic puternic, dispunând de resurse suficiente pe termen mediu și lung;

6. subliniază valoarea bugetului comunitar care, bazându-se pe principiile solidarității, stabilității cadrului său de finanțare multianual și pe cel al condiționalității determinate de beneficii, reprezintă un element esențial de asigurare a eficienței și a continuității în spațiu și timp a acțiunii Uniunii Europene în ansamblu;

7. este convins că bugetul european garantează continuitatea în ceea ce privește orientarea strategică a principalelor axe ale

politicii europene și oferă certitudinea necesară investițiilor locale;

8. reamintește, în acest sens, că susține noul tratat, care constituie un pas înainte în procesul de integrare europeană, subliniind necesitatea consolidării, actualizării, chiar a redefinirii politicilor care se află deja în centrul construcției comunitare, precum și necesitatea „comunitarizării” altor politici majore;

9. consideră că viitorul buget comunitar trebuie să se bazeze pe competențele UE definite în Tratatul de la Lisabona și pe principiul subsidiarității și trebuie să reflecte, atât cât este necesar, îmbogățirea temeiurilor juridice ale tratatului și să respingă ipoteza unei competiții între, pe de-o parte, politicile deja existente, ale căror obiective rămân de actualitate și, pe de altă parte, noile câmpuri de acțiune europeană sau noile politici impuse de noile provocări la nivel global;

10. consideră că bugetul ar trebui să evolueze în funcție de dinamica progresivă a procesului de integrare, bazându-se pe punerea în aplicare a măsurilor de promovare a coeziunii sociale, economice și teritoriale;

11. dorește, așadar, ca viitorul buget european să fie în măsură să încurajeze o serie de acțiuni comunitare cu caracter experimental;

12. crede cu fermitate în necesitatea adoptării unei viziuni de ansamblu a intervențiilor și finanțelor publice, într-un context general de constrângeri bugetare la nivel european, național, precum și la nivelul colectivităților locale și regionale. Ar trebui, așadar, să se aibă în vedere și alte modalități de finanțare decât subvențiile, inclusiv recurgerea la măsuri fiscale și să se țină seama de intervențiile altor parteneri financiari, precum Banca Europeană de Investiții;

13. consideră că obiectivul reformei bugetare este clar: înzestrarea Uniunii Europene cu instrumente financiare pe măsura sarcinilor și perspectivelor sale politice, economice, sociale și teritoriale transferate acesteia pe baza tratatelor, precum și cu un sistem simplu și transparent care să ofere cetățenilor o viziune clară asupra valorii adăugate europene;

14. consideră că Europa trebuie să utilizeze această oportunitate pentru a deveni o entitate politică mai coerentă, căreia cetățenii noștri vor fi mândri să-i aparțină, care le va da încredere în viitor și în relațiile lor cu restul lumii.

COMITETUL REGIUNILOR

Autoritățile regionale și locale, parteneri în vederea schimbării Europei pe teren

15. evidențiază pasul important reprezentat de noul tratat pe calea realizării unei guvernante europene la mai multe niveluri, prin extinderea principiului subsidiarității la nivel local și regional și introducerea dimensiunii teritoriale a coeziunii. Această perspectivă consolidează legătura dintre Uniune și cetățenii săi și favorizează respectarea identităților și a diversității;

16. subliniază că parteneriatul dintre instituțiile europene, statele membre și autoritățile regionale și locale constituie, într-adevăr, un model de guvernare mai adaptat perioadei actuale, când oportunitățile și provocările apar deseori la nivel local, în timp ce repercusiunile acestora se propagă la un nivel mai larg;

17. reamintește că autoritățile regionale și locale ar putea avea o contribuție importantă la stabilirea, planificarea, cofinanțarea și aplicarea politicilor europene, în special prin experiența lor cu caracter transnațional, interinstituțional și intersectorial;

18. solicită, așadar, un buget european credibil, care să permită realizarea marilor obiective europene, în funcție de nevoile locale specifice;

19. în acest sens, atrage atenția asupra faptului că, în virtutea unei tendințe generale de distribuire a sarcinilor și de descentralizare care se manifestă în mai multe state membre, autoritățile regionale și locale au dobândit din ce în ce mai multe competențe și responsabilități esențiale pentru a interveni în sectoarele cele mai afectate de marile provocări cu care se confruntă Europa;

20. de asemenea, arată că regiunile și orașele au devenit actori financiari publici de prim rang, asupra cărora bugetul european poate exercita un efect de pârghie considerabil, atât la nivel cantitativ, cât și la nivel calitativ. În 2004, regiunile și orașele deja controlau mai mult de 60 % din totalul investiției publice în Europa extinsă;

21. este de acord cu opinia Comisiei, exprimată în cel de-al patrulea raport privind coeziunea economică și socială, conform căreia, într-un mare număr de state membre, responsabilitatea investiției publice revine în mare parte atât autorităților locale sau regionale, cât și guvernului central. Acestea sunt, de asemenea, competente în materie de investiții în domeniile educației, locuinței, cercetării și dezvoltării, transportului, infrastructurilor de uz comun și protecției mediului. Această tendință s-a accentuat în cursul ultimului deceniu;

22. arată că, în fața cererii de aplicare integrată și flexibilă a politicilor europene, autoritățile locale și regionale, în colaborare cu instituțiile europene și naționale, pot transpune în acțiuni concrete orientările strategice convenite la nivel european;

23. semnalează că, de multe ori, este de competența autorităților locale și regionale să armonizeze diversele politici naționale

și europene, combinând diferitele politici sectoriale la scară regională și urbană;

24. insistă asupra necesității de a atinge obiectivul coeziunii sociale, economice și teritoriale prin acordarea mijloacelor financiare necesare, prin acțiuni bazate pe principiile solidarității, integrării, guvernantei la mai multe niveluri și cooperării teritoriale deja puse în aplicare în Europa, precum și prin valorificarea capitalului de experiențe deja acumulate în materie de parteneriat instituțional extins;

25. consideră că noul obiectiv al tratatului privind coeziunea teritorială dă un elan suplimentar procesului de stabilire și punere în aplicare a tuturor politicilor europene pe o bază teritorială. Acest obiectiv ne îndeamnă, pe de o parte, să punem în valoare diversitatea regiunilor noastre și, pe altă parte, să căutăm soluții pentru a reduce diferențele existente la diverse niveluri de guvernare în interiorul Uniunii Europene;

26. solicită ca reforma bugetului european să se bazeze pe obiectivul exploatării tuturor posibilităților oferite de guvernarea la mai multe niveluri și de contribuția autorităților regionale și locale.

COMITETUL REGIUNILOR

Efectul de pârghie al bugetului comunitar

27. consideră că Uniunea Europeană, prin poziția sa de comunitate extinsă și în curs de extindere, precum și de actor-cheie pe scena mondială, traversează în prezent o perioadă de mutații socioeconomice profunde și se confruntă, de asemenea, cu provocări privind mediul, energia, creșterea demografică, progresul tehnologic și securitatea;

28. constată că, în confruntarea cu aceste mutații și provocări, statele membre, luate separat, nu sunt întotdeauna în măsură să dea răspunsurile adecvate;

29. observă că, în aproape toate sectoarele, metoda deschisă de coordonare încă nu și-a dovedit capacitatea de a compensa aceste deficiențe, nici măcar cu titlu complementar;

30. reamintește că politicile comune sau comunitare și „metoda comunitară” constituie un mijloc eficient de a urma o voință politică colectivă;

31. își exprimă preocuparea față de eventuala re-naționalizare — totală sau parțială — a politicilor finanțate de Uniune, care nu ar avea ca rezultat decât răspunsuri insuficiente și ineficiente, incoerente la nivelul Uniunii Europene, sau în întârziere în ceea ce privește concordanța dintre schimbările globale și evoluțiile parțiale de pe teren;

32. atrage, de asemenea, atenția asupra faptului că renaționalizarea ar duce la pierderea efectului de pârghie produs de intervenția financiară a Uniunii, prin multiplicarea efectelor benefice ale finanțării punerii în aplicare de măsuri concrete;

33. reamintește că renașionalizarea ar îngreuna, de asemenea, dezvoltarea coerentă și durabilă a acțiunilor transfrontaliere;

34. reafirmă că efectul de pârgie al intervenției financiare a Uniunii se răsfrânge dincolo de multiplicarea financiară, tradițional alimentată de sisteme de cofinanțare publică. Din punct de vedere operațional și financiar, efectul de pârgie se manifestă și prin promovarea parteneriatelor public-privat;

35. subliniază, în plus, că efectul de pârgie al finanțării comunitare susține orientarea strategică a celorlalte politici de investiție publică realizate la nivel local. Acest efect contribuie la îmbunătățirea sensibilă a capacităților de programare și gestionare din administrațiile publice și din sectorul privat și reprezintă un element esențial al procesului de integrare comunitară, precum și al vizibilității acestuia în rândul concetățenilor noștri;

36. pledează în favoarea unei evaluări a valorii adăugate care să ia în considerare diferitele niveluri de guvernanță: european, național, regional și local;

37. ține seama de faptul că valoarea adăugată a intervenției financiare europene poate proveni și din acțiuni care nu sunt în mod obligatoriu pertinente sau prioritare la nivel național sau la nivel inferior celui național, cum este, de exemplu, cooperarea transfrontalieră;

38. consideră că valoarea adăugată este strâns legată de aplicarea principiului aditivității, conform căruia intervenția comunitară nu trebuie să constituie un pretext de dezangajare la nivel național. Politica de coeziune este un exemplu;

39. invită la recunoașterea caracterului incitativ global al unei intervenții de la bugetul comunitar care, încurajând țările sau regiunile mai puțin dezvoltate să ajungă la nivelul celorlalte și să se modernizeze, generează beneficii pentru sistemul socioeconomic european în ansamblu.

COMITETUL REGIUNILOR

Un buget care reflectă valorile europene, care răspunde provocărilor majore și garantează coeziunea teritorială

40. recunoaște că Europa este chemată să răspundă unor provocări majore, cum ar fi coeziunea și competitivitatea în contextul unei economii a inovației, îmbunătățirea calității și a nivelului resurselor umane și a locurilor de muncă, schimbările climatice, modernizarea modelului nostru energetic, dezechilibrele demografice și presiunile migrației, securitatea în lume și pe continentul european;

41. subliniază totuși că misiunea Uniunii nu se poate limita la a răspunde noilor provocări, aceasta trebuie să-și urmeze obiectivul de integrare;

42. consideră, prin urmare, că Uniunea trebuie să continue realizarea pieței interne prin crearea condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă, de echitate și incluziune, beneficiind mai mult de bogăția teritorială și de diversitatea culturală europeană;

43. cere ca, în scopul promovării valorilor și a atingerii obiectivelor sale politice, Uniunea să facă eforturi în direcția consolidării democratice a vieții politice a Uniunii, prin promovarea dezvoltării autonomiei locale și regionale, precum și a societății civile;

44. observă că noile provocări, luate în ansamblu, solicită, pe de o parte, un răspuns adecvat la fenomenul globalizării și, pe de altă parte, asigurarea coeziunii teritoriale în interiorul Uniunii Europene și la frontiere;

45. insistă asupra faptului că autoritățile locale și regionale europene, dincolo de diferențele socioeconomice, sunt chemate să răspundă unor provocări similare, ținând cont de formele diferite pe care acestea le iau în interiorul fiecărui teritoriu;

46. recunoaște că, în acest proces, care ar trebui să se bazeze pe un sistem de guvernanță la mai multe niveluri, autoritățile locale și regionale își pot găsi domeniul în care să-și pună în valoare resursele neexploatate;

47. consideră că următorul cadru bugetar comunitar trebuie să fie în măsură să asigure:

a. condițiile ca regiunile europene mai puțin dezvoltate, precum și ansamblurile teritoriale cu caracter specific să-și poată consolida parcursul de realizare a convergenței, îmbunătățind competitivitatea și garantând astfel o dezvoltare economică, socială și teritorială mai echilibrată pe întreg teritoriul Uniunii Europene;

b. în măsura în care o regiune încetează să mai fie eligibilă pentru alocarea de fonduri, trebuie totuși să existe reglementări de tranziție adecvate și echitabile, pentru ca rezultatele obținute prin intermediul politicii europene de coeziune să nu fie din nou puse sub semnul întrebării. În acest sens, trebuie asigurat un tratament egal la scară europeană al tuturor țărilor și regiunilor implicate, indiferent de statul membru în care se află aceste regiuni;

c. ar trebui sprijinite și în continuare regiunile care și-au adus deja o contribuție importantă la competitivitatea UE în lumea globalizată, cu accent pe dezvoltarea competențelor, în special în domeniul inovării;

d. prioritatea pentru o politică europeană în favoarea creșterii economice și a competitivității durabile la nivel regional, de care să beneficieze toate regiunile. Prin intermediul unei astfel de politici, toate colectivitățile locale și regionale europene pot să-și găsească direcțiile strategice și mijloacele financiare adecvate pentru a realiza investițiile inovatoare necesare adaptării comunităților lor la schimbările structurale ale economiei, ale societății și ale tehnologiei, precum și punerii în valoare a potențialului lor specific local în contextul global și, mai ales, a ansamblului de IMM-uri și *cluster*e industriale, coloana vertebrală a economiei europene;

- e. punerea în aplicare a unei politici bazate pe solidaritate, care să garanteze accesul în mod egal al tuturor cetățenilor la infrastructuri și la servicii în domeniul educației și al calificării profesionale și care să garanteze posibilitatea tuturor persoanelor talentate să beneficieze de cele mai avansate posibilități de cercetare. Este necesar ca autoritățile locale și regionale, naționale și europene să-și poată uni eforturile în scopul asigurării condițiilor pentru întâlnirea, pe teren, dintre cadre universitare, cercetători și oameni de afaceri, precum și în scopul stimulării creării unei rețele între aceștia, la nivel european și global;
- f. intensificarea investițiilor în rețelele transeuropene de transport, pentru ca libertatea de circulație, aflată la baza proiectului de integrare europeană, să capete un elan nou. Politica ar trebui să promoveze o mobilitate durabilă, legături între diferitele sisteme de transport și, în special, o linie de cale ferată transeuropeană interconectată, care să permită reducerea emisiilor de dioxid de carbon, economisind timp și bani atât pentru pasageri, cât și pentru marfă. Ar trebui, de asemenea, să se promoveze dezvoltarea transporturilor maritime durabile;
- g. echiparea la același nivel a tuturor teritoriilor europene, pentru ca acestea să poată face față schimbărilor climatice, să dețină mijloacele de prevenire a cauzelor și de adaptare la consecințe, în special în cazul populațiilor și al actorilor economici celor mai afectați. Este necesar să se investească în modele de dezvoltare durabilă care să țină seama atât de potențialul, cât și de constrângerile existente la nivel local;
- h. dotarea Uniunii Europene cu o politică energetică comună, care să fie fondată pe solidaritate între statele membre, siguranța aprovizionării, durabilitatea modelelor de generare, transport și consum și care respectă libertatea de alegere a surselor de energie de către statele membre; nivelurile local și regional dispun de cele mai bune posibilități pentru promovarea inovației și a unor schimbări profunde în comportamentul consumatorilor;
- i. un răspuns european la problema gestionării fluxurilor migratorii, preluând soluții deja experimentate la nivel local și regional. Este esențial ca cei care se confruntă zilnic cu situații de urgență pe teren să poată conta pe solidaritatea și cooperarea europeană;
- j. recunoașterea rolului central al autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a dispozitivelor menite să se adapteze la efectele schimbării demografice;
- k. o agricultură modernă, competitivă, diversificată, durabilă, care să garanteze securitatea alimentară și specificul european și care să-și mențină prezența în contextul comerțului mondial, fără să omită noțiunea de preferință comunitară. Agricultură trebuie să beneficieze de susținerea necesară pentru a deveni un instrument de creștere a calității vieții noastre, de menținere a acestei calități pentru generațiile viitoare și de luptă împotriva încălzirii climatice, de protejare a mediului, a biodiversității și a calității peisajelor noastre;
- l. condițiile necesare ca Europa să-și poată realiza politica de vecinătate și să poată lansa proiecte comune cu partenerii săi mai îndepărtați. Într-adevăr, este necesar ca relațiile externe

ale Uniunii să poată beneficia din ce în ce mai mult de contribuția cooperării locale, descentralizate, a autorităților regionale și locale. Va trebui să se pună accentul pe cooperarea transfrontalieră, având în vedere importanța acesteia ca mijloc de consolidare a păcii, să se identifice și să se fixeze obiective și valori comune și să se promoveze coeziunea teritorială.

COMITETUL REGIUNILOR

Un buget reactiv, eficace, eficient și transparent

48. consideră că, prin Tratatul de la Lisabona, Uniunea Europeană dispune, în vederea stabilirii structurii bugetului, de un mecanism potențial de luare a deciziilor mai eficace;

49. reafirmă că un cadru financiar multianual stabil, care să acopere o perioadă mai mare de cinci ani, este o condiție esențială de garantare a eficacității acțiunii Uniunii Europene și care permite actorilor implicați să-și planifice investițiile pe termen lung și să-și ducă la bun sfârșit proiectele de dezvoltare teritorială;

50. propune, prin urmare, prelungirea la zece ani a perioadei de programare a cadrului financiar multianual, fără repartizarea imediată a fondurilor. Pentru a se asigura coerența cu calendarul electoral european, o cale de înaintare ar putea fi împărțirea perioadei în două: s-ar alocă în totalitate sumele prevăzute pentru primii cinci ani și, la jumătatea perioadei s-ar face o revizuire, în vederea repartizării fondurilor păstrate în rezervă, de exemplu 25 % pentru noi cheltuieli necesare lansării de noi inițiative sau consolidării politicilor care au cel mai mult nevoie de aceste fonduri;

51. consideră că flexibilitatea asigură, într-adevăr, perspective interesante de maximizare a efectelor cheltuielilor comunitare și se dovedește utilă în adaptarea la eventualele schimbări de context, dar că aceasta prezintă și riscul, dacă nu este corect încadrată, de a deschide calea unei Europe cu mai multe viteze;

52. consideră că mecanisme de direcționare, asemenea celor experimentate în cadrul politicii de coeziune 2007-2013, pot favoriza o mai bună articulare a obiectivelor politice majore prin intermediul diferitelor linii bugetare;

53. solicită ca viitorul buget comunitar să includă un anumit procent destinat susținerii activității de experimentare, separat de resursele alocate măsurilor cu caracter general;

54. solicită clarificarea mecanismelor de control și aplicarea mai directă și eficace a sancțiunilor, atunci când este necesar;

55. reiterează necesitatea punerii în practică a principiul parteneriatului, atât în faza de elaborare, cât și în faza de aplicare a bugetului comunitar;

56. reamintește că lansarea și dezvoltarea ideii contractelor și convențiilor tripartite centrate pe obiective aparține Comisiei Europene, reiterează propunerea sa de revizuire a acestor instrumente și, pe baza experienței din faza experimentală inițiată de Comisia Europeană pentru convențiile tripartite, propune instituirea de pacte teritoriale europene;

57. insistă asupra faptului că nu poate exista un parteneriat real fără o contribuție financiară a fiecăreia dintre părțile la acord; propune ca reflecțiile asupra problemelor privind finanțarea pactelor teritoriale europene să privească în special sinergiile posibile (din care ar putea decurge valoarea adăugată) între, pe de o parte, liniile bugetare existente în domeniile respective și fondurile structurale la nivel european și, pe de altă parte, liniile bugetare disponibile la nivel local, regional și național, fără a crea un instrument financiar suplimentar al politicii regionale comunitare sau a solicita mijloace financiare suplimentare în acest scop;

58. consideră că bugetul european ar putea tinde spre mai multă transparență, consolidând parteneriatul pe teren și intensificând eforturile de comunicare la nivel local și regional, precum și la nivel european.

COMITETUL REGIUNILOR

Un nou sistem de finanțare a bugetului comunitar

59. împărtășește opinia că Uniunea Europeană trebuie să-și reorienteze cadrul de acțiune politică și de constituire a resurselor financiare, plasându-se într-un orizont de timp suficient de lung, cuprins între 2020 și 2030;

60. semnalează că plafonul de resurse proprii convenit este fixat în prezent la 1,24 % din venitul național brut al Uniunii;

61. constată că bugetul Uniunii:

a. a avut tendința de a scădea puternic pe parcursul ultimei perioade de planificare și al perioadei actuale;

b. la sfârșitul perioadei de planificare 2007-2013, va scădea sub nivelul de 1 % din venitul național brut al Uniunii;

62. regretă că decalajul dintre resursele puse efectiv la dispoziția bugetului și plafonul convenit al resurselor proprii continuă să crească;

63. atrage atenția asupra calculării returnării integrale a sumelor alocate („fair return”), care a închis treptat statele

membre într-o logică prea îndepărtată de idealul european și de interesele cetățenilor;

64. respinge exacerbara acestui raționament, în numele reprezentanților colectivităților locale și regionale, care constituie forța motrice a prosperității la nivel național și care, în numeroase cazuri, sunt și actori instituționali, implicați în mod direct în definirea, la nivel național, a sistemelor fiscale;

65. consideră că se impune un salt calitativ în sistemul de finanțare a bugetului comunitar, pentru a permite diferitelor instituții interesate să împărtășească o viziune avansată asupra aceluiași buget;

66. consideră că noul sistem de finanțare a bugetului comunitar trebuie fondat pe transparență și pe resurse proprii, care să garanteze echitatea și solidaritatea, stabilitatea, vizibilitatea, claritatea, precizia și simplitatea;

67. solicită instituțiilor care au competențe bugetare să găsească o nouă formulă de finanțare, care să prevadă cât mai puține derogări și care să răspundă voinței de a atinge obiectivele de promovare a modelului economic și social;

68. anunță că dorește să participe în continuare în mod activ la analiza și dezbaterile pe plan european a reformei bugetare, în special în contextul examinării propunerii de revizuire formulate de Comisia Europeană;

69. consideră că reforma bugetului comunitar și a surselor sale de finanțare trebuie însoțită de o politică de comunicare susținută și transparentă, destinată publicului larg și actorilor instituționali și socioeconomiци celor mai implicați. Astfel, cetățenii ar fi mai bine informați asupra modului în care le sunt utilizați banii, ceea ce i-ar apropia de instituțiile care răspund de gestionarea programelor și proiectelor comunitare. Comitetul este gata să se angajeze în acest efort democratic, alături de celelalte instituții europene.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Strategia pentru regiunile ultraperiferice: realizări și perspective

(2008/C 172/02)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că strategia pentru RUP rămâne de actualitate și că nu numai că nu a fost epuizată, ci trebuie chiar continuată, aprofundată și actualizată;
- observă că temele identificate de Comisie ca reprezentând provocări atât pentru viitorul UE, cât și pentru cel al RUP — schimbările climatice, evoluția demografică și gestionarea fluxurilor migratoare, politica maritimă și agricultura — constituie teme de o importanță majoră și prioritare în cadrul agendei europene și mondiale, având un impact semnificativ asupra diferitelor teritorii ale UE;
- reamintește, însă, că strategia comunitară în favoarea RUP identificată de Comisie în comunicarea sa din mai 2004 se bazează pe o abordare globală și coerentă, menită să integreze în toate politicile comunitare cele trei obiective ale acestei strategii: îmbunătățirea accesibilității interne și externe, consolidarea competitivității rețelei economice locale și integrarea regională a RUP în contextul geografic local;
- solicită Comisiei să ia în considerare particularitățile RUP în cadrul viitoarei evaluări a „stării de sănătate” a PAC și al viitoarelor reforme care se vor elabora, menținându-se atât derogările de la aplicarea decuplării și modulării de care beneficiază acestea, cât și nivelul corespunzător al alocării bugetare de sprijinire a agriculturii lor;
- solicită Comisiei să adopte, de urgență, măsuri destinate să contracareze efectele negative ale includerii transportului aerian în sistemul de comercializare a cotelor de emisie, pentru a ține seama de situația specifică a RUP.

Raportor: Dl Paulino RIVERO BAUTE, președintele Regiunii Autonome a Insulelor Canare (ES/ALDE)

Text de referință

Comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: „Strategie pentru regiunile ultraperiferice: realizări și perspective”

COM(2007) 507 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

1. Cele șapte regiuni ultraperiferice (RUP) — Insulele Azore, Insulele Canare, Guadelupa, Guyana, Madeira, Martinica și Réunion — fac parte din Uniunea Europeană și se bucură de drepturi depline, caracterizându-se în același timp printr-o situație unică și originală, diferită de cea a altor teritorii comunitare.

2. Această situație se caracterizează prin acumularea unei serii de factori permanenți, în special depărtarea extrem de mare, suprafața redusă și slaba diversificare a rețelei de producție, care se află la originea izolării și a vulnerabilității acestor regiuni, după cum se recunoaște în articolul 299 alineatul (2) din Tratatul CE.

3. Aceasta se traduce prin costuri suplimentare și dificultăți deosebite, care constituie obstacole în calea procesului de creștere, convergență și durabilitate economică ale acestor regiuni și împiedică participarea lor deplină la dinamica pieței interne, limitează șansele locuitorilor și reduce competitivitatea întreprinderilor acestora.

4. Regiunile ultraperiferice reprezintă, de asemenea, un atu pentru Uniunea Europeană. Având în vedere situația lor geografică, acestea pot deveni platforme strategice în dezvoltarea rolului pe care Uniunea Europeană aspiră să și-l asume la nivel mondial.

5. Aceste caracteristici justifică pe deplin o abordare specială în ceea ce privește aplicarea politicilor comunitare, în scopul de a răspunde necesităților specifice ale acestor regiuni și de a stimula capacitatea acestora de dezvoltare endogenă.

6. Prin urmare, este necesar să se răspundă pozitiv la apelurile lansate de regiunile ultraperiferice și de autoritățile naționale ale acestora în vederea consolidării, îmbogățirii, aprofundării și actualizării strategiei globale și coerente pentru RUP, astfel încât aceasta să se traducă printr-o autentică politică comunitară în favoarea regiunilor ultraperiferice.

Punctul de vedere al Comitetului Regiunilor

Abordarea specifică a regiunilor ultraperiferice: o strategie globală și coerentă de dezvoltare pentru aceste regiuni: un bilanț pozitiv, dar nedefinitivat

7. salută faptul că, încă din 1986, Comisia Europeană a luat inițiativa de a stabili un cadru corespunzător pentru aplicarea

dreptului comunitar și a politicilor comune acestor regiuni pe baza Programelor de opțiuni specifice depărtării și insularității (POSEI);

8. reamintește că adoptarea unui articol specific din tratat, articolul 299, alineatul (2), adaptat realității regionale celei mai extreme a Uniunii, a răspuns unei serii de obiective concrete, și anume:

— afirmarea caracterului unic al RUP și a necesității integrării acestui concept în ansamblul politicilor Uniunii, în special prin menținerea sprijinului prioritar acordat acestora în cadrul politicii structurale de coeziune economică și socială;

— adaptarea politicilor comunitare la realitatea regională prin intermediul aplicării de măsuri specifice și definirea de condiții speciale de aplicare a tratatului, atunci când este cazul, pentru a permite dezvoltarea acestor regiuni;

— luarea în considerare a condițiilor geografice specifice ale RUP în contextul relațiilor Uniunii Europene cu țările terțe învecinate cu aceste regiuni;

9. reamintește, în acest sens, satisfacția pe care și-a exprimat-o cu privire la aprobarea raportului Comisiei Europene din 14 martie 2000 privind măsurile destinate aplicării alineatului (2) al articolului 299 din tratat, care urma să reprezinte un „salt calitativ” în abordarea comunitară a RUP și să constituie punctul de plecare al unei noi etape decisive pentru definirea unei strategii globale și coerente în vederea dezvoltării durabile a acestor regiuni;

10. reamintește că în concluziile Consiliului European de la Sevilla din iunie 2002 s-a subliniat necesitatea aprofundării aplicării alineatului (2) al articolului 299 din tratat și a prezentării de propuneri corespunzătoare pentru a lua în considerare necesitățile specifice ale RUP în diversele politici comune, în special cea a transporturilor, precum și în cadrul reformei unora dintre acestea, în special a politicii regionale; subliniază, de asemenea, cu această ocazie angajamentul Comisiei de a prezenta un nou raport privind aceste regiuni, bazat pe o perspectivă globală și coerentă a particularităților legate de situația acestora și a mijloacelor de a aborda aceste particularități;

11. reamintește, prin urmare, satisfacția sa în ceea ce privește adoptarea Comunicării Comisiei Europene „Stabilirea unor legături mai strânse cu regiunile ultraperiferice” la 26 mai 2004, și a raportului Comisiei „Un parteneriat consolidat pentru regiunile ultraperiferice: bilanț și perspective” la 6 august 2004. la notă

de recunoașterea situației unice a RUP, care justifică pe deplin o abordare specifică în cadrul diverselor politici comunitare, chiar dacă aceasta nu aduce decât un răspuns parțial, și, prin urmare, insuficient la mandatul Consiliului European de la Sevilla și la necesitățile exprimate de regiuni și de statele acestora;

12. salută, prin urmare, dorința Comisiei de a prezenta bilanțul strategiei sale în favoarea regiunilor ultraperiferice, precum și perspectivele sale de viitor cu privire la această strategie prin intermediul Comunicării „Strategie pentru regiunile ultraperiferice: realizări și perspective” (COM(2007) 507 final) și al documentului de lucru anexat care evaluează strategia pentru RUP (SEC(2007) 1112);

13. consideră că această strategie rămâne de actualitate și că nu numai că nu a fost epuizată, ci trebuie chiar continuată, aprofundată și actualizată, după cum demonstrează consolidarea articolului 299 în Tratatul de la Lisabona recent adoptat;

Către o consolidare pe termen lung a strategiei globale și coerente de dezvoltare pentru regiunile ultraperiferice: aprofundarea și actualizarea acesteia

14. felicită, în primul rând, Comisia pentru noua sa comunicare, care confirmă interesul său față de situația RUP, subliniind necesitatea de a recunoaște caracterul specific al acestor regiuni și mizând pe atenția deosebită care va trebui în continuare acordată acestor regiuni pe viitor;

15. felicită Comisia pentru că recunoaște, pe de o parte, necesitatea ca particularitățile RUP să fie luate în considerare în cadrul diferitelor politici comunitare, iar pe de altă parte, valoarea adăugată, precum și posibilitățile pe care aceste regiuni le oferă Uniunii Europene în contextul mondial;

16. constată că bilanțul măsurilor vizând punerea în aplicare a strategiei din 2004 este pozitiv și că principalele politici pentru dezvoltarea RUP au fost revizuite și redefinite într-un mod în general satisfăcător;

17. insistă supra faptului că handicapurile cu care se confruntă RUP sunt permanente și comune tuturor acestor regiuni, independent de nivelul de venituri al acestora, și reamintește că problematica ultraperiferiei nu se limitează la o chestiune de venit, ci constituie o situație structurală complexă care afectează profund cetățenii și competitivitatea întreprinderilor din aceste regiuni;

18. felicită Comisia pentru dorința manifestată de a aprofunda fiecare dintre axele strategiei comunitare în favoarea acestor regiuni, prin realizarea de acțiuni complementare, precum și pentru dorința de a actualiza și dezvolta această strategie, adaptând-o la provocările mondiale viitoare. Solicită Comisiei să asigure coerența necesară la elaborarea propunerilor sale în aceste domenii;

19. consideră că măsurile propuse de Comisie pe termen scurt în ceea ce privește reducerea deficitului de accesibilitate și

sporirea competitivității RUP sunt, în general, destul de vagi, sau se limitează la a formula orientări pentru o utilizare mai eficientă a resurselor deja alocate acestor regiuni;

20. constată că, în ceea ce privește integrarea regională, aceste măsuri sunt mai concrete și mai interesante, dar insuficiente, și ar trebui să fie completate cu altele care să contribuie la realizarea efectivă a obiectivului de integrare regională a RUP în contextul lor geografic;

21. reamintește că RUP se confruntă cu o dublă provocare: integrarea pe piața internă și integrarea în contextul geografic învecinat. Mai mult, poziția geostrategică a acestor regiuni constituie un enorm potențial pentru UE și face ca acestea să reprezinte platforme privilegiate de lansare a acțiunii exterioare a UE în zonele învecinate;

22. felicită Comisia pentru inițierea lucrărilor în vederea materializării Planului de acțiune pentru vecinătatea extinsă lansat în comunicarea sa din 2004. Constată, însă, că trebuie să se realizeze în continuare eforturi, în special în ceea ce privește o mai bună coordonare a FEDR și a FED, pentru ca îndeplinirea practică a obiectivului de integrare regională a RUP în contextul geografic al acestora să devină efectivă;

23. felicită Comisia pentru informațiile puse la dispoziția RUP în cadrul pregătirii Acordurilor de parteneriat economic încheiate de UE cu țările ACP. Constată, cu toate acestea, că în stadiul actual al negocierilor, aceste acorduri implică pericole imediate pentru RUP și că posibilitățile pe care le oferă sunt pe termen lung și, mai mult decât atât, nesigure;

24. regretă că Comisia nu a inclus propuneri concrete de acțiune în vederea stimulării investițiilor IMM-urilor din RUP în exterior, după cum anunțase că o va face, ceea ar contribui la o mai bună integrare a acestor regiuni în contextul lor geografic;

25. observă că temele identificate de Comisie ca reprezentând provocări atât pentru viitorul UE, cât și pentru cel al RUP și cu privire la care aceasta a lansat o dezbatere în comunicarea sa privind schimbările climatice, evoluția demografică și gestionarea fluxurilor migratoare, politica maritimă și agricultura, constituie teme de o importanță majoră și prioritare în cadrul agendei europene și mondiale, având un impact semnificativ asupra diferitelor teritorii ale UE;

26. subliniază că acest impact poate fi și mai important în cazul RUP, care, având în vedere particularitățile lor, sunt deosebit de fragile și de vulnerabile;

27. reamintește, însă, că strategia comunitară în favoarea RUP identificată de Comisie în comunicarea sa din mai 2004 se bazează pe o abordare globală și coerentă, menită să integreze în toate politicile comunitare cele trei obiective ale acestei strategii: îmbunătățirea accesibilității interne și externe, consolidarea competitivității rețelei economice locale și integrarea regională a RUP în contextul geografic local;

28. salută și susține constatarea Comisiei conform căreia intervenția comunitară în favoarea RUP tinde să urmeze din ce în ce mai mult o abordare orizontală a strategiei, și conform căreia, pentru dezvoltarea acestor regiuni și pentru integrarea acestora pe piața internă, este necesară contribuția ansamblului de politici comunitare;

29. insistă asupra relevanței și actualității celor trei axe strategice mai sus menționate, care continuă să fie axele principale ale strategiei comunitare în favoarea RUP, și asupra faptului că evoluția diverselor politici comunitare trebuie să fie însoțită de o integrare și o adaptare la conjunctura existentă;

30. consideră că apariția acestor noi provocări și priorități pe agenda europeană, precum și revizuirea anumitor politici esențiale, cum ar fi politica agricolă comună, impune realizarea unei evaluări a impactului pe care acestea îl pot avea asupra celor trei axe ale strategiei comunitare în favoarea RUP, pentru a dispune de o analiză specifică permițând integrarea particularităților RUP în reflecția globală asupra modului în care UE trebuie să răspundă la aceste provocări;

31. subliniază necesitatea ca Comisia să recurgă la această metodă de evaluare a impactului celor patru teme identificate asupra celor trei axe ale strategiei și regretă, de exemplu, că Comisia nu a luat suficient în considerare acest impact asupra transportului aerian, o temă esențială și indispensabilă pentru RUP, și că aceasta nu a propus o abordare mai specifică pentru aceste regiuni în cadrul propunerii sale de directivă privind includerea transportului aerian în sistemul de comercializare a cotelor de emisie;

32. consideră că RUP au o contribuție importantă de adus în ceea ce privește aceste patru teme care le privesc în mod special, având în vedere realitatea specifică ce le caracterizează;

33. reamintește dimensiunea maritimă excepțională a RUP, care oferă UE posibilități inegalabile în materie de inovare, cercetare, mediu și biodiversitate;

34. subliniază, încă o dată, necesitatea abordării globale a accentuării fenomenului migrației, care afectează în special RUP, în calitatea lor de frontiere active ale Uniunii Europene. Reamintește, în acest sens, concluziile conferinței privind „Rolul regiunilor și orașelor în gestionarea fluxurilor migratoare”, care a avut loc la 30 octombrie 2007 la Adeje (Tenerife, Spania), și în special necesitatea unei mai mari implicări a autorităților naționale și europene în gestionarea acestui fenomen, în repartizarea sarcinii financiare și în evaluarea impactului acestuia asupra coeziunii economice și sociale a RUP;

35. își exprimă convingerea, în ceea ce privește gestionarea fluxurilor migratoare, că este esențial să se consolideze dialogul și cooperarea cu țările de origine și de tranzit; reamintește, de asemenea, că autoritățile locale și regionale ale RUP trebuie să joace un rol important în promovarea acestei cooperări, dat fiind că acestea vor putea reprezenta platforme de cooperare cu țările terțe învecinate; în acest scop, vor trebui utilizate programele Comisiei Europene. Comitetul salută, în special, inițiativa

pilot de programare comună pentru cooperarea teritorială dintre regiunile ultraperiferice și țările terțe învecinate;

36. consideră că trebuie acționat asupra cauzelor migrației ilegale prin intermediul reglementării unei politici eficiente de migrație legală, al luptei împotriva economiei ilegale și al abordării la sursă a problemei fluxului de imigranți minori neînsoțiți prin promovarea educației și a integrării profesionale;

37. este de acord cu Comisia în ceea ce privește necesitatea abordării provocărilor majore determinate de presiunea demografică în teritorii mici și fragmentate și subliniază necesitatea de a lansa, cât mai curând posibil, studii care să analizeze consecințele pentru amenajarea teritoriului, piața forței de muncă, necesitățile în materie de educație și de formare și serviciile publice din aceste regiuni, și de a propune măsurile adecvate, acolo unde este cazul;

38. este de acord cu Comisia în ceea ce privește faptul că lupta împotriva schimbărilor climatice și adaptarea la efectele acestora reprezintă o provocare majoră pentru RUP, având în vedere situația geografică și vulnerabilitatea acestor regiuni, și solicită ca măsurile specifice care ar putea fi adoptate în acest domeniu să fie concrete și efective, pentru a se evita un impact negativ asupra accesibilității, economiei și cetățenilor RUP;

39. este de acord cu Comisia în ceea ce privește faptul că agricultura reprezintă un factor esențial al economiei RUP, care suferă de handicapuri geografice și climatice. Prin urmare, consideră că este esențială elaborarea unei strategii de viitor pentru dezvoltarea sectorului agrar în aceste regiuni, astfel încât ele să facă față provocărilor determinate de concurența sporită la nivel mondial;

40. consideră că, dat fiind faptul că politica de coeziune economică și socială este instrumentul principal pe care se bazează strategia comunitară în favoarea RUP, este deosebit de important să se analizeze posibilul impact al temelor lansate spre dezbatere asupra coeziunii economice și sociale din aceste regiuni;

41. consideră că rezultatele acestei evaluări ar putea reprezenta o contribuție la revizuirea politicii comunitare de coeziune după 2013. Consideră, de asemenea, că acestea ar putea contribui la Cartea verde privind coeziunea teritorială pe care Comisia intenționează să o adopte în 2008;

42. consideră, în consecință, că noua etapă în dezvoltarea strategiei comunitare în favoarea RUP pe care Comisia o va lansa la sfârșitul procesului de consultare nu va trebui să se limiteze la temele lansate spre dezbatere, ci va trebui să le încorporeze în strategia sa, pentru a-i asigura continuitatea, a o dezvolta și a o actualiza;

43. consideră că parteneriatul dintre RUP, statele respective ale acestora și Comisie trebuie să continue să joace un rol esențial în dezvoltarea strategiei comunitare pe termen lung în favoarea acestor regiuni;

44. își exprimă convingerea fermă că RUP necesită, în continuare, sprijinul tuturor politicilor comunitare pentru a-și spori competitivitatea și a-și menține procesul de convergență în termeni de dezvoltare economică și de egalitate de șanse a cetățenilor acestora față de celelalte regiuni europene;

45. în sfârșit, își exprimă sprijinul față de Consiliul European, care își reafirmă și reînnoiește angajamentul politic la cel mai înalt nivel în favoarea RUP și subliniază necesitatea de a avansa rapid pe calea aprofundării strategiei comunitare în favoarea acestor regiuni;

Concluzii și recomandări

46. solicită Comisiei să aprofundeze în continuare strategia din 2004 în favoarea RUP, punând în practică măsurile anunțate în comunicarea sa și favorizând o mai mare coerență și o mai bună coordonare între diferitele politici comunitare, pentru ca noua etapă a acestei strategii să fie într-adevăr globală și coerentă;

47. solicită Comisiei să realizeze un studiu intermediar care să permită măsurarea impactului asupra dezvoltării economice a RUP care au abandonat obiectivul de „convergență”, pe de o parte, și a impactului utilizării fondurilor europene asupra procesului de convergență reală a celorlalte RUP, pe de altă parte;

48. solicită Comisiei ca, după evaluarea impactului reformelor POSEI, prevăzută pentru 2009, să propună măsuri corespunzătoare pentru a garanta un sprijin adecvat sectoarelor tradiționale ale RUP, care sunt esențiale pentru viabilitatea economică a acestor regiuni;

49. solicită Comisiei să ia în considerare particularitățile RUP în cadrul viitoarei evaluări a „stării de sănătate” a PAC și al viitoarelor reforme care se vor elabora, menținându-se atât derogările de la aplicarea decuplării și modulării de care beneficiază acestea, cât și nivelul corespunzător al alocării bugetare de sprijinire a agriculturii lor;

50. solicită Comisiei ca, în contextul amenințărilor serioase pe care le implică liberalizarea progresivă a importurilor în Uniunea Europeană, să acorde o mai mare protecție produselor agricole din regiunile ultraperiferice, prin adoptarea de măsuri adecvate care să împiedice destabilizarea agriculturii acestor regiuni în urma unei mai mari deschideri a pieței comunitare;

51. solicită Comisiei ca, pentru următoarele perioade de programare, să elaboreze politici specifice de dezvoltare rurală pentru RUP și să prevadă resursele bugetare corespunzătoare;

52. solicită Comisiei să ia în considerare, fără întârziere, particularitățile RUP în cadrul inițiativelor în curs în ceea ce privește cele patru teme lansate spre dezbateră în comunicare;

53. reamintește că regiunile ultraperiferice conferă în mod clar Uniunii Europene o dimensiune maritimă mondială, constituind în același timp adevărate laboratoare naturale pentru studiul științelor marine. Prin urmare, consideră că este necesar ca în aceste regiuni să se ia rapid măsuri prioritare menite să protejeze și să valorifice acest potențial;

54. solicită Comisiei să adopte, de urgență, măsuri destinate să contracareze efectele negative ale includerii transportului aerian în sistemul de comercializare a cotelor de emisie, pentru a ține seama de situația specifică a RUP;

55. insistă asupra faptului că, în absența altor alternative, RUP sunt total dependente de transportul aerian, atât în ceea ce privește legăturile cu exteriorul, cât și legăturile dintre diferitele insule, și că valoarea totală a emisiilor de CO₂ pe rutele care deservesc RUP este nesemnificativă în comparație cu totalul emisiilor Uniunii Europene;

56. solicită Comisiei să abordeze în mod separat problematica evoluției demografice și cea a gestionării fluxurilor migratoare. Subliniază că este vorba de două problematici distincte și complexe care afectează foarte puternic RUP, motiv pentru care necesită atenție maximă, atât una, cât și cealaltă;

57. solicită o intervenție urgentă și specifică pentru a se îmbunătăți situația tragică determinată de sosirea de imigranți minori neînsoțiți și, prin urmare, solicită autorităților naționale și europene să își asume responsabilitatea care le revine în ceea ce privește gestionarea acestui fenomen și repartizarea sarcinii financiare corespunzătoare;

58. solicită Comisiei să realizeze o evaluare a impactului celor patru teme lansate spre discuție asupra celor trei axe ale strategiei comunitare în favoarea RUP;

59. solicită Comisiei să evalueze dacă aceste patru teme pot avea un impact asupra coeziunii economice și sociale a RUP, luând în considerare faptul că politica de coeziune economică și socială este principalul instrument pe care se bazează strategia comunitară în favoarea RUP.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind e-Incluziunea

(2008/C 172/03)

COMITETUL REGIUNILOR

- se declară convins că persistența decalajului digital duce la excluziunea socială și economică. Realizarea obiectivului egalității de șanse în materie digitală este necesară din punct de vedere social, conținând, în același timp, un potențial economic enorm, neexploatat până în prezent. Utilizarea TIC în calitate de nou „instrument social” este importantă, stabilind o legătură între strategiile în materie și politica socială europeană;
- atrage atenția statelor membre asupra necesității de a-și intensifica eforturile în materie de e-incluziune și de elabora, în anii următori, programe concrete, delimitate în timp și urmate de evaluări. Insistă asupra participării nivelurilor local și regional la inițiativele naționale și europene în favoarea e-incluziunii și consideră că este esențial să se insiste asupra faptului că autoritățile locale și regionale elaborează planuri specifice pentru promovarea societății informaționale la nivel local;
- sprijină eforturile de sensibilizare a publicului, de intensificare a schimburilor de experiență între părțile interesate și de asigurare a unei cooperări active, la nivel local și regional, între sectorul TIC, autoritățile publice, prestatorii de servicii, organizațiile de utilizatori și sociale, cu scopul de a asigura o eficacitate cât mai mare;
- subliniază rolul-cheie și responsabilitatea autorităților locale și regionale în asigurarea, la un preț rezonabil, a unui acces la internetul de mare viteză — în regiunile în care mecanismele pieței, singure, se dovedesc a fi insuficiente, în oferirea unui model prin desfășurarea de proiecte-pilot și în dezvoltarea unor noi abordări, care să permită serviciilor publice online să se concentreze asupra cetățeanului;
- subliniază importanța învățământului și a cursurilor de formare adaptate nevoilor generate de continua evoluție în domeniul digital a societății în ansamblul său, acordând o atenție sporită grupurilor defavorizate precum persoanele vârstnice, persoanele slab calificate, cele care nu fac parte din populația activă și cele care nu au dobândit cunoștințele necesare în domeniul informaticii pentru a-și dezvolta competențele de acest tip la locul de muncă;
- recomandă Comisiei să aplice o serie de indicatori care să redea o imagine asupra difuzării și utilizării TIC, astfel încât să poată formula întotdeauna concluzii utile și indispensabile adoptării măsurilor de convergență economică, socială și tehnologică a regiunilor.

Raportor: DI SZALAY (HU/ALDE), consilier municipal, Veszprém

Text de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, către Consiliu, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor — Inițiativa europeană i2010 privind e-incluziunea — „Participarea la societatea informațională”

COM(2007) 694 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută, dată fiind vocația sa de a promova și de a realiza, la nivel regional, coeziunea socială și economică durabilă, Comunicarea Comisiei — Inițiativa europeană i2010 privind e-incluziunea — „Participarea la societatea informațională”, care relansează și stimulează e-incluziunea; lipsa tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) — ca, de altfel, și lipsa aplicării, utilizării și dezvoltării acestora — este însoțită de efecte secundare (*spillover effect*): lărgirea și adâncirea decalajului digital;

2. apreciază spiritul sintetic și claritatea analizei elaborate în comunicarea Comisiei și cadrul strategic de acțiune pe care l-a inspirat. Comitetul Regiunilor susține voința de a opta pentru abordarea europeană a acestei tematici ⁽¹⁾;

3. își însușește constatarea conform căreia e-incluziunea joacă un rol esențial în îndeplinirea obiectivelor inițiativei „i2010 — O societate informațională pentru creștere și ocuparea forței de muncă” ⁽²⁾ și, astfel, în îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economică și socială ale Strategiei de la Lisabona;

4. împărtășește punctul de vedere conform căruia investițiile în TIC reprezintă un instrument esențial pentru actorii regionali și locali și pentru autoritățile locale, prin faptul că TIC au o contribuție în rezolvarea problemelor legate de egalitatea de șanse, cu care acești actori sunt confrunțați în diferite domenii. Comitetul Regiunilor atrage atenția și asupra necesității de a implica activ regiunile, autoritățile locale și regionale în elaborarea strategiilor și programelor privind alocarea și utilizarea resurselor comunitare. Într-adevăr, aflându-se la nivelul de putere cel mai apropiat de cetățeni, aceste autorități sunt confruntate direct cu necesitățile locale și percep nevoile care urmează să apară în viitor;

5. este de acord că documentul examinat îi încurajează pe diferiții actori implicați în e-incluziune — utilizatorii individuali, industria TIC, furnizorii de servicii, autoritățile și ONG-urile — să ia măsuri ferme în anumite privințe și le atribuie sarcini concrete în acest domeniu;

6. observă că inițiativa sprijină recomandările din avize precedente ale Comitetului Regiunilor privind măsurile practice în direcția creării unei societăți informaționale echitabile, în

special în ceea ce privește îmbătrânirea în societatea informațională ⁽³⁾, e-guvernarea și generalizarea conexiunilor în bandă largă ⁽⁴⁾, viitorul demografic al Europei ⁽⁵⁾, cercetarea în domeniul TIC ⁽⁶⁾ și situația persoanelor cu dizabilități ⁽⁷⁾;

7. recunoaște că, potrivit indicatorilor actuali, nu este sigur că obiectivele de la Riga vor fi realizate până în 2010. Eforturile făcute de fiecare stat membru continuă să fie fragmentate, iar cooperarea lipsește. Din acest motiv, Comitetul Regiunilor atrage atenția statelor membre asupra necesității de a-și intensifica eforturile și de elabora, în anii următori, programe concrete, delimitate în timp și urmate de evaluări;

8. consideră că este esențial să insiste asupra participării nivelurilor local și regional la inițiativele naționale și europene în favoarea e-incluziunii. Într-adevăr, la aceste niveluri, o societate digitală deschisă tuturor va putea apărea datorită măsurilor celor mai inovatoare și mai bine direcționate;

9. consideră că este esențial să se insiste asupra faptului că autoritățile locale și regionale elaborează planuri specifice pentru promovarea societății informaționale, precum și a dezvoltării locale în domeniul digital, prin punerea în aplicare a unor „Agende locale digitale”;

10. solicită Comisiei Europene să îl implice din plin în inițiativele care vor avea ca obiectiv revizuirea strategiei adoptate și puse în aplicare;

11. își exprimă dorința de a fi informat la timp de rezultatele și concluziile raportului de evaluare intermediară privind punerea în aplicare a strategiei i2010 și de a se pronunța asupra acestuia;

12. salută campania intitulată „e-Inclusion, be part of it!” („e-incluziunea, participă și tu!”), pe care Comisia Europeană o va realiza în 2008 și unde seminarul pe tema „Promovarea e-incluziunii la nivel local și regional”, organizat de Comitetul Regiunilor la Lahti — Finlanda, în noiembrie 2007, a avut o contribuție considerabilă ca punct de plecare. Comitetul Regiunilor dorește să colaboreze la realizarea campaniei din 2008 și să sprijine o participare cât mai vastă posibil la consultarea publică. În acest context, Comitetul Regiunilor subliniază rolul de promovare pe care îl joacă în elaborarea campaniilor, strategiilor și programelor locale și regionale;

⁽³⁾ CdR 84/2007 final.

⁽⁴⁾ CdR 272/2006 final.

⁽⁵⁾ CdR 341/2006 final.

⁽⁶⁾ CdR 155/2005 și CdR 150/2005 final.

⁽⁷⁾ CdR 312/2003 final.

⁽¹⁾ CdR 252/2005 final.

⁽²⁾ COM(2005) 229 final.

13. salută conferința ministerială privind e-incluziunea, care va avea loc la sfârșitul anului 2008, și decernarea, cu această ocazie, a premiului european pentru e-incluziune. Își face cunoscută dorința de a participa activ la organizarea acestei conferințe și, în special, la selectarea nominalizărilor la acest premiu;

14. se declară convins că persistența decalajului digital pune obstacole în calea dezvoltării și menținerii coeziunii sociale și a prosperității și duce la excluziunea socială și economică. Inițiativa i2010 va contribui la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor și, într-un sens mai larg, a societății;

15. împărtășește opinia conform căreia realizarea obiectivului egalității de șanse în materie digitală este necesară din punct de vedere social. Cu toate acestea, Comitetul Regiunilor consideră că realizarea acestui obiectiv conține în același timp un potențial economic enorm, neexploatat până în prezent;

Reducerea decalajelor de acces la conexiunea în bandă largă

16. invită Comisia să consacre o atenție deosebită regiunilor care sunt mai slab dezvoltate din punct de vedere economic, pentru ca acestea să poată profita de posibilitățile pe care le oferă TIC, în vederea obținerii unei convergențe reale și evitării riscului de excluziune;

17. își confirmă intenția și își reafirmă angajamentul de a integra activ în planurile regionale de dezvoltare obiectivele legate de societatea informațională fără excluziune și de a participa în mod eficient la rețelele din cadrul inițiativei „Regiunile pentru schimbarea economică”⁽⁸⁾;

18. împărtășește opinia Comisiei Europene conform căreia Fondurile Structurale și de dezvoltare rurală ale UE contribuie, în special în zonele izolate și rurale, la dezvoltarea infrastructurilor pentru conexiuni în bandă largă, precum și la dezvoltarea serviciilor și aplicațiilor online, atenuând astfel diferențele de dezvoltare între zonele urbane și cele rurale;

19. consideră că disponibilitatea conexiunilor în bandă largă pe întreg teritoriul Uniunii Europene la un preț accesibil reprezintă un factor esențial pentru garantarea calității serviciilor oferite cetățenilor, pentru promovarea competitivității și a productivității regiunilor și pentru a permite societății informaționale și a cunoașterii să se dezvolte pe scară largă;

20. subliniază rolul-cheie și responsabilitatea autorităților locale și regionale, rezultată din rolul lor de furnizori de diferite servicii și structuri educative, precum și din apropierea lor de cetățeni. Într-adevăr, acestea pot contribui la a asigura, la un preț rezonabil, un acces la internetul de mare viteză în regiunile în care mecanismele pieței, singure, se dovedesc a fi insuficiente. Contribuind la dezvoltarea alfabetizării digitale, a unui mediu favorabil întreprinderilor din sectorul TIC, precum și a cercetării din acest domeniu, intervențiile autorităților publice pot constitui un exemplu pentru soluții de administrație online, centrate pe utilizator;

21. subliniază că unul dintre principiile directoare ale obiectivului de modernizare economică a politicii europene de coeziune pentru perioada 2007-2013 se concentrează asupra creșterii atractivității statelor membre, a regiunilor și orașelor,

prin asigurarea, în cadrul acestora, a accesibilității, precum și a unor servicii de calitate și de nivel adaptat. Comitetul consideră că acest demers sprijină dezvoltarea serviciilor publice online, creșterea economiei cunoașterii, dinamizând capacitățile de cercetare și inovare;

22. reamintește că TIC constituie un factor esențial de îmbunătățire a coordonării și cooperării, în diferite sectoare, între administrațiile locale, regionale, naționale și europene și între instituții și cetățenii europeni;

Reducerea decalajului existent în ceea ce privește e-accesibilitatea

23. insistă, făcând referire la Tratatul de la Amsterdam — care prevede interzicerea oricărei discriminări bazate pe handicap, asupra accesibilității site-urilor publice și subliniază că, potrivit statisticilor actuale, drumul până la atingerea obiectivului vizat rămâne lung. Comitetul Regiunilor atrage atenția asupra faptului că regiunile și orașele pot contribui la remedierea acestei situații, nu numai dotându-se cu produsele necesare sau dezvoltând și furnizând serviciile indispensabile, ci și încurajând apariția unei medii economice favorabile unei mai bune accesibilități a întreprinderilor la piețe; pentru aceasta, ar trebui ca autoritățile locale și regionale, și în aglomerările urbane, să investească în dezvoltarea TIC și a infrastructurii;

24. consideră, ca și Comisia, că autoritățile locale și regionale ar trebui să desfășoare la rândul lor proiecte-pilot;

25. împărtășește opinia conform căreia punerea în aplicare a măsurilor din planul de acțiune necesită prevederea unor noi programe de dezvoltare a competențelor practice — inclusiv pentru persoanele responsabile cu dezvoltarea și gestionarea serviciilor publice;

Reducerea inegalităților în ceea ce privește competențele informatice

26. consideră că decalajul în materie de competențe informatice rămâne considerabil. Grupurile vulnerabile sunt persoanele vârstnice, persoanele slab calificate, cele care nu fac parte din populația activă și cele care nu au dobândit cunoștințele necesare în domeniul informaticii pentru a-și dezvolta competențele de acest tip la locul de muncă;

27. salută proiectul pentru 2008 al Comisiei, proiect care prevede realizarea unui studiu paneuropean privind competențele informatice și formularea, până la sfârșitul anului 2008, a unor orientări privind politica în materie de competențe informatice pentru grupurile cele mai vulnerabile;

28. subliniază importanța învățământului și a cursurilor de formare adaptate nevoilor generate de continua evoluție în domeniul digital a societății în ansamblul său, acordând o atenție sporită grupurilor defavorizate;

29. împărtășește opinia Comisiei privind rolul și responsabilitățile primordiale ale autorităților publice de la toate nivelurile în garantarea competențelor informatice. De asemenea, sprijină, în îndeplinirea obiectivului urmărit, participarea și cooperarea activă a industriei și a organizațiilor sociale;

⁽⁸⁾ COM(2006) 675 final.

Servicii online moderne

30. TIC oferă un potențial extrem de ridicat de îmbunătățire a calității serviciilor publice. La rândul său, Comitetul Regiunilor consideră că dezvoltarea și difuzarea TIC reprezintă o ocazie pentru orașele europene de a-și reafirma rolul de forțe motrice ale dezvoltării, de poli de cunoaștere și de veritabile incubatoare pentru furnizarea de servicii inovatoare și de cunoștințe legate de acestea;

31. consideră că, pentru a îmbina armonios dezvoltarea TIC și consolidarea rolului orașelor europene, trebuie, înainte de toate, să se consolideze poziția administrațiilor publice locale și regionale, astfel încât acestea să urmeze strategii de menținere și de relansare a competitivității;

32. subliniază importanța optării pentru o nouă abordare, care să permită serviciilor publice online să se concentreze asupra cetățeanului, și insistă asupra rolului jucat de autoritățile locale și regionale, responsabile de elaborarea acestei abordări. Demersul capătă un interes deosebit pentru regiunile periferice, ultraperiferice și rurale, precum și pentru comunitățile insulare. Într-adevăr, beneficiile socioeconomice ale dezvoltării TIC sunt indispensabile coeziunii din aceste regiuni și pot genera o valoare adăugată importantă;

33. recunoaște că promovarea e-incluziunii la nivel local și regional poate îmbunătăți calitatea vieții cetățenilor, poate intensifica participarea la viața comunitară locală și influența pozitivă competitivitatea, crearea de întreprinderi și dezvoltarea de servicii publice și private mai bune, mai eficiente și mai personalizate;

34. solicită sprijinirea și intensificarea acțiunilor de prevenire, tratare și rezolvare din timp a problemelor de securitate a rețelilor și a datelor, sarcini care revin Agenției Europene pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor (ENISA);

Soluții TIC pentru persoanele defavorizate din punct de vedere social și pentru grupurile confruntate cu riscul excluziunii

35. consideră, anticipând schimbările demografice, că este de dorit și necesar să se creeze și să se dezvolte condițiile pentru monitorizarea medicală de la distanță ⁽⁹⁾, care va contribui la îmbunătățirea nivelului serviciilor de sănătate, la sporirea autonomiei persoanelor vârstnice, la îmbunătățirea calității vieții și la accelerarea integrării acestora în societate. Astfel, aceste persoane își vor putea pune experiența și cunoștințele acumulate în slujba dezvoltării societății. În plus, utilizarea mai intensă a tehnologiilor informației și comunicațiilor ar putea contribui la îmbunătățirea sistemelor de sănătate bazate pe TIC existente. Ar putea apărea produse și servicii noi bazate pe aceste tehnologii, care ar putea contribui la creșterea nivelului de sănătate a populației, la facilitarea accesului la serviciile publice de sănătate, la diminuarea durabilă a cheltuielilor suportate de serviciile sociale;

36. subliniază importanța — luând în considerare interesele pieței — de a crea și de a face accesibile produse și servicii adaptate nevoilor reale ale persoanelor interesate. În acest punct, Comitetul Regiunilor insistă asupra necesității de a apropia diferitele sisteme de reglementare și, din punct de vedere al tehnologiilor, de a opta în acest cadru pentru soluții care se încadrează în tendința generală;

37. recomandă să se acorde un rol mai important serviciilor TIC destinate persoanelor vârstnice, în cadrul inițiativei „Regiunile pentru schimbarea economică”;

38. salută faptul că programele de cercetare (al 7-lea Program-cadru, Programul de sprijin al politicii în favoarea tehnologiilor informației și comunicațiilor) acordă un loc important e-incluziunii ca mijloc de acțiune împotriva problemelor precum îmbătrânirea și handicapul;

39. subliniază cu tărie că trebuie asigurată respectarea diversității culturale și lingvistice;

40. menționează că trebuie digitalizat patrimoniul scris european, pentru ca acesta să poată fi utilizat și de generațiile viitoare, această operațiune trebuind să se efectueze pentru toate limbile, regiunile și țările europene ⁽¹⁰⁾;

Integrarea acțiunilor în favoarea e-incluziunii, în vederea maximizării efectelor acestora pe termen lung

41. pune în mod special accentul pe cooperarea profesională și colaborarea strânsă între părțile interesate;

42. insistă asupra necesității de a elimina definitiv, într-un mod concertat și coerent, obstacolele de natură juridică, tehnică sau de altă natură din calea realizării e-incluziunii, pentru a-i asigura acesteia durabilitatea și eficacitatea maxime;

43. subliniază că autoritățile locale și regionale trebuie să fie implicate atât în faza punerii în aplicare, cât și în faza de concepere a strategiei. Acest lucru ar permite consolidarea relațiilor de comunicare dintre părțile interesate și sporirea eficacității programelor;

44. sprijină cu tărie demersul recomandat de Comisia Europeană pentru a mări volumul și calitatea cercetării în domeniul TIC în Europa. În afară de dezvoltarea cercetării, trebuie să se pună accentul pe mecanismele care favorizează transferul rezultatelor cercetării către industria europeană în ansamblul său;

45. salută faptul că, în cadrul programelor de cercetare, bogăția conținutului informațional, interoperabilitatea și securitatea schimburilor informaționale ocupă un loc de frunte;

46. împărtășește părerea Comisiei în ceea ce privește importanța utilizării TIC în calitate de nou „instrument social”. În acest scop, este necesară stabilirea unei legături între strategiile în materie și politica socială europeană;

⁽⁹⁾ CdR 256/2004 final.

⁽¹⁰⁾ CdR 32/2006 final.

47. subliniază necesitatea de a concepe acțiuni esențiale, care să răspundă unor priorități orizontale și să favorizeze egalitatea de șanse (de exemplu, să asigure accesibilitatea tuturor site-urilor internet publice sau să creeze infrastructuri pentru conexiuni în bandă largă). În acest scop, intervenția autorităților publice este indispensabilă;

48. recunoaște valoarea adăugată pe care ar putea să o aibă o politică europeană pentru e-incluziune (coordonare, cooperare, forum, parteneriat, oferte de finanțare). Comitetul Regiunilor este de acord că în acest domeniu sunt importante sporirea transparenței și conștientizarea mai mare a responsabilității sociale;

49. sprijină schimburile informaționale vaste și continue, precum și împărtășirea celor mai bune practici și schimbul de experiență între părțile interesate, informarea opiniei publice și cooperarea activă, la nivel local și regional, între sectorul TIC, autoritățile publice, prestatorii de servicii publice și private și

organizațiile regrupând utilizatori finali, cu scopul de a asigura o eficacitate cât mai mare;

50. consideră, de asemenea, că este esențial să se creeze o rețea europeană de regiuni, prin intermediul căreia ar putea fi sporite și îmbunătățite posibilitățile regiunilor de a lua parte la proiecte de cooperare. O societate informațională fără excluziune oferă mari oportunități comerciale sectorului TIC;

51. atrage atenția asupra avantajului triplu al situației care ar rezulta atunci: ar profita atât sectorul TIC, cât și utilizatorul, precum și societatea în ansamblul său;

52. recomandă Comisiei Europene să acționeze în favoarea realizării și aplicării unor indicatori care să redea o imagine și o evaluare comparativă a difuzării și utilizării TIC în regiuni, astfel încât să poată formula întotdeauna concluzii utile și indispensabile adoptării măsurilor de convergență economică, socială și tehnologică a regiunilor.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Cartea verde privind transporturile urbane

(2008/C 172/04)

COMITETUL REGIUNILOR

- solicită acțiuni coordonate în vederea abordării eficiente a problemelor legate de congestionarea traficului și de mediu, care afectează orașele, acțiuni care să fie bazate pe o abordare integrată a acestor probleme și în care UE va juca un rol important, lăsând în același timp autorităților locale și regionale responsabilitatea soluțiilor concrete care trebuie propuse;
- solicită UE să încurajeze autoritățile locale și regionale să elaboreze o serie de programe de mobilitate pe termen lung, bazate pe un parteneriat între orașe și conurbațiile lor, pentru a identifica soluții adaptate nivelului local (parcări la intrarea în orașe, dezvoltarea modurilor de transport mai curate, optimizarea transporturilor publice etc.). Aceste planuri de mobilitate ar putea integra „zone curate” (adică ferite de congestionare și de poluare), acordând astfel prioritate investițiilor aferente;
- conștient de importanța mijloacelor financiare necesare, propune ca aceste planuri de mobilitate să se poată baza pe parteneriate extinse, integrând în special sectorul privat, și invită UE, în cooperare cu BEI, să dezvolte instrumente de finanțare inovatoare, capabile să finanțeze infrastructurile necesare, precum și tehnologiile mai curate;
- solicită înființarea unui mecanism de „raportare” la nivelul european, care să permită să se raporteze asupra progreselor realizate. Acest proces ar trebui să înceapă cu un studiu comparativ, finanțat de UE, care să analizeze orașele din întreaga Uniune și modul în care acestea abordează diferitele aspecte.

Raportor: Sir Albert BORE, membru al Consiliului municipal al orașului Birmingham (UK/PSE)

Text de referință

Cartea verde: Către o nouă cultură a mobilității urbane

COM(2007) 551 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

Principalele mesaje

1. salută angajamentul UE de a-și continua eforturile pentru a mări gradul de competitivitate al economiei europene, precum și de a aborda chestiunea durabilității și a schimbărilor climatice. Aceste chestiuni esențiale, astfel cum au fost definite în Agenda de la Lisabona, Acordul de la Göteborg și Planul de acțiune privind schimbările climatice, sunt vitale pentru viitorul Uniunii. Prioritățile politice ale Comitetului Regiunilor recunosc importanța vitală a competitivității pentru creșterea economică, în special în centrele urbane și, astfel cum se menționează în obiectivele de la Lisabona, contribuția sa la coeziunea teritorială;

2. subliniază că repartizarea competențelor între autoritățile locale, regionale și naționale variază de la un stat membru la altul. Este important ca măsurile prevăzute de Comisie în viitorul plan de acțiune să nu prevadă un set anume de soluții de organizare;

3. subliniază că orașele se confruntă zilnic cu aceste probleme legate de creșterea economică și de mediu. Cu toate acestea, problemele de mediu din ce în ce mai mari vor limita această creștere. Orașele și zonele urbane oferă un potențial de creștere a gradului de competitivitate și de abordare a schimbărilor climatice. În acest sens, zonele urbane majore trebuie să ia măsuri pentru îmbunătățirea accesibilității și rezolvarea problemelor de mediu. Perspectiva decuplării semnificative a creșterii economice de impactul negativ al schimbărilor climatice poate fi concretizată în primul rând în regiunile urbane, deoarece mai cu seamă în zonele urbane cu o mare densitate a populației aceste modalități alternative de transport pot deveni rapid viabile;

4. solicită acțiuni coordonate în vederea abordării eficiente a problemelor majore legate de congestionarea traficului și de mediu, care afectează orașele, pentru a realiza decarbonizarea carburanților pentru transport rutier până în 2050. Au existat orașe în care acțiunile au avut succes. Este necesară însă o strategie mai cuprinzătoare, care să respecte principiile subsidiarității și proporționalității;

5. recunoaște rolul fundamental al autorităților locale și regionale în planificarea și aplicarea politicii de transport urban și susține punctul de vedere al Comisiei potrivit căruia regândirea mobilității urbane presupune organizarea „comodalității” între toate modurile publice și private de transport, în vederea orientării către moduri de transport mai ecologice;

6. UE trebuie să ducă o politică integrată, orientată spre mediu, amenajarea teritoriului și mobilitate, în cadrul căreia

acțiunile la nivel comunitar, propuse mai jos, să ocupe un loc central:

1. Pentru îmbunătățirea calității aerului și diminuarea poluării fonice, UE trebuie să ducă o politică mai riguroasă pentru rezolvarea problemelor la sursă. Datorită tehnologiilor mai eficiente și a combustibililor mai puțin poluanți, vor apărea autovehicule mai puțin poluante, mai silențioase și mai economicoase.
2. Din rațiuni de securitate rutieră, UE ar trebui să stimuleze progresul tehnologic în domeniul autovehiculelor.
3. UE trebuie să promoveze dezvoltarea tehnologiilor necesare pentru susținerea politicilor tarifare regionale și locale.
4. Uniunea Europeană trebuie să promoveze racordarea zonelor urbane la liniile și rețelele de tramvai și tren de mare viteză.
5. UE ar trebui să militeze pentru armonizarea indicatoarelor rutiere în zonele ecologice, lăsând o mare libertate localităților în introducerea delimitării zonelor ecologice.
6. UE ar trebui să promoveze construcția de căi pentru traficul nemotorizat. Astfel se creează condiții pentru deplasarea pe jos sau cu bicicleta sau cu alte mijloace de transport alternative favorabile mediului.
7. solicită UE să încurajeze regiunile și, în special, orașele să abordeze problemele prin elaborarea unor planuri cuprinzătoare de mobilitate pe termen lung, pentru a remedia congestionarea traficului și a atenua schimbările climatice prin metode alternative de transport și prin furnizarea mai multor opțiuni pentru călători, în vederea reechilibrării raportului între diferitele moduri de transport către moduri de transport mai durabile. În cadrul acestor planuri ar trebui să fie încurajate „zonele curate”, adică zonele recent desemnate caracterizate prin niveluri reduse de poluare și congestionare (spre deosebire de „zonele verzi”, care se caracterizează doar prin niveluri reduse de poluare) prin acordarea statutului de „zonă curată” și prin investiții pentru susținerea zonelor recunoscute astfel ca fiind prioritare;
8. recunoaște că accesarea sumelor necesare finanțării investițiilor pentru sprijinirea „zonelor curate” s-ar putea dovedi dificilă pentru unele state membre. Aici intervine rolul UE, în colaborare strânsă cu Banca Europeană de Investiții, de a crea instrumente financiare inovatoare, apte să finanțeze infrastructura de mobilitate durabilă necesară și investițiile în autovehiculele cu emisii reduse de CO₂. Această acțiune ar putea fi considerată o extensie a programului CIVITAS sau, după încheierea acestuia în 2009, ar putea fi încorporată într-un program succesiv, cu finanțare UE;

9. solicită crearea unui mecanism la nivel UE, care să permită raportarea progreselor în domeniul transportului urban și a celor privind proceduri testate și verificate, care pot servi de exemplu celorlalți. Acest proces ar trebui să înceapă cu un studiu comparativ, finanțat de UE, care să analizeze orașele din întreaga Uniune și modul în care acestea abordează reducerea congestiei traficului, îmbunătățirea calității mediului și asigurarea unor moduri de transport mai durabile. Raportul anual privind obiectivele de la Lisabona, elaborat pentru Consiliul de primăvară din martie, ar putea conține un calendar de raportare;

10. recomandă Comisiei să emită orientări sub forma unor standarde comune în ceea ce privește metodologiile de calcul al costurilor totale și al beneficiilor diferitelor moduri de transport (inclusiv al costurilor externalizate, cum ar fi cele legate de congestiunea traficului, daunele aduse mediului, incluziunea socială și efectele asupra ocupării forței de muncă și viabilității zonelor urbane centrale) ca bază de promovare a comodalității; de asemenea, recomandă elaborarea unor standarde ecologice pentru autovehicule, ușor accesibile pentru consumatori, care să reflecte costurile de mediu pe întreaga durată de viață a vehiculelor;

11. solicită Comisiei să sprijine și să premieze rețelele de bune practici (cu care Comitetul Regiunilor ar trebui să se asociază), pentru a extinde preluarea acestora în regiuni, cum ar fi pachete combinate care să ofere o alternativă la deținerea în proprietate a automobilelor și utilizarea activă a acestor pachete, precum și prin extinderea unor inițiative precum „orașele demonstrative” (*Demonstration Cities*), cu mecanisme inovatoare de stabilire a prețurilor și înființarea unor „zone curate”;

12. încurajează Comisia să valorifice realizările sistemelor de premiere, care au arătat că este necesară finanțarea proiectelor pentru a demonstra expertiza dobândită, prin utilizarea acestor premii ca instrument de marketing pentru regiunile urbane respective și ca obiectiv la care celelalte regiuni urbane să aspire;

13. solicită Uniunii Europene să utilizeze bunele practici și orașele-model pentru a ilustra, în Europa și în afara granițelor sale, eforturile pe care le depune pentru a căuta și a aplica soluții inovatoare și complexe pentru problemele și oportunitățile pe care le avem în prezent și solicită elaborarea de către regiunile urbane a unor planuri de mobilitate pentru o perioadă de cel puțin 20 de ani. Planurile ar putea acoperi finanțarea, explorarea și testarea noilor tehnologii, necesarul de infrastructură, sisteme creative de achiziții publice destinate stimulării inovației etc. Pornind de la o abordare bazată pe un plan care să includă toate orașele UE și cu ajutorul atât al orașelor care reprezintă exemple de bune practici, cât și al orașelor demonstrative, prin extinderea semnificativă a programului CIVITAS sau, posibil, printr-un nou program, UE ar putea prezenta, în Europa și în lume, modul în care caută și pune în aplicare soluții inovatoare și îndrăznețe pentru problemele și oportunitățile pe care le avem în prezent;

14. solicită autorităților de la toate nivelurile guvernamentale și administrative să încurajeze acțiunile de facilitare a achizițiilor comune (în regim public-public sau public-privat) pentru promovarea „zonelor curate” (acolo unde asemenea achiziții publice comune nu sunt contrare interesului public mai larg). Prin intermediul achizițiilor publice comune se poate crea o piață a producătorilor care să investească în noi tehnologii și se

poate stimula inovația. UE ar putea să susțină acest demers prin promovarea creării unor rețele de bune practici în materie de achiziții ecologice și de stimulare a inovației în domeniul tehnologiilor de transport, provenite din regiuni și localități activ implicate în producerea, cercetarea și sprijinirea progreselor în materie de tehnologii de transport. Ambele acțiuni ar stimula atât cererea, cât și oferta de noi tehnologii în beneficiul orașelor;

15. subliniază faptul că rolul sectorului privat în furnizarea, pe viitor, a unor moduri de transport alternative și decuplarea unei accesibilități mai bune de creșterea kilometrajului autovehiculelor trebuie înțelese mai profund și, prin urmare, ca parte a studiului comparativ la scară europeană menționat anterior, ar trebui analizat rolul finanțărilor și al întreprinderilor private în ceea ce privește soluțiile inovatoare prezente și ar trebui stabilite stimulentele care pot fi acordate pentru a maximiza participarea reală a acestora;

16. subliniază oportunitatea Cărtii verzi, deoarece vor fi necesare resurse suplimentare la toate nivelurile pentru rezolvarea problemelor. UE cheltuiește deja resurse însemnate pentru mobilitate și transport în cadrul TEN-T, precum și pentru zonele urbane, prin intermediul obiectivului „Convergență” din cadrul Fondurilor Structurale; orașele sunt o componentă importantă și o parte integrantă a rețelelor de transport, deoarece acestea sunt noduri în care se întâlnesc diferite moduri de transport și unde călătoriile încep și se termină de obicei. Din acest motiv, trebuie acordată aceeași atenție transporturilor în orașe ca și rețelelor de transport. Trebuie să privim lucrurile în perspectivă și să respectăm planurile pe termen lung. În loc să așteptăm ca problemele să devină acute, orașele și regiunile ar trebui să adopte o abordare proactivă. De aceea, atunci când se alocă resurse, la toate nivelurile, scopul ar trebui să fie nu numai corectarea problemelor care au apărut deja, ci și alocarea unor resurse suplimentare pentru orașele și regiunile care abordează problemele potențiale într-o fază timpurie;

17. subliniază importanța încurajării acțiunilor de mobilitate urbană în cadrul noilor programe operaționale incluse în obiectivul „Convergență”. În acest caz, va fi necesar ca orașele și regiunile respective să demonstreze că acțiunile finanțate de UE pe care le întreprind au drept scop rezolvarea problemelor esențiale.

Către orașe cu trafic fluid

Cu privire la întrebarea 1 — dacă ar trebui avut în vedere un sistem de „etichetare” pentru a recunoaște eforturile orașelor care fac pionierat în combaterea congestiei traficului și îmbunătățirea condițiilor de viață:

18. UE ar putea combina etichetarea după modelul „sistemului steagului albastru” utilizat la nivelul UE și acordat pe baza unor indicatori specifici, cu introducerea unei „scheme pentru zone curate” — zone cu niveluri reduse ale poluării și congestiei. Ar putea fi finanțate proiecte în „orașe demonstrative”, care să acopere o gamă largă de localități în ceea ce privește numărul de locuitori și patrimoniile istorice, legate, eventual, de aspirația de a extinde CIVITAS la acțiuni pe scară mai largă (a se vedea întrebarea 21);

19. Raportul privind îndeplinirea obiectivelor urbane, transmis în fiecare an Consiliului de primăvară, ar putea fi însoțit de un raport anual privind punerea în aplicare a bunelor practici.

Cu privire la întrebarea 2 — referitoare la măsurile care ar trebui luate pentru a promova mersul pe jos și cu bicicleta ca alternative reale la folosirea autoturismului personal:

20. Singurul mod de promovare a mersului pe jos și cu bicicleta, ca alternative reale la transportul cu autovehiculul îl reprezintă crearea sau extinderea unor rețele cuprinzătoare, de calitate și fără bariere, de drumuri pietonale și pentru biciclete, de care autoritățile locale să fie responsabile în sensul de a ajuta la asigurarea unei utilizări mai largi a bicicletei ca mod de transport în cadrul UE, decât este cazul în prezent. Cea mai bună cale de a realiza acest lucru este punerea în aplicare a conceptului de „oraș compact”. O abordare funcțională la elaborarea noilor planuri urbanistice ar putea contribui la limitarea distanțelor pentru pietoni și bicicliști. Crearea unor „zone urbane curate”, cu măsuri stricte de rezolvare a problemelor legate de congestiunea traficului și poluarea atmosferică, ar îmbunătăți semnificativ calitatea mediului, facilitând mersul pe jos și cu bicicleta. Există deja multe exemple de bune practici în ceea ce privește campaniile de promovare în școli și comunități, iar UE poate juca un rol în sprijinirea rețelelor profesionale, difuzând exemplele de bune practici și făcând cunoscute inițiativele de succes. Europa ar trebui să valorifice succesul programului TAPESTRY⁽¹⁾.

Cu privire la întrebarea 3 — ce s-ar putea face pentru a promova transferul modal către moduri de transport durabile în orașe:

21. Realizarea transferului modal necesită o abordare integrată de îmbunătățire a experienței de călătorie cu modurile de transport durabile, făcându-le pe acestea mai atractive și pe cele nedurabile mai puțin atractive. Măsurile de planificare, în contextul planurilor de acțiune de reducere a poluării aerului și a celei fonice și a planurilor de transport (dezvoltare a transportului), necesită de asemenea o abordare integrată. Următoarea revizuire a directivelor relevante ale UE ar trebui să introducă principiul subsidiarității și să ia în considerare o abordare integrată a planificării, asigurând totodată securitatea juridică pentru autoritățile locale care vor opta pentru această abordare. În special în domeniul ajutoarelor de stat și al contractelor publice, lipsa de diferențiere în cadrul aplicării legislației comunitare are deseori efecte nedorite și imprevizibile. Decizia privind furnizarea serviciilor de transport direct de către o autoritate locală sau de către un contractant trebuie să fie luată și în viitor la nivel local și regional.

Cu privire la întrebarea 4 — despre cum poate fi extinsă utilizarea tehnologiilor curate și eficiente energetic în transportul urban:

22. Sunt sprijinite sugestiile prezentate în Cartea verde de a continua stabilirea unor valori-țintă din ce în ce mai ambițioase

prin standarde de emisii din ce în ce mai restrictive, încurajând răspândirea „zonelor urbane verzi” care să respecte un set de standarde comune. De asemenea, s-ar putea stabili valori-țintă la scară europeană, eventual legate de anumite reduceri de contribuții calculate în funcție de proporția achizițiilor publice care răspund unui indice ecologic fixat de comun acord. De asemenea, marile întreprinderi din sectorul privat pot fi încurajate să opteze pentru achiziții ecologice, folosind diferitele rețele de afaceri din cadrul UE.

Cu privire la întrebarea 6 — dacă ar trebui stabilite criterii sau orientări pentru definirea unor „zone verzi” și a unor măsuri restrictive corespunzătoare, cum se poate asigura cel mai bine compatibilitatea cu libera circulație și dacă există probleme la aplicarea transfrontalieră a normelor locale care reglementează „zonele verzi”:

23. Orientările UE privind definirea unor „zone verzi” ar reprezenta o contribuție utilă la claritate și coerență, în special la stabilirea unor categorii general recunoscute de vehicule pe baza consumului de energie și a unor clasificări ale emisiilor. Poate fi necesară crearea unui site internet la nivel european care să ofere date orașelor din UE într-un format standard și să prezinte informații specifice unei anumite zone urbane. Marcarea standard a autoturismelor care intră în zonele verzi, pentru a indica nivelurile de poluare, ar fi benefică atât pentru șoferi, cât și pentru cei care realizează „zonele verzi” din zonele urbane, cu condiția ca aceleași elemente de identificare să fie utilizate pentru toate autoturismele din Europa.

24. Este nevoie de orientări la nivel european în materie de coduri rutiere în ceea ce privește mediul și cei mai vulnerabili utilizatori ai drumurilor. Statele membre ar trebui încurajate să includă aceste orientări în codurile lor rutiere naționale, asigurând astfel o mai mare claritate și uniformitate la nivelul Uniunii.

25. Multe orașe și regiuni introduc în prezent propria delimitare a zonelor ecologice, utilizând propriile indicatoare rutiere. Pentru a evita confuzia în rândul transportatorilor internaționali și al turiștilor, UE ar trebui să creeze indicatoare rutiere uniforme. Autoritățile locale și regionale ar trebui să aibă cât mai multă libertate pentru a introduce împărțirea pe zone ecologice.

26. Un control transfrontalier al aplicării reglementărilor locale este deja posibil (Decizia-cadru a Consiliului 2005/214/JAI din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare).

27. Comitetul Regiunilor este preocupat de prezentarea de către Comisia Europeană, în decembrie, fără a aștepta rezultatul consultărilor, a unei propuneri complet revizuite privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic [COM(2007) 817 final].

(¹) TAPESTRY — *Travel Awareness, Publicity and Education Supporting a Sustainable Transport Strategy in Europe* (Acțiuni de sensibilizare, informare și educare în domeniul transportului în favoarea unei strategii durabile a transportului în Europa). TAPESTRY a fost un proiect de cercetare și demonstrativ finanțat de Comisia Europeană (DG Energie și Transporturi) în cadrul celui de-al cincilea Program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică.

Cu privire la întrebarea 5 — cum pot fi promovate achizițiile publice ecologice comune:

28. Alte avantaje pot fi obținute legând programul STEER⁽²⁾ de noi standarde ecologice europene bazate pe principiile costurilor sociale pe durata ciclului de viață, menționate în Cartea verde. La nivelul UE, s-ar putea promova colaborarea în parteneriat cu furnizorii prin difuzarea în rețelele de furnizori a concepțelor de calcul al costurilor pe durata ciclului de viață al produselor și promovarea unor standarde și condiții de acceptare comune, precum și prin transpunerea cercetării științifice relevante în produse inovatoare și viabile din punct de vedere comercial.

Cu privire la întrebarea 7 — cum poate fi promovat și mai mult șofatul ecologic:

29. Valoarea socială și financiară a șofatului ecologic ar putea fi promovată și inclusă în programele cursurilor de conducere. Chestiunea avută în vedere aici este schimbarea conduitei și obiceiurilor de conducere auto. Aceste aptitudini ar putea fi incluse și în examenele naționale pentru obținerea permisului de conducere prin elaborarea unor standarde de bune practici și de prudență. UE ar putea juca un rol în difuzarea celor mai bune practici prin mesaje publicitare și promovarea prin metoda *marketing mix*, după modelul inițiativei europene de succes TAPESTRY. Un alt mod de încurajare a șofatului ecologic este promovarea echipamentelor montate în autovehicule pentru măsurarea consumului de carburant.

Către un transport urban mai inteligent

Cu privire la întrebarea 8 — dacă ar trebui dezvoltate și promovate servicii mai bune de informare a călătorilor:

30. Îmbunătățirea serviciilor de informare a călătorilor, atât înainte, cât și în timpul călătoriilor, poate contribui semnificativ la asigurarea durabilității. Orașele europene dețin deja multe exemple de bune practici. UE are un rol în încurajarea extinderii și intercompatibilității sistemelor existente prin crearea unor sisteme și a unor simboluri comune. De asemenea, UE joacă un rol și în promovarea unor sisteme care constituie exemple. Sistemul de navigație prin satelit Galileo are o importanță crucială în acest sens.

31. Trebuie dezvoltate și îmbunătățite serviciile de informare din transportul public de persoane. Transmiterea de informații, adaptate la nevoile personale ale pasagerilor, prin internet sau pe telefonul mobil, despre timpii reali sau perturbările traficului, ar putea contribui în mod crucial la creșterea atractivității și competitivității transportului public de călători în comparație cu alte mijloace de transport mai puțin durabile. Sistemul de navigație Galileo va juca un rol important în dezvoltarea unor noi servicii de informare; din acest motiv, UE ar trebui să insiste ca Galileo să fie realizat cât mai repede cu putință.

(²) STEER este acțiunea verticală a programului „Energie inteligentă pentru Europa”, care se concentrează asupra soluțiilor alternative în materie de autovehicule și combustibili, a măsurilor politice de utilizare eficientă a energiei în transporturi și a mai bunei cunoașteri a agențiilor energetice locale în domeniul transporturilor.

32. Pentru început, ar trebui susținute proiectele de creare a unor servicii de informare, care să consolideze efectul de rețea al transportului public, respectiv servicii de informare care să ofere informații cuprinzătoare privind conexiunile și situația de fapt a întregii rețele a sistemului de transport integrat al unei conurbații sau chiar a unor zone mai vaste (regiune, canton, stat).

Cu privire la întrebarea 9 — dacă mai sunt necesare acțiuni pentru a asigura standardizarea interfețelor și interoperabilitatea aplicațiilor ITS în orașe și ce aplicații ar trebui să aibă prioritate în adoptarea de măsuri:

33. Acțiunile întreprinse până în prezent pentru a asigura interoperabilitatea au fost utile pentru elaborarea de standarde tehnice, iar UE joacă un rol permanent în acest domeniu. S-ar putea face mai multe eforturi pentru a încuraja abordările comune pe grupuri de orașe și între statele membre, de exemplu cu ajutorul unor sisteme de monitorizare și informare online, care să ajute la prevenirea congestiei grave a traficului.

34. La fel ca în cazul sistemelor de informare pentru utilizatorii transporturilor, ar trebui elaborate, pe cât posibil, la nivel european sisteme comune, de exemplu sisteme de monitorizare BACT⁽³⁾ pentru a furniza statistici referitoare la transporturi și planificare.

Către un transport urban accesibil

Cu privire la întrebarea 11 — cum poate fi îmbunătățită calitatea transportului în comun în orașele europene:

35. UE ar trebui să încurajeze dezvoltarea unor echipamente și a unei infrastructuri la standarde comune și să o susțină prin cercetare și dezvoltare pentru îmbunătățirea continuă a calității serviciilor de transport. Receptivitatea la cerere ar putea fi încurajată prin realizarea unei conexiuni între finanțarea publică și nivelurile crescute de satisfacție a consumatorului.

36. În acest sens, vor fi utile și măsurile prin care să se asigure reflectarea costurilor directe și indirecte, determinând o echilibrare a factorilor în alegerea unui anumit mod de transport.

Cu privire la întrebarea 12 — dacă ar trebui încurajată crearea unor benzi speciale pentru transportul în comun:

37. Considerăm că ar trebui încurajată crearea unor benzi speciale pentru transportul în comun, în combinație cu ITS. UE trebuie să joace un rol în sprijinirea proiectelor de creare de benzi dedicate pentru autobuze și troleibuze și chiar pentru tramvaie, fie special pentru acestea, fie sub formă de coridoare separate partajate cu piste pentru pietoni și pentru bicicliști și în elaborarea unor mijloace de semnalizare și inscripționare comune. Prin crearea unor benzi de circulație rezervate transportului în comun pot fi evitate blocajele de circulație din acest transport. Dacă pentru crearea acestor benzi de circulație se reduce numărul benzilor de circulație pentru autoturisme, se poate obține scăderea numărului de autoturisme personale participante la trafic, dar se va intensifica restul traficului auto.

(³) BACT înseamnă „Best Available Control Technology” (cele mai bune tehnologii de control disponibile).

Uneori astfel de măsuri vor fi greu de acceptat și de realizat. În acest sens, UE și nivelul național pot sprijini factorii de decizie locali prin măsuri de informare și de sensibilizare. Pot fi dezvoltate și servicii de intermediere online pentru folosirea în comun a autovehiculelor, precum și modele care să permită autoturismelor personale care fac parte dintr-un sistem de folosire în comun a autovehiculelor care au cel puțin trei pasageri la bord să utilizeze benzile de circulație prevăzute pentru transportul public.

Cu privire la întrebarea 13 — dacă este necesară introducerea unei Carte europene privind drepturile și obligațiile călătorilor care folosesc transportul în comun:

38. CoR ar susține o extindere a Cartei UE privind drepturile fundamentale, care să acopere drepturile și obligațiile pasagerilor care utilizează transportul public, pentru îmbunătățirea accesibilității, în special a persoanelor cu probleme de mobilitate.

Cu privire la întrebarea 14 — ce măsuri pot fi adoptate pentru o mai bună integrare a transportului de mărfuri și călători în cercetare și în planificarea mobilității urbane:

39. Integrarea ar putea fi stimulată prin adoptarea unor criterii de finanțare pentru proiectele demonstrative și de cercetare, în special în ceea ce privește introducerea unor vehicule urbane ecologice și eficiente din punct de vedere energetic. Ar putea fi luată în considerare stabilirea unor criterii specifice de reducere a emisiilor urbane, legate de etichetarea menționată la punctul 18 (întrebarea 1).

Cu privire la întrebarea 15 — cum se poate îmbunătăți coordonarea între transportul urban și interurban și amenajarea teritorială și ce tip de structură de organizare ar putea fi adecvată:

40. Comitetul Regiunilor sprijină utilizarea unor planuri de mobilitate care să integreze marile conurbații, elaborate în mod voluntar. Este important să se ia măsuri pentru devierea traficului intens de mărfuri din interiorul orașelor în afara acestora. Nu există o singură soluție optimă, conurbațiile ar trebui să elaboreze soluții locale adaptate rezultatelor impuse și stimulate de UE. Planurile ar putea să formeze baza unor acorduri de mobilitate pe bază de contract între principalii parteneri interesați.

41. Comitetul Regiunilor consideră că, pentru evitarea congestiei rutelor de acces la marile orașe, în colaborare cu municipalitățile din zonele limitrofe și, după caz, cu autoritățile însărcinate cu transporturile urbane, ar trebui construite noduri rutiere la intrările în orașe, cu spații de parcare suficiente disponibile (instalații de tipul „park and ride”), care să le permită celor care conduc spre aceste orașe să își lase mașinile la intrare și să utilizeze în continuare transportul public, fără prea mare pierdere de timp. Comitetul Regiunilor este de părere că este firesc să se susțină crearea unor sisteme de transport integrate, precum și, pentru gestionarea acestora, lansarea unor mecanisme de cooperare interadministrativă sub formă de consorții sau organisme similare, care să respecte limitele naturale ale conurbațiilor și deplasările populației.

42. Planificarea utilizării terenurilor la toate nivelurile, începând cu cel municipal, precum și a mobilității trebuie coordonate, astfel încât inițiativele din ambele domenii să fie cât mai eficiente posibil din punct de vedere ecologic, energetic și funcțional, ținând seama de faptul că cele două domenii sunt strâns interconectate.

Către un transport urban în condiții de siguranță și securitate

Cu privire la întrebarea 16 — ce acțiuni ulterioare ar trebui întreprinse pentru a ajuta orașele să facă față provocărilor legate de siguranța rutieră și securitatea persoanelor în transportul urban:

43. Pietonii și bicicliștii sunt extrem de vulnerabili în zonele urbane și, de aceea, sunt esențiale îmbunătățirile permanente în materie de siguranță rutieră, dacă se încurajează adoptarea acestor moduri de transport. Acțiunile ulterioare ar putea include încurajarea proiectelor demonstrative caracterizate prin modalități inovatoare de acordare a priorității pietonilor și bicicliștilor, și nu transportului motorizat, și promovând adoptarea, într-o fază timpurie, a unor tehnologii de sporire a siguranței. Autoritățile locale ar trebui încurajate să participe la societăți mixte voluntare împreună cu sectorul privat, pentru soluționarea acestor probleme. Există deja numeroase soluții care pot servi ca exemple de bune practici.

Cu privire la întrebarea 17 — cum pot fi informați mai bine operatorii și cetățenii cu privire la potențialul gestionării avansate a infrastructurii și al tehnologiilor de îmbunătățire a siguranței vehiculelor:

44. Considerăm că proiectele demonstrative bine promovate reprezintă cel mai bun mecanism de popularizare a potențialului acestor progrese. Este laudabilă activitatea Observatorului European pentru Siguranța Rutieră în ceea ce privește publicarea celor mai recente evoluții în domeniu și se atrage atenția asupra exemplorilor de bune practici existente în diferite regiuni europene.

Cu privire la întrebarea 18 — dacă ar trebui create dispozitive radar automate adaptate mediului urban și dacă ar trebui promovată utilizarea acestora:

45. UE ar trebui să promoveze dezvoltarea de noi tehnologii. UE poate juca un rol important în promovarea unor teste suplimentare în întreaga Europă pentru o mai bună înțelegere a costurilor și beneficiilor implicate.

Crearea unei noi culturi a mobilității urbane

Cu privire la întrebarea 20 — dacă toți factorii de decizie ar trebui să colaboreze în vederea creării unei noi culturi a mobilității urbane și dacă un Observator European al Mobilității Urbane, creat după modelul Observatorului European pentru Siguranța Rutieră, ar putea reprezenta o inițiativă utilă pentru sprijinirea acestei cooperări:

46. Considerăm că acesta ar fi un model util de urmat, având în vedere succesul înregistrat în reducerea numărului de accidente. Instituirea unui Observator European al Mobilității Urbane merită susținută numai dacă acesta are cu adevărat o valoare adăugată. De asemenea, considerăm că modelul obiectivelor „în cascadă” în ceea ce privește finanțarea a contribuit semnificativ la progresele înregistrate în reducerea numărului de accidente. Un Observator European al Mobilității Urbane ar putea oferi asistență în promovarea bunelor practici, în acordarea statutului de „zonă curată” și în crearea unui mecanism UE de raportare anuală către Consiliile de primăvară.

Resurse financiare

Cu privire la întrebarea 21 — cum pot fi utilizate mai bine și într-un mod mai coerent instrumentele financiare existente, cum ar fi Fondurile Structurale și de Coeziune, pentru a sprijini transportul integrat și durabil:

47. Se cheltuiesc deja resurse importante pentru acțiuni de mobilitate prin diferite programe, în special prin intermediul programului TEN-T, al Fondurilor Structurale destinate regiunilor în cadrul obiectivului „Convergență” și al inițiativei Civitas. În mod evident, se așteaptă ca regiunile incluse în obiectivul „Convergență”, în cazul cărora resursele UE sunt furnizate în context urban, să corespundă obiectivelor Cărții verzi. Acțiunile finanțate în cadrul programelor de convergență ar trebui să încerce să stabilească o abordare echilibrată în ceea ce privește modurile de transport, pe baza impactului respectiv al fiecăruia asupra poluării și asupra climei. Resursele destinate convergenței și cele destinate altor programe nu sunt suficiente pentru a stimula schimbarea radicală necesară pe întreg teritoriul european. În afară de aceasta, aceste fonduri nu sunt concentrate, în general, acolo unde sunt cu adevărat necesare, în marile zone urbane cu probleme de creștere, în care problemele de mediu frânează competitivitatea. Cartea verde ilustrează necesitatea trecerii la acțiune. Acesta este unul din rolurile UE, fie într-o abordare semnificativ extinsă „Civitas Plus Plus”, fie într-un program complet nou, care să vizeze stimularea realizării acestei schimbări radicale. Aceste fonduri ar trebui să sprijine elaborarea și finanțarea zonelor curate și trecerea la o abordare mai echilibrată a modalităților de transport, așa cum se arată în prezentul aviz. Aceasta ar ajuta, de asemenea, la obținerea de fonduri din sectorul privat și din programele naționale.

Cu privire la întrebarea 23 — cum ar putea sprijini mai mult activitățile de cercetare cu obiective precise integrarea constrângerilor urbane și a evoluției traficului urban:

48. Aspectele esențiale se referă la sisteme de gestionare a traficului și a activității de control, în legătură cu creșterea densității locuințelor de-a lungul coridoarelor strategice de transport public. În special, dezvoltarea urbană trebuie să se împletească armonios cu dezvoltarea rețelei de infrastructuri de comunicare și a altor sisteme de infrastructură, pentru a se evita necesitatea

integrării acestora într-o fază ulterioară. Avantajul principal ar fi atingerea pragului critic al cererii necesar pentru înființarea și funcționarea serviciilor de transport public.

Cu privire la întrebarea 24 — dacă orașele ar trebui încurajate să folosească taxele urbane; dacă se simte necesitatea unui cadru general și/sau a unor orientări pentru impunerea de taxe urbane; dacă veniturile ar trebui alocate îmbunătățirii transportului urban în comun și dacă ar trebui internalizate costurile externe:

49. Taxele urbane ar putea să reprezinte un instrument la dispoziția autorităților urbane. Ar fi util ca UE să încurajeze elaborarea unor modele de bună practică și învățare din sistemele deja existente. Ar putea fi utilă elaborarea unui cadru general și/sau a unor orientări. Standardizarea ar fi de dorit, dar dificil de realizat. Autoritățile locale și regionale trebuie să aibă la dispoziție instrumente eficiente pentru a putea rezolva problemele de congestie și de mediu. Taxele de acces în centrul orașelor pot fi, în aceste cazuri, un instrument foarte eficient. Acesta este motivul pentru care autoritățile locale și regionale trebuie să aibă posibilitatea de a decide ele însele cu privire la introducerea unor astfel de taxe și la modul în care sunt utilizate veniturile realizate în acest fel. Cu toate acestea, în multe state membre, autoritățile locale nu au această posibilitate, întrucât chestiunile de acest tip se decid la nivel național. Ar fi util ca UE să încurajeze elaborarea unor modele de bună practică și învățare din sistemele deja existente. În opinia CoR, prin explicare și campanii de informare, Comisia poate contribui în mod semnificativ la facilitarea introducerii taxelor de acces de către factorii de decizie la nivel local și regional.

Cu privire la întrebarea 25 — ce valoare adăugată ar putea aduce, pe termen lung, un sprijin european cu obiective precise, destinat finanțării unui transport urban nepoluant și eficient din punct de vedere energetic:

50. O susținere cu obiective precise ar putea avea drept rezultat îmbunătățirea performanțelor în raport cu obiectivele de reducere a emisiilor de dioxid de carbon, noile aplicații tehnologice având o răspândire mai rapidă, și difuzarea și adoptarea pe o scară mai extinsă a bunelor practici. În schimb, acesta ar putea reduce costul economic al congestiei pentru UE și ar putea conferi UE un rol de lider pe piața mondială a tehnologiilor și metodologiilor din domeniul dezvoltării durabile și ar contribui la reconcilierea creșterii economice cu transportul urban durabil.

51. UE ar putea genera și mai multă valoare adăugată prin utilizarea acordurilor de mobilitate pentru a facilita crearea de alianțe puternice între părțile interesate, care să fie capabile să își asume riscurile aferente unor niveluri ridicate de îndatorare comercială, necesară pentru crearea unor infrastructuri de transport durabile pe scară largă. Pentru a ajunge la aceste rezultate, este necesară o colaborare strânsă cu BEI.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Viitorul sistem european comun de azil

(2008/C 172/05)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază că sarcina de a pune în aplicare legislația europeană privind sistemul european comun de azil le revine în primul rând autorităților locale și regionale și consideră că un sistem comun de azil care să prevadă participarea solidară și responsabilă a fiecărui stat membru în parte va ușura munca autorităților locale și regionale;
- recomandă ca, la nivel național, în cazul în care este nevoie, să se creeze un mecanism prin care instituțiile centrale, regionale și locale să se pună de acord, în așa fel încât să fie realizată o guvernare integrată și pe mai multe niveluri;
- recomandă adoptarea unui regulament european care să vizeze aspectele următoare: recunoașterea reciprocă a protecției acordate, procedurile referitoare la transfer și un statut uniform pentru refugiați și pentru beneficiarii unei protecții subsidiare;
- consideră că extinderea dispozițiilor Directivei 2003/109/CE la persoanele care beneficiază de o formă de protecție internațională reprezintă o măsură esențială în vederea eliminării riscului apariției unor eventuale discriminări și, totodată, un instrument care completează procesul comunitar de armonizare în domeniul azilului;
- recomandă elaborarea unor linii directoare comune pentru derularea de acțiuni prin care, cu largul concurs al colectivităților locale, să se faciliteze accesul solicitanților de azil și al refugiaților la serviciile de asistență socială și medicală și la dobândirea unei locuințe, fiind prevăzute în același timp măsuri de inițiere a unor programe destinate participării la viața comunității locale; recomandă, de asemenea, definirea unor reguli clare și specifice în vederea recunoașterii diplomelor de studii, recalificării profesionale și atestării competențelor, precum și alocarea de fonduri pentru încurajarea muncii refugiaților și/sau dezvoltarea capacităților de gestionare ale acestora;
- consideră necesar, pentru integrarea cu succes a refugiaților, ca ei să aibă sentimentul participării efective la viața comunității din cartierul, orașul și țara de reședință, ca și la viața Uniunii Europene. Participarea la viața politică locală, începând cu dreptul de a vota și de a fi ales în cadrul alegerilor locale, are o mare importanță în planul realității imediate și, totodată, o deosebită valoare simbolică;
- recomandă să se prevadă linii de finanțare și proceduri de ofertare, în scopul consolidării competențelor actorilor de la nivel național și local, punând în mod special accentul pe sfera psihosocialului, precum și pe identificarea și gestionarea situațiilor de vulnerabilitate.

Raportor: Dl Savino Antonio SANTARELLA (IT/UEN-AE), primar al localității Candela

Texte de referință

Cartea verde cu privire la viitorul sistem european comun de azil

COM(2007) 301 final

Propunerea de directivă a Consiliului privind modificarea Directivei 2003/109/CE în vederea extinderii domeniului său de aplicare la beneficiarii unei protecții internaționale

COM(2007) 298 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

Rolul autorităților locale și regionale

1. subliniază că sarcina de a pune în aplicare legislația europeană privind sistemul european comun de azil le revine în primul rând autorităților locale și regionale. Pe teritoriile administrate de acestea, sosesc zilnic fluxuri mixte de migranți care includ și solicitanți de azil și este deseori necesară asigurarea de asistență medicală și psihologică pentru cei care au fost supuși abuzurilor fizice și mentale, inclusiv torturii. Pentru aceste servicii, pe care autoritățile locale și regionale și agențiile lor nu totdeauna le furnizează în mod curent, este necesar un sprijin deosebit, în vederea activării unor competențe și structuri adecvate;

2. subliniază că un sistem comun de azil, care să prevadă participarea solidară și responsabilă a fiecărui stat membru în parte, va ușura munca autorităților locale și regionale. În prezent, în anumite state membre, autorităților locale și regionale le revine o responsabilitate prea mare, parțial din cauza lipsei unui sistem comun de azil;

3. atrage atenția asupra faptului că, în lipsa unor proiecte destinate primirii și integrării lor, precum și a unui loc de muncă stabil, chiar și solicitanții de azil recunoscuți ca atare pot deveni victimele exploatării și criminalității, fapt ce poate antrena disfuncții în planul securității și al coeziunii sociale. Prin acordarea posibilității de a lucra contra unei remunerații în timpul desfășurării procedurii de azil, scade riscul și probabilitatea de a se regăsi în situații de exploatare sau criminalitate;

4. recomandă crearea unui sistem în rețea al autorităților locale în fiecare stat, care să ia măsuri de coeziune socială pentru integrarea conștientă a refugiaților, prin derularea de proiecte locale promovate de către aceste autorități locale. În țările membre în care a fost deja testată, prin implicarea comisiilor teritoriale, o astfel de rețea de servicii a redus timpul de examinare a cererilor de azil și a îmbunătățit condițiile de viață ale solicitanților, prin facilitarea integrării acestora în comunitățile locale-gazdă, cu avantaje remarcabile în planul siguranței și al calității vieții;

5. recomandă, așadar, ca diferitele resurse europene, naționale, regionale și locale să se completeze reciproc și să alimenteze în mod corespunzător această rețea de servicii din fiecare stat membru, pentru soluționarea problemelor legate de integrarea solicitanților de azil și refugiaților;

6. recomandă ca, la nivel național, în cazul în care este nevoie, să se creeze un mecanism prin care instituțiile centrale,

regionale și locale să se pună de acord, în așa fel încât să fie realizată o guvernare integrată și pe mai multe niveluri;

7. recomandă ca participarea la sistemul în rețea să se facă pe bază voluntară și susține stabilirea de parteneriate pentru a putea fi distribuite deciziile și responsabilitățile între diferiții actori instituționali, publici și privați, de la nivel local, astfel încât să se ia măsuri de primire și integrare în mod planificat, pe baza potențialului local existent. Aceste parteneriate pot contribui la îmbogățirea cunoștințelor și, implicit, la participarea conștientă a unor actori proveniți din cu totul alte sectoare decât cel al azilului sau care ezită să își asume responsabilități în acest sector;

8. subliniază că un astfel de sistem este în măsură să sprijine instituțiile, întreprinderile, sindicatul, asociațiile din sectorul terțiar, centrele de formare continuă, universitățile și, bineînțeles, autoritățile locale și regionale să își găsească locul în cadrul sistemului, astfel încât fenomenul migrației să fie mai vizibil pentru societate, în ansamblul ei, și să permită fiecăruia să își joace rolul care îi revine, contribuind în mod firesc la atenuarea sau eliminarea eventualelor tensiuni;

Instrumente legislative

Prelucrarea cererilor de azil

9. consideră că, în ceea ce privește aplicarea procedurii de recunoaștere a protecției internaționale, Uniunea Europeană se confruntă cu două exigențe distincte, care nu trebuie să se opună una celeilalte:

— protecția efectivă a solicitanților de azil;

— controlul la frontierele externe;

10. propune ca procedurile de identificare, de admitere pe teritoriu și de acces la procedura de azil să fie armonizate la nivelul UE;

11. solicită elaborarea și testarea unor proceduri comune destinate identificării migranților care să poată fi aplicate în termene precise și să fie însoțite de măsuri specifice, în deplinul respect al drepturilor fundamentale ale omului și al demnității persoanei;

12. în ceea ce privește procedura de examinare a cererilor de protecție internațională, consideră că este de maximă importanță identificarea instrumentelor comune în măsură să garanteze o evaluare uniformă la nivelul fiecărui stat membru, permițând astfel punerea efectivă în aplicare a prevederilor directivelor europene (în special, pe cele ale Directivei 2005/85/CE);

13. propune, de asemenea, să fie organizate periodic stagii de formare, formare continuă și control, precum și întâlniri, schimburi și consultări între factorii responsabili cu examinarea cererilor de protecție internațională;

14. recomandă să fie pus la punct un program de formare și formare continuă la nivel european, destinat unităților de protecție a frontierelor și forțelor poliției de frontieră;

15. recomandă înființarea și întreținerea unor servicii de asistență și de orientare pentru cetățenii străini care solicită protecție internațională, pe lângă punctele frontaliere de tranzit (aeroportuare, maritime și terestre) și în zonele de acces;

Condiții de primire a solicitanților de azil

16. apreciază că, în ceea ce privește detenția solicitanților de azil, este bine să se sublinieze că aceștia nu pot fi reținuți doar pentru a le fi examinată cererea de protecție. Restricțiile impuse libertății de circulație trebuie să acționeze, eventual, doar pe durata procedurilor de identificare, care urmează, la rândul lor, să fie supuse unei proceduri de armonizare;

17. solicită ca Uniunea Europeană să adopte o carte care să reglementeze statutul solicitanților de protecție internațională supuși unei restrângeri a libertății de circulație;

18. este de părere că mișcările secundare în interiorul Uniunii Europene se datorează în principal situației economice diferite și atitudinii adoptate față de solicitanții de azil în statele membre;

19. consideră necesară, prin urmare, elaborarea unui studiu care să reunească experiențe din toate statele membre, cu privire la integrarea profesională, socială și în materie de locuință din ultimii ani;

20. își propune să atașeze prezentului aviz o anexă care să cuprindă cele mai bune practici în aceste domenii, introduse în colaborare cu autoritățile locale și regionale europene;

21. recomandă ca, în privința serviciilor furnizate de către autoritățile locale și regionale, să se treacă de la conceptul de „asistență materială” la cel de „primire integrată” (care presupune servicii de asistență și de orientare individuale, precum și inițierea unor parcursuri de integrare socială și economică);

Acordarea protecției

22. amintește că noțiunea de protecție internațională este încă strâns legată de definiția strictă a termenului de „refugiat”, așa cum a fost consacrată aceasta în articolul 1 al Convenției de la Geneva, deși, din 1951 până astăzi, contextul internațional a suferit schimbări profunde, determinând totodată modificări ale profilului persoanelor aflate în căutarea unei protecții internaționale și care, din ce în ce mai des, nu mai fug din calea persecuțiilor individuale, ci doresc să scape din situații de violență generalizată și conflict armat; în plus, condițiile de mediu și de trai joacă un rol din ce în ce mai important;

23. remarcă faptul că, date fiind cele precizate anterior, merită a fi pe deplin aprobate prevederile Directivei

2004/83/CE, prin care se definește și se armonizează protecția subsidiară ce se impune a fi acordată celor care nu pot fi considerați „refugiați” în sensul Convenției de la Geneva. Această protecție trebuie considerată complementară statutului de refugiat, și nu o protecție subordonată, inferioară sau de rang secund;

24. apreciază, în consecință, efortul depus de Comisia Europeană pentru a prezenta, în linii mari, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească beneficiarul unei protecții subsidiare, acest demers completând și lărgind sfera de aplicare a prevederilor Convenției de la Geneva;

25. subliniază că această nouă interpretare a deciziilor comunitare permite definirea a două forme de protecție internațională (protecția refugiatului și protecția subsidiară), fapt care duce la creșterea numărului de beneficiari potențiali;

26. insistă ca ambele forme de protecție internațională acordate de un stat membru să fie recunoscute, prin reciprocitate, de toate celelalte state ale Uniunii Europene;

27. recomandă să se prevadă posibilitatea transferului de responsabilitate de la un stat membru la altul, atunci când beneficiarul unei protecții internaționale își schimbă reședința, stabilindu-se într-un alt stat, fiind garantată pe această cale (și în mod direct controlată și monitorizată) libera circulație pe teritoriul Uniunii Europene;

28. consideră necesar ca Uniunea Europeană să își creeze instrumente (normative și operaționale) care să permită o intervenție în cazurile în care nu se poate recurge la îndepărtarea de pe teritoriul comunitar;

Chestiuni transversale

Un răspuns adecvat în cazul persoanelor vulnerabile

29. consideră că gradul de vulnerabilitate trebuie identificat pe baza trăsăturilor specifice și experienței fiecărei persoane, exceptând anumite categorii de persoane pentru care trebuie luate automat măsuri de primire și ocrotire specifice (de exemplu, minorii neînsoțiți, femeile care însoțesc o persoană refugiată sau care se alătură acesteia ulterior, respectiv femeile refugiate, persoanele cu handicap fizic sau mental), a căror situație specială trebuie luată în considerare în mod corespunzător în procedurile aplicate și deciziile luate (de exemplu, respectarea vieții private și familiale sau reintregirea familiei);

30. atrage atenția asupra faptului că, mai ales în ceea ce le privește pe victimele actelor de tortură, măsurile de sprijinire și reabilitare pot fi nepotrivite în condițiile în care:

- nu sunt însoțite de acțiuni specifice, care să vizeze asigurarea primirii, ocrotirii și inserției sociale și economice;
- vin, în exclusivitate, din partea unor structuri specializate, care nu au legătură cu serviciile de securitate socială de la nivel național sau local și nici cu alte programe sau servicii destinate solicitanților de azil și refugiaților;

31. recomandă, prin urmare, ca, în procesul de instituire a unui sistem comun de azil, să fie prevăzută o dezbatere amplă și structurată, destinată definirii unor standarde comune de identificare a diferitelor cazuri de vulnerabilitate;

32. propune ca instrumentele pe care Uniunea Europeană le va elabora în scopul sprijinirii activității diversilor actori implicați în sistemul de acordare a azilului (linii directe, manuale, programe de formare etc.) să includă aspecte și indicatori specifici, pentru a facilita identificarea situațiilor de vulnerabilitate, care vor fi astfel mai ușor de gestionat;

33. consideră esențial ca, în vederea identificării cazurilor de vulnerabilitate și acordării de servicii de îngrijire personalizate, să fie luată în considerare consolidarea competențelor serviciilor locale de securitate socială. În acest sens, recomandă ca Uniunea Europeană să intervină, fie prin alocarea de resurse pentru derularea de programe specifice de dezvoltare a capacităților, fie prin promovarea programelor de formare și formare continuă în statele membre;

Integrare

34. subliniază că integrarea este un proces care își propune în principal ca refugiatul să dobândească un anumit grad de autonomie. Procesul de integrare se desfășoară pe mai multe niveluri paralele de inserție (profesional, social și în materie de locuință) și etape (familiarizarea cu zona, accesul la servicii, participarea);

35. consideră esențial ca, luând în considerare dificultățile prin care pot trece migrații aparținând celei de-a doua generații în diferite părți din Europa, în cadrul politicii de integrare, refugiații (în acest caz special) să nu mai fie considerați „străini” sau „oaspeți”, ci, plecând de la principiul că aceștia recunosc și respectă valorile și legislația în vigoare a țării-gazdă, să nu se încerce îndepărtarea lor de culturile de proveniență;

36. consideră necesar, pentru integrarea cu succes a refugiaților, ca ei să aibă sentimentul participării efective la viața comunității din cartierul, orașul și țara de reședință, ca și la viața Uniunii Europene. Participarea la viața politică locală, începând cu dreptul de a vota și de a fi ales în cadrul alegerilor locale, are o mare importanță în planul realității imediate și, totodată, o deosebită valoare simbolică;

37. apreciază că dezvoltarea acestei conștiințe a apartenenței începe din mediul școlar și că programele de primire și integrare a elevilor și studenților refugiați se pot dezvolta ca parte organică a învățământului școlar și universitar din statele membre;

38. recomandă:

— elaborarea unor linii directe comune pentru derularea de acțiuni prin care, cu largul concurs al colectivităților locale, să se faciliteze accesul solicitanților de azil și refugiaților la serviciile de asistență socială și medicală și la dobândirea unei locuințe, fiind prevăzute, în același timp, măsuri de inițiere a unor programe destinate participării la viața comunității locale;

— definirea unor reguli clare și specifice în vederea recunoașterii diplomelor de studii, recalificării profesionale și atestării competențelor;

— alocarea de fonduri pentru încurajarea muncii refugiaților și/sau dezvoltarea capacităților de gestionare ale acestora, inclusiv prin facilitarea implicării acestora în activitățile de producție deja existente pe plan local;

Punere în aplicare — măsuri de însoțire

39. propune definirea de norme privind procedurile comune de identificare a cetățenilor țărilor terțe solicitanți ai unei protecții internaționale;

40. propune elaborarea de programe structurate de formare/formare continuă destinate unităților de protecție a frontierelor și forțelor de poliție, ONG-urilor, organismelor însărcinate cu examinarea cererilor de azil, serviciilor de securitate socială și celor medicale, administrațiilor locale și conducătorilor instituțiilor naționale;

41. sugerează crearea unor posibilități de întâlnire și schimb de experiență, cum ar fi o conferință europeană „plenară” pe tema azilului, conferințe regionale și un program de schimb de personal, un fel de program Erasmus destinat celor care își desfășoară activitatea în domeniul azilului;

42. încurajează o mai bună coordonare între statele membre cu privire la anumite chestiuni privind azilul;

43. recomandă adoptarea de către statele membre a unui regulament european care să armonizeze recunoașterea reciprocă a protecției acordate și procedurile de transfer și care să acorde un statut uniform refugiaților și beneficiarilor unei protecții subsidiare;

44. consideră esențiale diversificarea și dezvoltarea unor instrumente de consultare a diferiților actori, interlocutori-cheie în procesul de punere în practică a unui sistem comun de azil: instituții naționale, administrații locale, forțe de poliție și ONG-uri;

45. recomandă să se prevadă linii de finanțare și proceduri de ofertare, în scopul consolidării competențelor actorilor la nivel național și local, punând în mod special accentul pe sfera psihosocialului, precum și pe identificarea și gestionarea situațiilor de vulnerabilitate;

Solidaritate și împărțirea sarcinilor

Solidaritate financiară

46. întâmpină cu satisfacție programul-cadru privind solidaritatea și gestionarea fluxurilor de migrație pentru perioada 2007-2013, prezentat de Comisia Europeană; este vorba despre un program multianual care propune patru piloni și fondurile aferente, pentru o abordare structurată a problematicii complexe a fenomenului migrației. Își exprimă satisfacția mai ales pentru cea mai nouă versiune a Fondului european pentru refugiați (FER) pentru perioada 2008-2013 și pentru Fondul european de repatriere pentru refugiați, care corespund exigențelor autorităților locale cu privire la solicitanții de azil și la refugiați;

47. consideră că armonizarea standardelor procedurale, de primire, de integrare și de participare la viața comunităților locale reprezintă principalul element de descurajare în ceea ce privește mișcările secundare ale solicitanților sau beneficiarilor unei protecții internaționale pe teritoriul Uniunii Europene;

48. subliniază că efortul cel mai mare dedicat realizării acestei armonizări constă în instituirea unui sistem european de azil eficient, instrument absolut necesar pentru o împărțire judicioasă a responsabilităților și competențelor între toate statele membre ale Uniunii Europene;

49. amintește că îndeplinirea unui asemenea obiectiv presupune angajarea unor resurse economice, umane și de timp însemnate, dar consideră acest lucru absolut necesar pentru punerea la punct a unui model de intervenție care să poată rezolva situațiile de criză ale gestionării fluxurilor mixte de migrație, care se ivesc pe întreg teritoriul Uniunii Europene;

50. subliniază faptul că, în vederea realizării acțiunilor de mai sus și asigurării eficacității acestora la nivelul statelor membre, este important ca resursele destinate politicilor europene în materie de azil să fie constituite dintr-o cotă care să fie gestionată la nivel comunitar și din cote ce vor reveni fiecărui stat membru în parte;

51. recomandă așadar ca statele în care numărul cererilor de azil este în creștere ori se păstrează constant de-a lungul timpului, precum și statele de graniță, să poată primi un sprijin financiar direct proporțional cu acțiunile care vor fi întreprinse. Instituirea unui sistem comun de azil va necesita resurse economice importante și, mai ales pe parcursul primilor cinci ani, se va face simțită nevoia unei derogări de la regula care precizează că finanțarea comunitară este complementară celei naționale;

52. solicită, în această ordine de idei, să se aibă în vedere o programare judicioasă și articulată a resurselor financiare europene, pe baza unor linii de finanțare la care să se poată face apel în vederea desfășurării unor acțiuni dedicate în special formării, schimbului de personal și participării partenerilor locali la procesul european de consultare;

53. recomandă, de asemenea, să fie prevăzute resurse adecvate pentru ca țările intrate recent în Uniunea Europeană și statele membre cu mai puțină experiență în domeniul migrației să fie sprijinite prin finanțări suplimentare, destinate acoperirii eventualelor curenți structurale de la nivel național. Într-un asemenea context, devine inutilă conceperea unor programe de reînaltare pe teritoriul Uniunii Europene;

Extinderea domeniului de aplicare al Directivei 2003/109/CE la beneficiarii unei protecții internaționale

54. salută cu entuziasm propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei precedente, 2003/109/CE, și de extindere a domeniului său de aplicare la persoanele în cazul cărora a fost recunoscută protecția internațională (refugiați sau beneficiari ai unei protecții subsidiare);

55. consideră că extinderea dispozițiilor Directivei 2003/109/CE la persoanele care beneficiază de o formă de

protecție internațională reprezintă o măsură esențială în vederea eliminării riscului apariției unor eventuale discriminări și, totodată, un instrument care face parte integrantă din procesul comunitar de armonizare în domeniul azilului;

56. consideră esențial să se prevadă posibilitatea, pentru beneficiarul unei protecții internaționale, de a obține statutul de rezident pe termen lung în statul membru în care i-a fost recunoscută protecția, ca și pe cea de a își exercita dreptul de ședere într-un al doilea stat membru;

57. subliniază faptul că acordarea unei forme de protecție internațională trebuie să constituie un element obligatoriu al evaluării consecințelor pierderii eventuale a statutului de rezident pe termen lung;

58. prin urmare, susține măsurile care, în propunerea de directivă în discuție, sunt menite să pună accentul pe respectarea principiului nereturnării (care se opune repatrierii forțate a unei persoane într-o țară în care viața sau libertatea sa ar fi primejduite), ca și pe punerea lui efectivă și deplină în practică, în conformitate cu legislația comunitară și internațională. În măsura în care există totuși restricții suplimentare în ceea ce privește returnarea și expulzarea, acestea sunt respinse;

59. în virtutea respectării aceluiași principiu al nereturnării, consideră că este esențial ca autoritățile dintr-un al doilea stat membru să aibă cunoștința de faptul că un rezident pe termen lung, care dorește să locuiască pe teritoriul statului respectiv, a obținut deja protecție internațională într-un alt stat membru. Această dispoziție este fundamentală în vederea garantării continuității protecției, în cazul în care nevoia de protecție internațională persistă;

60. consideră, într-adevăr, necesar ca, atunci când autoritățile naționale responsabile cu recunoașterea și retragerea protecției internaționale sunt altele decât cele care se ocupă de recunoașterea și retragerea statutului de rezident pe termen lung, să se țină seama neapărat de „situația anterioară în materie de protecție”;

61. întâmpină cu satisfacție dispozițiile menite să garanteze aplicarea pe deplin a condițiilor prevăzute pentru exercitarea dreptului de sejur într-un al doilea stat membru, în special a celor în favoarea beneficiarilor unei protecții internaționale, cu statut de rezident pe termen lung;

62. recomandă, în sfârșit, adoptarea la nivel comunitar a unei reglementări uniforme cu privire la acordarea autorizației de ședere într-un al doilea stat membru (din motive familiale sau în vederea ocupării unui loc de muncă) pentru refugiați și pentru beneficiarii unei protecții subsidiare, reglementare care să permită mai ales transferul de responsabilitate pentru protecția internațională acordată de la un stat membru la altul.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Politica portuară europeană

(2008/C 172/06)

COMITETUL REGIUNILOR

- evidențiază importanța majoră a porturilor pentru dezvoltarea economică și socială, ca și pentru competitivitatea și prosperitatea Europei în general, nu numai în regiunile de coastă;
- constată că porturile europene se caracterizează printr-o mare diversitate și este convins că structurile diferite măresc concurența în jurul căilor de transport celor mai eficiente;
- subliniază oportunitatea administrării porturilor la nivel regional și local și salută intenția Comisiei Europene de a nu interveni pentru armonizarea diferitelor forme de administrare a porturilor, existente în UE;
- ar dori să sublinieze că nu doar porturile se află în concurență între ele, ci și lanțurile de transport în totalitatea lor;
- este de părere că orientările privind ajutoarele de stat, anunțate pentru anul 2008, reprezintă un instrument corespunzător pentru clarificarea dispozițiilor Tratatului CE în ceea ce privește porturile, pentru a asigura în continuare o concurență echitabilă și eficientă în sectorul portuar;
- constată că încă nu există o piață internă veritabilă pentru transportul maritim în Europa și salută simplificarea procedurilor administrative, progresele înregistrate în materie de modernizare a sistemului vamal, ca și inițiativa Comisiei, anunțată pentru 2008, de creare a unui spațiu european al transportului maritim fără bariere;
- solicită continuarea elaborării și promovării proiectelor „Vapor nepoluant” și „Port nepoluant” și consideră că este necesar ca eforturile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de vapoare, de exemplu prin racorduri electrice la mal, să fie intensificate la scară internațională, astfel încât porturile europene să nu fie dezavantajate în cadrul concurenței globale.

Raportor: Dl Rolf HARLINGHAUSEN, membru al Comisiei pentru afaceri europene a Parlamentului landului Hamburg (DE/PPE)

Text de referință

Comunicarea Comisiei — Comunicare privind o politică portuară europeană
COM(2007) 616 final

I. Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

Considerații de principiu

1. mulțumește Comisiei pentru comunicarea privind o viitoare politică portuară europeană, care este rezultatul unui amplu proces de reflexie și consultare, desfășurat între mai 2006 și iunie 2007, la care au participat toate grupurile de interese și în cadrul căruia au fost examinate diferite aspecte ale politicii portuare europene, în șase workshop-uri tematice;

2. consideră comunicarea Comisiei drept o versiune dezvoltată a comunicării mai vechi adresate Parlamentului European și Consiliului și intitulată „Îmbunătățirea calității serviciilor în porturi: un aspect central al transporturilor europene — Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul pe piața serviciilor portuare” (COM(2001) 35 final), asupra căreia Comitetul Regiunilor a emis un aviz la 20 septembrie 2001 (CdR 161/2001 fin), ca și a „Propunerii de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul pe piața serviciilor portuare” (COM(2004) 654 final), asupra căreia Comitetul Regiunilor a elaborat un aviz la 13 aprilie 2005 (CdR 485/2004 fin);

3. consideră că prezenta comunicare se află în strânsă legătură cu alte teme relevante, în special cu politica maritimă europeană și cu politica europeană de transport, și se referă la avizul său din proprie inițiativă, din 12 octombrie 2005, cu tema „Politica maritimă a Uniunii Europene — o chestiune de dezvoltare durabilă pentru autoritățile locale și regionale” (CdR 84/2005 fin), la avizul său din 13 februarie 2007, cu tema „Către o viitoare politică maritimă a Uniunii Europene” (CdR 258/2006 fin), ca și la avizul său din 14 februarie 2007, cu tema „Revizuirea intermediară a Cărții albe privind transporturile, publicată în 2001 de Comisia Europeană” (CdR 119/2006 fin);

4. subliniază că politica maritimă europeană trebuie definită și pusă în aplicare pe baza principiilor subsidiarității și proporționalității;

Considerații generale despre comunicare

5. evidențiază importanța majoră a porturilor pentru dezvoltarea economică și socială, ca și pentru competitivitatea și prosperitatea Europei în general, nu numai în regiunile de coastă. Porturile, transportul maritim și logistica aferentă se numără printre ramurile care cunosc cea mai puternică creștere din Europa. 90 % din comerțul Uniunii Europene (UE) cu țările terțe se desfășoară prin intermediul porturilor. În cazul transportului în interiorul UE, 40 % din mărfuri sunt expediate prin porturi.

De asemenea, în fiecare an, mai mult de 200 de milioane de pasageri călătoresc în interiorul UE cu vaporul;

6. este convins că o politică maritimă europeană trebuie să ia în considerare și aceste aspecte, ca și globalizarea crescândă și noul context al unei Uniuni extinse. De asemenea, lupta contra schimbărilor climatice și protecția mediului, ca și sănătatea cetățenilor sunt foarte importante pentru o creștere durabilă și echilibrată, ca și pentru succesul regiunilor Europei;

7. constată că porturile europene se caracterizează printr-o mare diversitate și este convins că structurile diferite măresc concurența în jurul căilor de transport celor mai eficiente;

8. consideră prin urmare pozitiv faptul că, după eșecul, în Parlamentul European, al ambelor propuneri de directivă privind accesul pe piața serviciilor portuare, criticate și de Comitetul Regiunilor, comunicarea și măsurile suplimentare anunțate în prezenta comunicare se referă în primul rând la instrumente juridice fără caracter obligatoriu (*soft law*) și nu la propuneri legislative noi, ceea ce va permite să se țină seama mai bine de diversitatea structurilor;

9. constată cu bucurie că această ocazie a fost utilizată de Comisie pentru a încadra prezenta comunicare într-un context larg, care abordează numeroase teme și care este mai amplu decât cadrul celor două propuneri de directivă, limitate în principal la accesul la serviciile portuare;

10. salută măsurile propuse pentru clarificarea reglementărilor în materie. Astfel, măsurile propuse trebuie să servească îmbunătățirii în continuare a concurenței reale și a accesului liber pe piață. În acest context, Comitetul Regiunilor constată că, în multe regiuni ale Uniunii, există deja o concurență puternică și reală între și în cadrul porturilor europene;

11. ar dori să sublinieze că nu doar porturile se află în concurență între ele, ci și lanțurile de transport în totalitatea lor, lucru de care trebuie să se țină seama atunci când se elaborează legislația portuară, întrucât porturile sunt doar elementele unui ansamblu, iar legislația are efecte asupra întregului lanț logistic al transporturilor din acea zonă;

12. consideră că măsurile comunitare care ar putea avea un impact asupra fluxurilor de trafic, precum politica privind rețelele de transport transeuropene sau liniile directe privind aplicarea legislației comunitare în materie de mediu la dezvoltarea sectorului portuar, trebuie să se bazeze pe necesitatea păstrării unui climat investițional stabil și a unui mediu social favorabil în porturi, pe dezvoltarea durabilă a porturilor, aplicarea uniformă a dispozițiilor din tratat și pe acțiuni concertate cu autoritățile locale, regionale și locale;

Performanțele porturilor și legătura acestora cu hinterlandul

13. aprobă punctele esențiale din analiza Comisiei în ceea ce privește îmbunătățirea performanțelor porturilor și recomandă mărirea eficienței înainte de dezvoltarea infrastructurii; solicită însă elaborarea de strategii pentru promovarea intermodalității și multimodalității, care să țină seama de particularitățile regionale, și subliniază că trebuie să se ajungă la o repartitie mai rațională a traficului în Europa prin mecanisme de piață într-un cadru politic global;

14. subliniază însă că portul, adică legăturile dintre marea deschisă și hinterland, trebuie să includă și navigația portuară (adică întreținerea căilor navigabile prin spargerea gheții și dragare);

Dezvoltarea capacității prin măsuri nepoluante

15. consideră necesar ca dezvoltarea porturilor să nu aibă loc în detrimentul protecției mediului și a intereselor și nevoilor celor care trăiesc în orașe-port;

16. susține așadar intenția Comisiei de a publica orientări pentru aplicarea și interpretarea legislației de mediu în cazul amenajării porturilor. În acest context, este indispensabil un proces de consultare, care să fie din nou și în mare măsură în sarcina sectorului portuar, dar și a autorităților regionale și locale, ale căror acțiuni sunt decisive pentru dezvoltarea porturilor. Măsurile de dezvoltare a porturilor și de protecție a mediului trebuie să fie coordonate și echilibrate;

17. salută măsurile prevăzute pentru managementul deșeurilor și sedimentelor și sprijină intenția Comisiei de a garanta aplicarea dispozițiilor legale corespunzătoare ale UE în toate statele membre;

18. susține intenția Comisiei de a reduce emisiile în porturi, subliniază însă în acest context rolul important al Organizației Maritime Internaționale (OMI) și pledează în favoarea unor acorduri internaționale în locul demersurilor europene izolate, care ar putea afecta competitivitatea globală a UE; este însă de părere că UE trebuie să acționeze în mod independent, în măsura în care OMI nu ajunge la soluții concrete într-o perioadă de timp adecvată;

Modernizarea

19. constată că încă nu există o piață internă veritabilă pentru transportul maritim în Europa și salută simplificarea procedurilor administrative, progresele înregistrate în materie de modernizare a sistemului vamal, ca și inițiativa Comisiei, anunțată pentru 2008, de creare a unui spațiu european al transportului maritim fără bariere;

20. invită însă la reflecție în ceea ce privește problemele practice pe care punerea în aplicare a unui transport maritim fără bariere le-ar putea crea și recomandă efectuarea unei analize atente a situației actuale înainte de adoptarea de noi măsuri;

Condiții echitabile de participare — Claritate pentru investitori, operatori și utilizatori

21. subliniază oportunitatea administrării porturilor la nivel local și regional și, de aceea, salută intenția Comisiei de a nu

intervenii pentru armonizarea diferitelor structuri administrative în UE;

22. este de părere că orientările privind ajutoarele de stat, anunțate pentru anul 2008, reprezintă un instrument corespunzător pentru clarificarea dispozițiilor din tratatul CE în ceea ce privește porturile, pentru a asigura în continuare o concurență echitabilă și eficientă în sectorul portuar;

23. salută, în acest context, și extinderea aplicării dispozițiilor privind transparența din Directiva 2006/111/CE la toate porturile, indiferent de mărimea sau de cifra lor de afaceri anuală;

24. ia notă de faptul că în comunicare se prevede că, în cazul concesiunilor, se aplică jurisprudența Curții Europene de Justiție, iar în cazul concesiunilor pentru care nu se pot aplica prevederile legislației privind concesiunile trebuie creată și aplicată o procedură transparentă de selecție. Comitetul Regiunilor consideră că aceste aspecte au nevoie de clarificări în ceea ce privește rolul autorităților portuare și posibilitățile acestora de a susține, într-o măsură corespunzătoare, interesele regionale și dezvoltarea porturilor;

25. își exprimă îngrijorarea că aplicarea inflexibilă a măsurilor propuse va duce la incertitudine juridică sau la descurajarea investitorilor deja prezenți, ceea ce ar putea afecta competitivitatea Europei;

26. pleacă de la premiza că pentru porturi există în continuare posibilitatea de a adopta măsurile necesare de modernizare, extindere sau transformare în cadrul unei dezvoltări portuare reale, chiar și fără procedura de selecție;

27. consideră că sunt necesare clarificări suplimentare în ceea ce privește drepturile lucrătorilor în cazul transferului de activități, mai ales atunci când nu se aplică Directiva 2001/23/CE, menționată în comunicare;

28. ia notă de faptul că serviciile tehnico-nautice (precum pilotajul, tractarea și ancorarea) se încadrează în categoria serviciilor de interes economic general și de aceea se conformează articolelor 86, 87 și 88 din Tratatul de instituire a Comunității Europene. Conform acestor articole și principiului subsidiarității, desemnarea serviciilor de interes general revine statele membre, conform condițiilor precizate în Decizia din 28 noiembrie 2005. Dacă statul membru hotărăște că o întreprindere este însărcinată cu un serviciu de interes general, aceasta poate beneficia de o compensație de serviciu public dacă veniturile provenite din furnizarea acestui serviciu nu sunt suficiente pentru acoperirea costurilor. Această compensație nu poate depăși costurile suportate efectiv, inclusiv un beneficiu rezonabil. În acest sens, reamintește, de asemenea, că valoarea costurilor serviciilor tehnice nautice, indispensabile garantării navigației în zonele portuare în condiții de siguranță, reprezintă o foarte mică parte din valoarea costurilor totale ale transporturilor și respinge prin urmare ideea promovării unei reduceri a costurilor acestor servicii în vederea punerii în valoare a atractivității transportului maritim;

29. consideră că sunt necesare clarificări suplimentare în ceea ce privește pilotajul și chestiunile de securitate, care țin de competența autorităților locale și regionale;

30. împărtășește poziția Comisiei în ceea ce privește așa numitele „birouri de plasament” pentru lucrători și subliniază importanța acestora pentru recrutarea și formarea lucrătorilor din sectorul portuar, în conformitate cu legislația europeană privind libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii;

31. salută definirea noțiunii de „taxe portuare”, ca și limitarea acesteia la infrastructura generală și solicită în acest context ca orientările anunțate să clarifice în mod diferențiat utilizarea taxelor portuare, pentru a se împiedica subvențiile încrucișate care dăunează concurenței;

32. constată că, în cazul taxelor portuare, există deja o mare transparență și de aceea consideră că nu sunt necesare reglementări suplimentare în acest domeniu;

33. salută intenția Comisiei de a se preocupa mai mult de concurența dintre porturile europene și cele din țările terțe și de a sprijini porturile afectate, întrucât multe dintre acestea sunt dezavantajate nu doar din cauza situației geografice periferice, ci și din cauza concurenței crescânde cu țările terțe;

34. este îngrijorat că scanarea în proporție de 100 % a tuturor containerelor maritime cu destinația SUA, cerută în „US-Safe-Port-Act” (2006) și în „House Resolution No. 1” (2007), este foarte dificil de aplicat în porturile europene și generează costuri ridicate și, de aceea, solicită Comisiei să negocieze cu autoritățile SUA asupra unor soluții practice;

Stabilirea unui dialog structurat între porturi și orașe

35. sprijină intenția Comisiei de a îmbunătăți imaginea porturilor și integrarea lor în cadrul orașelor. În multe regiuni, porturile au o mare importanță în economie și ocuparea forței de muncă. Porturile influențează de multe ori imaginea orașelor și au o contribuție esențială la dezvoltarea unui oraș sau a unei regiuni;

36. solicită, de aceea, să se recurgă la o abordare inovatoare prin care să se profite de potențialul orașelor-port în domenii precum cultura, turismul și petrecerea timpului liber și propune recompensarea proiectelor de cercetare și de cooperare teritorială care pun mai bine în lumină evoluțiile viitoare;

37. salută măsurile de comunicare cu publicul prevăzute de Comisie, totuși, în acest context, consideră că există probleme în ceea ce privește cerințele de securitate în vigoare privind apărarea și protecția împotriva terorismului și criminalității;

38. consideră că sunt necesare clarificări suplimentare în ceea ce privește preconizatele carduri de acces multifuncționale și importanța acestora;

Activitățile portuare

39. consideră că politica portuară europeană trebuie să ia în considerare și dimensiunea ocupării forței de muncă, pentru a asigura și crea locuri de muncă pentru lucrătorii calificați;

40. salută așadar intenția Comisiei de a sprijini dialogul social la nivel european. Acest dialog trebuie să aibă loc în strânsă colaborare cu partenerii sociali. Condițiile de muncă bune și sigure, ca și îmbunătățirea permanentă a formării profesionale a

lucrătorilor portuari, de exemplu prin utilizarea sistematică a simulatoarelor, reprezintă factori decisivi pentru continuarea dezvoltării pozitive și durabile a porturilor și regiunilor în care se află acestea;

41. subliniază că Europa poate face față concurenței mondiale doar dacă se dovedește deosebit de inovatoare și dacă se situează din punct de vedere calitativ deasupra altor regiuni ale lumii și evidențiază importanța fundamentală a studiilor universitare și a formării profesionale în vederea realizării acestui obiectiv;

42. își exprimă îngrijorarea că numărul accidentelor de muncă în porturi și pe vapoare rămâne ridicat. Comitetul Regiunilor subliniază că autoritățile locale și regionale joacă un rol important în monitorizarea și aplicarea regulilor de sănătate și de protecție a muncii în porturi.

II. Concluzii și recomandări

COMITETUL REGIUNILOR

43. regretă întârzierile înregistrate în crearea infrastructurii rețelelor transeuropene (TEN) și invită Comisia să comunice mai bine statelor membre, ca și regiunilor și orașelor, posibilitățile de finanțare prevăzute pentru a le sprijini pe acestea să-și dezvolte capacitățile și infrastructura pentru accesul terestru către porturi (legăturile cu hinterlandul) și navigația portuară (legătura dintre port și căile navigabile și mare), precum și să-și creeze rețele logistice de distribuție;

44. consideră că este necesar ca, în elaborarea reglementărilor viitoare privind acordarea de ajutoare financiare în favoarea autostrăzilor mării, să se ia în considerare, în mod formal, participarea regiunilor și, în acest context, pledează pentru o procedură simplificată în ansamblu, care să răspundă mai bine intereselor întreprinderilor și care să contribuie astfel la răspândirea și la acceptarea mai mare a transportului maritim nepoluant;

45. propune ca, în viitor, în planificarea punctelor de acces terestre și maritime, să se recurgă la instrumentele utilizate în cadrul amenajării teritoriului și al gestionării integrate a zonelor de coastă;

46. solicită publicarea rapidă a orientărilor privind acordarea de ajutoare, în urma consultărilor cu statele membre, cu regiunile și cu părțile interesate;

47. solicită crearea unor stimulente financiare pentru a asigura regiunilor insulare și zonelor litorale îndepărtate infrastructuri portuare corespunzătoare și transporturi maritime suficiente, în scopul promovării dezvoltării durabile a acestora și al atenuării factorilor care exercită o influență negativă asupra activității antreprenoriale a acestora și asupra accesului echitabil la marile piețe europene;

48. subliniază necesitatea de a lupta împotriva poluării aerului și a schimbărilor climatice și de a asocia în acest proces porturile și actorii din transportul maritim, de exemplu printr-o reconversiune rapidă la utilizarea de carburanți de nave nepoluante, ca și prin aplicarea hotărâtă a reglementărilor OMI privind tratarea apei de balast provenind de la nave;

49. solicită continuarea elaborării și promovării proiectelor „Vapor nepoluant” și „Port nepoluant” și consideră că este necesar ca eforturile pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de vapoare, de exemplu prin racorduri electrice la mal, să fie intensificate la scară internațională, astfel încât porturile europene să nu fie dezavantajate în cadrul concurenței globale, și să se ia măsuri adiționale la nivel european în vederea îmbunătățirii imediate a calității vieții pentru populația din porturi;

50. consideră că este necesar ca opinia publică să fie informată mai bine decât până acum despre importanța majoră a porturilor și mărilor pentru creșterea economică și pentru crearea de locuri de muncă în Europa. Această sarcină trebuie să revină, în mare măsură, statelor membre, regiunilor și porturilor;

51. așteaptă cu mare interes măsurile Comisiei, prevăzute pentru 2008, de elaborare a unei politici maritime integrate a UE și se întreabă în ce mod pot fi implicate porturile în acest proces;

52. recunoaște că, având în vedere principiile subsidiarității și proporționalității, sunt necesare o serie de măsuri la nivel european, pentru a aborda toate aspectele politicii portuare. Comitetul Regiunilor se teme însă că nu toate măsurile pot fi realizate în calendarul prevăzut și regretă, de aceea, că nu se menționează în mod clar prioritățile fiecărei măsuri în parte;

53. propune ca, în momentul adoptării măsurilor prevăzute de către Comisie, să se ia în considerare existența micilor porturi de anvergură locală și regională a căror activitate nu este predo-

minant comercială, dar este esențială pentru comunitatea locală și care dispun de resurse foarte limitate, atât economice, cât și umane, pentru a pune în aplicare orientările și legislația stabilite de instituțiile europene; propune ca în anumite cazuri, noile instrumente legislative comunitare să fie gradate în funcție de capacitatea și de volumul de activitate al porturilor supuse măsurilor, pentru a nu pune în pericol viabilitatea acestora;

54. solicită așadar revizuirea catalogului de măsuri, în funcție de gradul de prioritate al fiecărui obiectiv care trebuie realizat prin aceste măsuri, de competențele atribuite conform principiului subsidiarității, precum și de calendar;

55. se oferă să colaboreze și să sprijine elaborarea de propuneri privind atât gradul de prioritate al măsurilor menționate, cât și viitoarea politică portuară și își exprimă dorința de a fi informat periodic despre evoluțiile din acest domeniu politic;

56. recomandă crearea unei structuri care să înlesnească consultarea periodică a tuturor părților interesate, astfel încât contribuția acestora să influențeze dezvoltarea ulterioară a politicii portuare europene, să se poată evita conflictele și efectua schimburi de bune practici și menționează în acest context posibilitatea de a promova și sprijini autoritățile locale și regionale, pentru a asigura un grad mare de acceptare a acestei politici;

57. solicită Comisiei să prezinte un raport intermediar privind politica portuară europeană până la 31 decembrie 2009, care să includă o propunere de măsuri pentru eliminarea „strangulărilor” dintre porturi și hinterland.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind O politică maritimă integrată pentru uniunea europeană

(2008/C 172/07)

COMITETUL REGIUNILOR

- regretă faptul că au fost neglijate anumite aspecte importante, cum ar fi educația și formarea în domeniul maritim, crearea Fondului european pentru zonele costiere și protecția solului marin;
- regretă faptul că nu s-a abordat utilizarea și protecția solului marin și consideră că această politică ar trebui să includă și norme strategice generale privind chestiuni legate de deversări, pozarea și utilizarea conductelor și cablurilor pe solul marin;
- reiterează solicitarea din Avizul privind o viitoare politică maritimă a Uniunii Europene cu privire la efectuarea unei evaluări a opțiunii de revizuire a sistemului financiar al UE în sensul realizării unui sistem unic simplificat pentru totalitatea sau pentru majoritatea aspectelor maritime din cadrul Fondului european pentru zonele costiere și insulare;
- solicită Comisiei să prezinte o foaie de parcurs care să cuprindă obiectivele pe termen mediu și lung care trebuie îndeplinite în cadrul politicii maritime europene până în 2015 și 2020;
- constată în continuare lipsa unor legături clare între Cartea albastră maritimă și Directiva privind strategia maritimă, solicitând în consecință Comisiei să clarifice aceste legături și să abordeze ambele subiecte mai îndeaproape;
- solicită, din nou, realizarea unei platforme maritime europene, care să includă autoritățile locale și regionale, împreună cu părțile interesate, ca mijloc de a pune în comun expertiza și schimbul de bune practici.

Raportor: Dr Saima KALEV, primarul orașului Jõgeva (EE/UEN-AE)

Text de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană

COM(2007) 575 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută și aprobă Comunicarea Comisiei privind o politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană. Comitetul își exprimă satisfacția pentru faptul că se încearcă în prezent o abordare globală a acestei chestiuni esențiale, care acoperă toate aspectele relației oamenilor cu mările și oceanele. Acest lucru va duce la un cadru politic coerent, care permite dezvoltarea optimă și durabilă a tuturor activităților maritime;

2. recunoaște implicarea multor părți interesate în procesul consultativ, dar își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că au fost neglijate aspecte-cheie, cum ar fi educația și formarea în domeniul maritim, crearea Fondului european pentru zonele costiere și protecția solului marin;

3. împărtășește opinia potrivit căreia toate chestiunile privind mările și oceanele sunt legate între ele și ar trebui rezolvate în mod coordonat. Pentru a obține rezultatele vizate, este importantă furnizarea de informații cu privire la progresele înregistrate în legătură cu toate acțiunile în mod coordonat (de exemplu, printr-un site internet). Orice constrângere sau reglementare trebuie să se fondeze pe fapte dovedite științific, precum și pe evaluări care iau în considerare variațiile locale ale ecosistemelor și particularitățile regionale în materie de utilizare a resurselor marine de către oameni;

4. are convingerea că, pe termen lung, politica maritimă a Uniunii Europene ar putea deveni o politică foarte puternică, având în vedere că apa acoperă peste 50 % din suprafața UE, inclusiv resursele biologice, fizice și geologice;

5. atrage atenția că un element esențial în materie de mediu marin, respectiv chestiunea privind utilizarea și protecția solului marin, care intră în domeniul de competență a statelor membre, nu este conținut în Comunicarea privind o politică maritimă integrată. În opinia Comitetului, această politică trebuie să ocupe și de dispozițiile generale strategice din domeniul deversărilor, pozării și utilizării conductelor și cablurilor pe solul marin;

6. subliniază faptul că politica maritimă depășește cadrul frontierelor de stat și necesită o abordare pe multiple paliere și o administrare eficientă pe mai multe niveluri;

7. este de acord cu conceptul integrat, intersectorial, a căruia punere în aplicare necesită colaborarea și coordonarea măsurilor din domeniul maritim la fiecare nivel de decizie. În acest sens, trebuie găsit un echilibru între competitivitate, caracterul durabil și protecția mediului;

8. este de părere că autoritățile locale și regionale au un rol esențial în elaborarea și punerea în aplicare a politicii, ca și în crearea unui cadru juridic și că acestea ar trebui să joace un rol clar în integrarea măsurilor politice sectoriale din acest domeniu și de informare a cetățenilor cu privire la potențialul mărilor și la efectul activităților antropice asupra mediului marin;

9. atrage atenția că, pentru punerea în aplicare cu succes a politicii maritime integrate a UE este esențial ca autoritățile locale și regionale să fie dispuse, în continuare, să se angajeze în acest domeniu și să-și aducă o contribuție eficientă;

10. este de acord cu punctul de vedere al Comisiei, conform căruia Comitetul Regiunilor poate aduce valoare adăugată acestui proces. Comitetul dorește realizarea unui mecanism de promovare a participării autorităților locale și regionale la acest proces și a unei contribuții eficiente;

11. caută căi de sprijinire a autorităților locale și regionale în elaborarea strategiei de punere în aplicare și în aplicarea măsurilor preconizate, ținând seama atât de condițiile specifice din fiecare stat membru și din anumite regiuni maritime, care ar trebui să facă obiectul unei cooperări mai strânse, cum ar fi insulele, arhipelagurile și regiunile ultraperiferice, cât și de dimensiunea internațională;

12. recomandă luarea în considerare a diferențelor între capacitățile regiunilor, ca și a punctelor de vedere exprimate de acestea în cadrul procesului consultativ;

13. este de acord cu punctul de vedere exprimat în comunicare, potrivit căruia fiecare schimbare rezultată din politica maritimă are efecte în special asupra zonelor costiere și asupra căilor navigabile interne și gurilor râurilor legate de acestea;

14. face eforturi în permanență pentru dezvoltarea capacităților autorităților locale și regionale de a asigura disponibilizarea permanentă a fondurilor și, în acest sens, pentru crearea, în viitor, a unui Fond costier și insular european. Reiterează solicitarea, formulată în Avizul său privind o politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană, cu privire la examinarea posibilității de revizuire a sistemului financiar al UE, în vederea creării unui sistem simplificat unic pentru toate sau pentru majoritatea problemelor maritime în cadrul Fondului costier și insular european. Aceste fonduri ar trebui utilizate astfel încât să constituie un avantaj pentru mediul marin și starea ecologică a acestuia;

15. se bazează, în continuare, pe punctul de vedere exprimat în avizul CdR 84/2005, conform căruia este absolut esențial să se promoveze inovarea și dezvoltarea întreprinderilor, în special sub aspectul dezvoltării de noi tehnologii maritime;
16. împărtășește punctul de vedere conform căruia o politică maritimă integrată va contribui la rezolvarea problemelor privind globalizarea și competitivitatea, schimbările climatice, punerea în pericol a mediului marin, siguranța traficului maritim, ca și siguranța furnizării energiei și caracterul durabil;
17. în același timp, consideră necesar ca această politică să fie bazată pe excelență în cercetarea, tehnologia și inovarea din domeniul maritim, pe Agenda Lisabona pentru ocuparea forței de muncă și pe Agenda Göteborg pentru durabilitate;
18. împărtășește punctul de vedere al Comisiei cu privire la valoarea adăugată adusă, pe care Comitetul a pus-o în discuție în avizul CdR 258/2006, respectiv că o abordare integrată contribuie la evitarea diferențelor de opinie, la crearea de sinergii și la realizarea unui schimb de informații de specialitate cu cetățenii și regiunile vecine;
19. recunoaște eforturile Comisiei de a crea, prin această comunicare, o bază pentru cadrul de decizie și pentru instrumentele intersectoriale, necesare pentru o politică maritimă integrată a UE, ca și de a prezenta cele mai importante măsuri pe care actuala Comisie intenționează să le pună în aplicare. În acest context, Comitetul salută faptul că, în Strategia sa politică anuală pentru 2009 [COM(2008) 72], Comisia Europeană confirmă faptul că politica maritimă reprezintă una dintre prioritățile sale politice. Cu toate acestea, Comitetul deplânge nivelul redus al finanțării prevăzute în acest sector în 2009, care implică realocarea a 6 milioane EUR din resursele disponibile în cadrul politicii în domeniul pescuitului;
20. salută faptul că, în luarea acestor măsuri, Comisia este ghidată de principiile subsidiarității, de asigurarea competitivității, de abordarea ecosistemică și de necesitatea implicării părților interesate;
21. din acest motiv, solicită Comisiei să prezinte o foaie de parcurs cuprinzând toate marile obiective pe termen mediu și lung privind politica maritimă europeană până în 2015 și 2020;
22. este de părere că în cazul unui document de importanță celui privind o politică maritimă integrată a UE, orizontul de timp ar trebui să fie mult mai mare și să depășească durata actualului mandat;
23. consideră că este deosebit de importantă colaborarea cu grupurile de lucru și organizațiile regionale și orientate pe domenii, care își desfășoară activitatea în cadrul UE în regiunile Oceanului Atlantic, Mării Arctice, Mării Mediterane, Mării Negre, Mării Baltice și Mării Nordului, consultarea acestora și sprijinirea acțiunilor lor. Solicită Comisiei să organizeze punerea în aplicare a politicii maritime integrate în zonele menționate;
24. atrage atenția asupra faptului că în ceea ce privește abordarea integrată, competențele sunt clar delimitate; prin urmare, UE va trebui să utilizeze competențele stabilite prin tratat pentru a acționa în domeniile relevante, cum sunt mediul, transporturile, pescuitul, politica regională sau cea industrială, cu respectarea deplină a subsidiarității;
25. sprijină solicitarea Comisiei către statele membre de a elabora orientări integrate de politică maritimă, în strânsă colaborare cu părțile interesate, în special în regiunile costiere și așteaptă cu interes liniile directe la Comisie în acest domeniu, precum și cu privire la consultarea părților interesate, care să recunoască atribuțiile specifice ale autorităților locale și regionale în ceea ce privește o politică maritimă integrată;
26. consideră esențială decizia de a recomanda în 2008 crearea unei serii de orientări privind elaborarea acestor politici maritime integrate la nivel național și prezentarea, începând cu 2009, a unor rapoarte anuale privind măsurile luate de statele membre în acest domeniu;
27. recomandă elaborarea unor orientări suplimentare pentru autoritățile locale și regionale; solicită Comisiei să aibă în vedere integrarea următoarelor elemente ca principii fundamentale în stabilirea liniilor directe pentru o bună guvernare la nivel național și regional: propuneri pentru marile obiective ale politicii maritime, o metodologie care să permită atingerea obiectivelor printr-o abordare integrată, termene concrete pentru atingerea obiectivelor;
28. este de părere că integrarea nu este garantată prin coordonarea prevăzută de Comisie, că orientările ar putea fi elaborate în mod diferențiat și că structurile consultative nu reprezintă încă structuri pentru luarea de decizii;
29. propune elaborarea pentru regiuni a unei sinteze clare și a unei liste a bunelor practici;
30. recomandă crearea unui sistem clar, prin care să se asigure faptul că regiunile își aduc în mod continuu o contribuție eficientă și eficace și că posibilele conflicte între regiuni sunt soluționate în mod just;
31. subliniază faptul că, în acest scop, trebuie elaborate strategii regionale de punere în aplicare;
32. propune accelerarea proceselor de decizie în chestiunile maritime în cadrul unui dialog cu autoritățile locale și regionale. CoR atrage atenția asupra faptului că și statele membre, ca și autoritățile locale și regionale, trebuie implicate nemijlocit în elaborarea strategiei de punere în aplicare. Obiectivele strategiei ar trebui stabilite împreună cu acestea, urmărind ca toate activitățile să contribuie la integrarea intersectorială. În același mod ar putea fi stabilite și sarcinile și ar putea fi abordate și chestiunile privind resursele financiare;
33. este de acord cu promovarea unei colaborări mai intense între unitățile de pază de coastă ale statelor membre, ca și cu luarea unor decizii și măsuri privind înființarea unui sistem de supraveghere cu un grad mai ridicat de interoperabilitate, pentru a reuni sistemele existente de supraveghere și urmărirea ambarcațiunilor, utilizate pentru menținerea siguranței maritime, protecția mediului marin, evitarea poluării marine, controlul pescuitului, al frontierelor externe, ca și pentru activități de punere în aplicare a legii în domeniul maritim. În acest sens, i se solicită Comisiei să lanseze un prim proiect-pilot în Marea Mediterană, urmând ca acesta să fie ulterior extins la întreaga Europă;

34. salută decizia Comisiei de a prezenta în 2008 o foaie de parcurs, pentru a le facilita statelor membre elaborarea unor planuri de amenajare a teritoriului în domeniul maritim;

35. consideră necesar ca în 2008 Comisia să ia măsuri privind înființarea unei rețele maritime europene de supraveghere și de date și să examineze necesitatea cartării multidimensionale a apelor din statele membre, pentru a facilita accesul la date de calitate. În acest sens, i se solicită Comisiei să lanseze un prim proiect-pilot în Marea Nordului, urmând ca acesta să fie ulterior extins la întreaga Europă;

Domenii de acțiune pentru o politică maritimă europeană integrată

Maximizarea utilizării durabile a oceanelor și mărilor

36. împărtășește opina Comisiei, potrivit căreia pentru o mărire a eficienței transportului maritim în Europa și pentru asigurarea unei competitivități pe termen lung, trebuie creat un spațiu european de transport maritim, fără bariere, în cooperare cu ceilalți actori din sectorul transporturilor;

37. este de acord cu pregătirea unei strategii cuprinzătoare privind transportul maritim pentru 2008-2018, care ar trebui să aibă în vedere promovarea autostrăzilor mării și a transportului maritim pe distanță scurtă. Pe lângă faptul că ar trebui să ia în considerare rețeaua de mari porturi europene conectată la rețelele transeuropene de transport, această strategie ar trebui să acorde o atenție specifică porturilor mici și mijlocii, dat fiind că acestea asigură servicii eficiente regiunilor periferice și insulelor și contribuie, de asemenea, la evitarea congestiei marilor porturi și a șoselelor;

38. solicită Comisiei și statelor membre să încurajeze concurența între porturile europene pentru sprijinirea: a) transportului cât mai multor mărfuri posibil în interiorul UE cu ajutorul navelor maritime sau fluviale, aceasta fiind opțiunea cea mai ecologică pentru importuri, exporturi și tranzit, b) eficienței economice și ecologice a comerțului maritim cu mărfuri, în special ținând seama de creșterea în continuare a circulației mărfurilor;

39. ia la cunoștință răspunsul primit pe parcursul procesului consultativ cu privire la întrebarea pusă anterior, privind modul în care strategia pentru protecția și conservarea mediului marin ⁽¹⁾ și propunerea de elaborare a unei directive privind strategia maritimă ⁽²⁾ ar putea fi integrate în viitoare politică maritimă comună, având în vedere și faptul că Comisia le consideră părți integrante ale strategiei integrate;

40. subliniază faptul că strategiile menționate constituie, sub aspectul politicilor de mediu, baza politicii maritime, deoarece promovează o abordare ecosistemică, având scopul de a trata în egală măsură chestiunile ecologice, sociale și economice. În acest sens, componenta ecologică este legată și de anumite constrângeri temporale (atingerea unei stări corespunzătoare a mediului până în 2020);

⁽¹⁾ COM(2005) 504 final.

⁽²⁾ COM(2005) 505 final.

41. Propunerea de directivă privind o strategie pentru mediul marin prevede că regiunile în care starea mării este critică au obligația de a elabora și de a pune în aplicare mai rapid măsurile necesare pentru a atinge o stare ecologică satisfăcătoare. În aceste regiuni, este deosebit de important ca Comisia Europeană să coordoneze diferitele sectoare, programe și strategii implicate și să furnizeze sprijinul financiar adecvat. Pentru o politică maritimă cu adevărat integrată, este necesară și includerea anumitor activități desfășurate pe uscat, cum sunt agricultura, tratarea apelor uzate, transporturile și producția de energie. Aceste regiuni ar putea juca rolul de regiuni-pilot pentru o politică maritimă cu adevărat și pe deplin integrată;

42. regretă, în continuare, lipsa unei legături clare între Cartea albastră privind politica maritimă și Directiva privind strategia maritimă și solicită prin urmare Comisiei clarificarea acestei legături, tratarea în profunzime a celor două subiecte, precum și evitarea dublării activităților propuse;

43. solicită Comisiei să elaboreze o propunere privind modalitățile de stabilire a unei legături între zonele maritime individuale din cadrul programului Natura 2000 în UE;

44. este de părere că managementul costier integrat se bazează pe un concept bine gândit, care poate aduce o serie de proceduri valoroase și probate în practică pentru elaborarea politicii maritime; propune să se analizeze și experiența regiunilor și experiența la nivel local în domeniul utilizării integrate a zonelor costiere, în special parteneriatele locale costiere stabilite de colectivitățile locale și de părțile interesate pentru a asigura o gestiune integrată eficientă a zonelor costiere, într-o abordare de jos în sus, precum și să se stabilească modul în care se poate realiza o convergență între managementul integrat al zonelor costiere și politica maritimă;

45. recomandă, pentru promovarea colaborării în domeniul tehnic și în chestiuni de conducere administrative, să se dezvolte legături strânse cu autoritățile locale și regionale care pun în aplicare măsurile statelor membre în materie de politică maritimă. Prin aceasta, urmează ca până în 2015, de la mal până la o distanță de un kilometru, starea apelor de suprafață să devină ⁽³⁾;

46. face trimitere, pentru mai multe amănunte în legătură cu poziția sa față de politica portuară europeană, la Avizul său 237/2007 privind Comunicarea Comisiei privind o politică portuară europeană COM(2007) 616;

47. se alătură sugestiei de a propune o nouă politică portuară, care să ia în considerare multifuncționalitatea porturilor în contextul logisticii generale din Europa;

48. recomandă utilizarea unor fonduri din cadrul Fondurilor Structurale pentru a realiza investiții în structurile portuare regionale și în alte proiecte relevante;

49. este de acord cu propunerea de reducere a emisiilor generate de nave în porturi, care vizează în special reducerea dezavantajelor fiscale existente privind alimentarea cu energie electrică de pe uscat; sprijină, de asemenea, propunerea de instituire și susținere a unor standarde tehnice la nivel european sau mondial pentru transferul energiei electrice de pe uscat pe nave;

⁽³⁾ Directiva 2000/60/CE.

50. în același timp, consideră necesară elaborarea unor orientări pentru utilizarea reglementărilor de mediu comunitare relevante pentru dezvoltarea porturilor;
51. subliniază totodată necesitatea de a se asigura alimentarea cu energie durabilă în viitor și solicită Comisiei și statelor membre să sprijine sistematic toate tipurile de energie maritimă regenerabilă, cum sunt cea a vântului, a valurilor, a mareelor și a curenților oceanici, în special prin instrumente de cercetare și dezvoltare tehnologică, precum și prin abordări financiare, cum ar fi prețurile de răscompensare suficiente. Mai mult, ar trebui îndepărtate barierele administrative care stau în calea dezvoltării energiei maritime regenerabile;
52. consideră că porturile autonome fără scopuri lucrative aflate în posesia actorilor locali ar trebui protejate de la degradare, dat fiind că beneficiile sociale, recreative și turistice pe care le aduc comunităților din jur sunt mai importante decât funcția lor economică inițială;
53. salută poziția pozitivă a Comisiei privind sprijinirea creării unor grupări (*clustere*) intersectoriale și a unor centre de vârf maritime regionale, ca și privind promovarea unei rețele europene de *clustere* maritime;
54. solicită, în acest context, clarificarea și prezentarea structurilor și formelor unităților care urmează a fi înființate, stabilirea contribuției politice pe care trebuie să o aducă fiecare din aceste structuri și a rolului pe care urmează să-l joace Comisia și Comitetul Regiunilor în acest sens;
55. sprijină decizia de a analiza din nou, în colaborare strânsă cu partenerii sociali, derogările temporare valabile pentru economia maritimă din cadrul legislației muncii a UE;
56. consideră că, în materie de îmbunătățire a siguranței pentru profesiile din domeniul maritim, statelor membre le revine o responsabilitate importantă, având în vedere că trebuie să ratifice texte internaționale cum ar fi Convenția OIM consolidată privind munca în domeniul maritim, din februarie 2006, sau Convenția OIM privind munca în domeniul pescuitului, adoptată de OIM în iunie 2007;
57. aprobă decizia de a promova „Certificatul de excelență maritimă”;
58. recomandă utilizarea de măsuri pentru îmbunătățirea formării în domeniul maritim, astfel încât formarea profesională să fie acceptată la nivel internațional și să existe posibilitatea furnizării de cursuri de perfecționare, asigurând astfel faptul că există lucrători competenți, care posedă calificările necesare;
59. este convins că regiunile costiere sunt primele care au de suferit în urma schimbărilor climatice și, în consecință, recomandă acțiuni prioritare, precum reducerea emisiilor generate de navele maritime, dezvoltarea și extinderea energiilor marine regenerabile, stoparea declinului biodiversității marine și protejarea coastelor; prin urmare, salută decizia Comisiei de a introduce măsuri-pilot, pentru a reduce efectele schimbărilor climatice în zonele costiere, ca și pentru a realiza adaptarea la schimbările climatice;
60. solicită explicarea modului în care Comisia evaluează aceste necesități în pentru regiunile necostiere;
61. este de acord cu punctul de vedere potrivit căruia ar trebui sprijinite eforturile internaționale de reducere a poluării cu petrol cauzate de navele maritime;
62. se declară în favoarea deciziei de a sprijini activ eforturile internaționale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cauzate de navele maritime;
63. solicită modificarea directivei privind impozitarea energiei în vederea includerii obligației ca statele membre să nu impoziteze electricitatea consumată de nave în porturi mai mult decât hidrocarburile utilizate pentru propulsia navei, întrucât sistemul actual introdus de directivă încurajează poluarea aerului, care, în orașele-port, provine în proporție de 80 % de la arderea acestor hidrocarburi;
64. salută eforturile depuse de Comisie și de statele membre pentru a reduce nivelurile de SO₂ și NO_x, precum și emisiile de particule fine provenite de la navele maritime pe mările și în special în porturile UE. Dat fiind însă că aceste măsuri nu vor fi suficiente pe termen lung, Comitetul Regiunilor pledează pentru o reducere mai accentuată și, prin urmare, solicită Comisiei și statelor membre să aducă emisiile provenite de la navele maritime la un nivel egal cu cel autorizat pentru autovehicule, până cel târziu în anul 2030;
65. solicită integrarea emisiilor provenite de la navele maritime în sistemul UE de comercializare a emisiilor;
66. salută decizia Comisiei, cu respectarea integrală a lucrărilor care au loc la nivel internațional, de a prezenta propuneri pentru dezmembrarea eficientă, sigură și ecologică a navelor scoase din uz;
67. salută acțiunile energice pentru eliminarea practicii de aruncare înapoi în mare a capturilor și a practicilor de pescuit distructive, cum ar fi pescuitul cu traule de adâncime în zonele de pescuit sensibile, în larg. În acest sens, este deosebit de importantă analizarea interacțiunii dintre diferitele țări în ceea ce privește pescuitul excesiv;
68. salută demersurile ferme împotriva pescuitului ilegal, nereglementat și neînregistrat în regiunile în care asemenea acțiuni sunt necesare, pe baza faptelor constatate și a cercetării efectuate;
69. recunoaște necesitatea promovării și stimulării pescuitului artizanal, care are o lungă tradiție în mările europene, este mai selectiv și respectă mai mult mediul;
70. solicită părerea Comisiei privind modul în care s-ar putea pune mai bine în aplicare decât până în prezent o politică integrată, în contextul ultimelor două teme menționate;
71. își afirmă sprijinul pentru dezvoltarea unui sector ecologic al acvaculturii în Europa;

Dezvoltarea unei baze de cunoștințe și informare pentru politica maritimă

72. salută intenția de a prezenta, în 2008, o strategie europeană fundamentală pentru cercetarea în domeniul marin și maritim;

73. solicită Comisiei să ia în considerare ideea creării unei rețele de „institute europene de cercetare oceanografică” în cadrul noii strategii de cercetare maritimă;

74. în același timp, consideră necesar ca în cadrul celui de-al 7-lea Program-cadru de cercetare să promoveze o abordare integrată și să îmbunătățească înțelegerea chestiunilor maritime transversale, cum ar fi impactul schimbărilor climatice, care duc la creșterea nivelului mării și la modificarea condițiilor meteorologice, cu impact asupra utilizării porturilor și asupra transportului maritim în general;

75. salută promovarea cercetării pentru a prevedea și limita efectele schimbărilor climatice asupra activităților maritime, mediului marin, zonelor costiere și insulelor și pentru adaptarea la aceste efecte, solicitând Comisiei să elaboreze o strategie europeană de adaptare a zonelor costiere la schimbările climatice, bazată pe o evaluare aprofundată a costurilor în creștere ale adaptării zonelor de coastă la schimbările climatice, care să ajute zonele costiere să se poată dezvolta economic, în ciuda acestor condiții;

76. salută decizia de a promova crearea unui parteneriat european în domeniul științelor marine, pentru a realiza un dialog concertat între știință, industrie și elaborarea de politici;

77. dorește să afle în ce mod și în ce măsură sprijină Comisia acest parteneriat, cum se va concretiza acest sprijin, care este raportul acestuia cu structura consultativă vizată de Comisie și cum se diferențiază acest parteneriat de structura consultativă;

78. subliniază importanța datelor regionale și a evaluării acestora, sub aspect interregional;

79. consideră necesară compararea statisticilor, pentru a promova competitivitatea și activitățile de reformă specifice sectorului (ceea ce s-a menționat în Avizul Comitetului CdR 258/2006, dar nu și în „Cartea albastră”);

80. solicită informații cu privire la măsura în care regiunile pot avea o influență asupra proiectelor-pilot și a licitațiilor pentru proiectele științifice și de dezvoltare, ca și asupra proiectelor de demonstrație; încurajează din nou crearea unei platforme maritime care să includă autoritățile locale și regionale și părțile interesate, ca instrument pentru concentrarea cunoștințelor de specialitate și pentru schimbul de bune practici;

81. propune elaborarea cât mai rapidă pentru regiuni a unei sinteze clare și a unei liste a bunelor practici funcționale în prezent, eventual pe baza listelor europene de bune practici în domeniul maritim existente la nivel regional, care să cuprindă în special exemple de obiective maritime generale, bună guvernare, politici sectoriale și de aplicare a acestora, planuri de acțiuni maritime regionale;

Asigurarea calității optime a vieții în zonele costiere

82. consideră că este esențială promovarea turismului costier și marin durabil, în cadrul inițiativei turistice anunțate;

83. solicită o clarificare a modului în care autoritățile locale și regionale și regiunile costiere pot contribui, în opinia Comisiei la asigurarea unei calități optime a vieții în zonele costiere, și ce sinergii s-ar putea realiza, de exemplu cu alte domenii politice ale UE;

84. sprijină crearea urgentă de către Comisiei a unei baze de date privind toate proiectele de politică regională finanțate de UE care intră în sfera de aplicare a politicii maritime, drept bază de partajare a bunelor practici. Această bază de date ar asigura, de asemenea, transparența posibilităților disponibile de finanțare din fonduri comunitare a proiectelor maritime și a regiunilor costiere;

85. sprijină propunerea de elaborare a unei strategii comunitare de protecție împotriva catastrofelor, prin care să se indice în special pericolele din zonele costiere și să se menționeze, printre altele, porturile de refugiu, care pot fi utilizate de petrolierele și navele cu încărcătură periculoasă, aflate în pericol; măsurile de siguranță maritimă trebuie să ia în considerare și aspectele specifice legate de navigația maritimă în condiții de iarnă;

86. consideră esențială decizia Comisiei de a lua măsuri de promovare a dezvoltării potențialului regiunilor ultraperiferice și al insulelor; soluțiile pentru problemele specifice cu care se confruntă zonele costiere și insulele ultraperiferice trebuie să fie identificate prin eforturi comune în domeniul politicii maritime, precum și în alte domenii de acțiune politică de la nivelul UE;

Dezvoltarea poziției de lider al Europei în domeniul maritim internațional

87. salută decizia de implicare în colaborarea din cadrul politicii de extindere și al politicii europene de vecinătate, ca și al dimensiunii nordice;

88. solicită decizia de propunere a unei strategii pentru proiecția externă a politicii maritime a UE, prin intermediul unui dialog structurat cu cei mai importanți parteneri;

89. solicită explicarea modului în care ar putea fi utilizate cel mai bine, într-o anumită măsură, cunoștințele de specialitate la nivel regional (de ex.: Comisia Helsinki (HELCOM) pentru protecția Mării Baltice) în mod sistematic, în cadrul relațiilor externe;

Mai multă atenția acordată unei Europe maritime

90. consideră, ca și Comisia Europeană, că este necesară începerea elaborării unui atlas european al mării;

91. sprijină propunerea ca, începând din 2008, să se sărbătorească anual o zi europeană a mărilor, la care să participe de la bun început autoritățile locale și regionale și părțile interesate, cu expertiza lor specifică;

92. sugerează ca, prin sistemul de învățământ, mass-media, internet și alte canale de informare, să se intensifice și sprijine în mod substanțial activitatea de comunicare publică a tuturor chestiunilor legate de domeniul maritim;

93. consideră că parcurile naționale marine ar putea constitui o bună modalitate atât de sensibilizare a opiniei publice, cât și de protejare a zonelor maritime sensibile;

94. propune elaborarea unui pachet de măsuri mai cuprinzătoare pentru mărirea vizibilității Europei maritime, în special ținând seama de patrimoniul maritim european.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Cartea albă — Împreună pentru sănătate: o abordare strategică pentru UE 2008-2013

(2008/C 172/08)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că o perspectivă comună asupra politicii de sănătate nu ar trebui să ducă la măsuri de armonizare sau la încălcări ale principiului subsidiarității;
- solicită Comisiei să declare reducerea inegalităților în materie de sănătate ca obiectiv prioritar;
- remarcă faptul că strategia nu abordează chestiunea produselor farmaceutice și recomandă, prin urmare, analizarea mai detaliată a acestei chestiuni;
- consideră că prevenirea și diagnosticarea cancerului sunt în sarcina sistemului de sănătate și, de aceea, reprezintă o competență a statelor membre, care nu trebuie abordată în cadrul strategiei de sănătate. Cu toate acestea, cooperarea între statele membre UE și punerea în comun a unor exemple de bune practici este bine-venită;
- consideră că implicarea autorităților locale și regionale în noul mecanism de cooperare structurată la nivelul UE ar putea fi realizată prin alocarea câtorva din locurile din noile comitete pentru politica de sănătate reprezentanților nivelurilor local și regional, însă solicită ca un astfel de mecanism pentru cooperarea structurată să fie discutat mai pe larg și să fie deschis și transparent;
- consideră că ar fi necesară redactarea de către Comisie a unei prezentări generale a rețelelor de cooperare și a organizațiilor relevante din sectorul sănătății și că ar trebui să se ia măsuri pentru a reuni părțile interesate în vederea elaborării unor forme adecvate și eficiente de cooperare;

Raportor: Dl Karsten UNO PETERSEN, membru al Consiliului Regional al Regiunii Danemarca de Sud (DK/PSE)

Text de referință

Cartea albă — Împreună pentru sănătate: o abordare strategică pentru UE 2008-2013

COM(2007) 630 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută Cartea albă a Comisiei în care se stabilește strategia privind politica de sănătate a UE până în 2013, sub rezerva conformității cu articolul 152 din tratat, care prevede că sănătatea publică este de competența statelor membre, și a respectării principiului subsidiarității;

2. este de acord că sănătatea este o preocupare centrală a oamenilor, trebuind promovată prin strategii și măsuri politice eficiente în statele membre, la nivelul UE, precum și la nivel global. Comisia ar trebui să continue să acorde prioritate sectorului sănătății publice, ca domeniu în care UE dispune de competențe și în care se pot obține efecte benefice considerabile asupra sănătății;

3. recunoaște și salută interesul în creștere în materie de sănătate la nivelul UE. Acesta a fost confirmat din nou la 19 octombrie 2007, la Lisabona, prin Tratatul de reformă, care propune întărirea importanței politice a domeniului sănătății. Comitetul Regiunilor subliniază însă că o perspectivă comună asupra politicii de sănătate nu ar trebui să ducă la măsuri de armonizare sau la încălcări ale principiului subsidiarității;

4. recunoaște noile cerințe care fac necesară elaborarea unei abordări cu orientare strategică mai pronunțată la nivel comunitar, care se justifică prin îmbătrânirea populației, prin noi riscuri pentru sănătate (pandemii, accidente biologice, bioterrorism și provocări legate de schimbările climatice) și prin noile tehnologii; subliniază însă că ar trebui avut grijă ca UE să nu-și depășească atribuțiile limitate în materie de politică de sănătate, care îi sunt conferite prin articolul 152 din Tratatul CE;

5. sprijină valorile și principiile aflate la baza Cărții albe, și anume: solidaritatea, includerea cetățenilor în elaborarea politicilor, reducerea inegalităților din sectorul sănătății și promovarea investițiilor în acest domeniu, integrarea aspectelor de sănătate în toate politicile și întărirea vocii UE în politica de sănătate mondială;

6. susține cele trei obiective generale formulate în Cartea albă — promovarea sănătății într-o Europă cu populație în curs de îmbătrânire, protecția cetățenilor față de riscuri legate de sănătate și promovarea unor sisteme dinamice de sănătate și a unor noi tehnologii — și este de acord cu măsurile concrete propuse în vederea atingerii acestor obiective;

7. subliniază că deschiderea față de rolul actorilor locali și regionali, față de interesele și experiențele acestora reprezintă o condiție de bază pentru aplicarea valorilor, principiilor și obiectivelor Cărții albe;

8. solicită Comisiei să declare reducerea inegalităților în materie de sănătate ca obiectiv prioritar și să pună accentul pe decalajele în materie de sănătate dintre diversele grupuri sociale; statele membre care au întârzieri în elaborarea măsurilor în domeniul sănătății publice și în îmbunătățirea stării de sănătate a populației ar trebui sprijinite, astfel încât decalajele și dezechilibrele din sistemul de sănătate existente în UE să poată fi eliminate;

9. salută crearea unui sistem de indicatori de sănătate, cu condiția respectării competențelor statelor membre privind sistemul de sănătate;

10. atrage atenția asupra faptului că strategia nu abordează chestiunea produselor farmaceutice, deși consecințele asupra pacienților și a publicului pot fi profunde, în cazul în care dispozițiile din acest domeniu sunt considerate subdomeniu al politicii economice, și nu parte a domeniului sănătății; prin urmare, recomandă analizarea mai detaliată a chestiunii produselor farmaceutice; punctul de plecare al acestei analize ar trebui să constea în faptul că, în multe state membre UE, această chestiune este legată de sistemul de sănătate și de asigurarea medicală obligatorie;

11. consideră că prevenirea și diagnosticarea cancerului sunt în sarcina sistemului de sănătate și, de aceea, reprezintă o competență a statelor membre, care nu trebuie abordată în cadrul strategiei de sănătate;

Implementarea strategiei

12. atrage atenția, de asemenea, că noua strategie în materie de sănătate a UE afectează direct autoritățile locale și regionale, deoarece în multe state membre acestea răspund de sistemul de sănătate și asistența sanitară;

13. reamintește că planificarea, conducerea, operarea și dezvoltarea sistemului de sănătate țin adesea de competența regiunilor și a actorilor locali din sistemul de sănătate și că aceștia poartă și răspunderea financiară. Deoarece reprezintă nivelul de administrație cel mai apropiat de cetățeni, aceștia posedă o foarte bună cunoaștere a domeniului sănătății;

14. salută recunoașterea, în Cartea albă, a faptului că autoritățile locale și regionale sunt actori indispensabili pentru prestarea serviciilor de sănătate și, din acest motiv, așteaptă ca autoritățile locale și regionale să fie pe deplin implicate în implementarea strategiei, având în vedere răspunderea acestora în domeniu. Strategia va atinge eficiența maximă dacă va fi sprijinită deja într-un stadiu cât mai timpuriu de autoritățile locale și regionale. Astfel se creează și mai multe posibilități pentru ca autoritățile locale și regionale să își asume răspunderea pentru punerea în aplicare a strategiei;

15. își exprimă bucuria față de faptul că, în Cartea albă, este prezentată posibilitatea unei participări a autorităților locale și regionale în cadrul unui nou mecanism pentru cooperarea structurată la nivelul UE și față de dorința Comisiei de a proceda într-un mod transsectorial și de comun acord cu alte organe din sectorul sănătății; solicită însă ca un astfel de mecanism pentru cooperarea structurată să fie discutat mai pe larg și să fie deschis și transparent, nedepășind însă sub nicio formă coordonarea menționată la articolul 152 alineatul (2) teza a doua din Tratatul CE;

16. subliniază în acest context cât este de important ca, pe viitor, în cadrul dezbaterilor privind inițiativele în materie de sănătate ale UE, să fie implicate deja din fază timpurie organele și rețelele care reprezintă autoritățile locale și regionale în sectorul sănătății;

17. sprijină propunerea Comisiei privind crearea unui nou mecanism de cooperare structurată la nivelul UE, care să îndrume Comisia și să promoveze coordonarea între statele membre, cu condiția de a se garanta, așa cum are în vedere Comisia, o implicare și o participare suficientă a nivelurilor local și regional încă din fază timpurie. Acest lucru este valabil și pentru implicarea și participarea autorităților locale și regionale în cadrul noii structuri planificate, în care statele membre trebuie să înlocuiască câteva din comitetele existente;

18. solicită ca implicarea autorităților locale și regionale în noul mecanism de cooperare structurată la nivelul UE să se realizeze prin ocuparea câtorva dintre locurile din noile comitete pentru politica sănătății de către reprezentanții nivelurilor local și regional, în loc de a le ocupa exclusiv cu reprezentanți ai nivelului național. În acest mod s-ar asigura cea mai largă competență consultativă posibilă în chestiuni legate de sistemul de sănătate, iar nivelul regional ar avea mai multe posibilități de a se angaja în inițiativele UE din sectorul sănătății;

19. recomandă numirea, pentru o perioadă de timp determinată, a unor reprezentanți ai nivelului local și regional din cadrul Comitetului Regiunilor. Reprezentanții locali și regionali în noile comitete UE pentru sistemul de sănătate pot raporta ulterior Comitetului Regiunilor;

20. este de acord că propunerea Comisiei privind promovarea cooperării cu actorii relevanți la nivelul UE poate conferi valoare adăugată măsurilor statelor membre și că este important ca reprezentanții locali și regionali să fie implicați într-un mod mult mai amplu decât până acum în eforturile Comisiei de a dezvolta în continuare parteneriatele cu actorii relevanți, precum și de a perpetua forumurile sau rețelele de sănătate sau, eventual, de a înființa astfel de forumuri sau rețele;

21. îndeamnă, în acest context, la cooperare, în primul rând cu Comitetul Regiunilor, singurul organ consultativ prevăzut prin tratat care reprezintă autoritățile locale și regionale, dar și cu diverse rețele și organizații care reunesc cunoștințele de specialitate ale autorităților locale și regionale în sectorul sănătății la nivelul UE. Este important ca, atunci când selectează aceste rețele, Comisia să se asigure că există o largă acoperire locală și regională, un acces egal pentru participarea tuturor

autorităților locale și regionale și că nu există bariere în calea participării, cum ar fi cotizațiile de membru prea mari;

22. recomandă Comisiei, pe de-o parte, să redacteze o prezentare generală a rețelelor de cooperare și a organizațiilor formale și informale relevante din sectorul sănătății care îndeplinesc criteriile menționate mai sus și, pe de altă parte, să reunească acești actori pentru a dezbate cu ei forme adecvate și eficiente de cooperare;

23. recomandă, făcând referire la inițiativa în materie de transparență a Comisiei, un mod de lucru transparent în cadrul căruia Comisia să comunice în mod public cu ce parteneri cooperează în sectorul sănătății și ce parteneri trebuie invitați încă din faza de început în forumurile, comitetele și organele a căror înființare o propune;

24. în plus, solicită statelor membre să stabilească proceduri pentru o implicare timpurie a regiunilor sau a autorităților locale în dezbaterile temelor de sănătate la nivelul UE;

Instrumente de finanțare

25. este de acord că măsurile din cadrul acestei strategii ar trebui finanțate, până la sfârșitul cadrului financiar actual (2013), prin instrumentele de finanțare existente; având în vedere în special obligațiile financiare ale regiunilor și ale partenerilor locali, acest lucru nu trebuie să afecteze bugetul;

26. salută recunoașterea de către Comisie a legăturii dintre o populație sănătoasă și Agenda de la Lisabona pentru creștere și ocuparea forței de muncă și, în acest context, invită ca, în politica de coeziune și politica agricolă comună, să se țină seama într-o mai mare măsură de aspectele de sănătate publică;

Recomandări pentru Președinția UE

27. solicită Președinției UE să includă în Concluziile Consiliului privind strategia UE în materie de sănătate conținutul punctelor 7, 8, 15, 18, 21, 22 și 24-26 din prezentul aviz. Este vorba despre următoarele puncte de vedere:

27.1. deschiderea față de rolul actorilor locali și regionali reprezintă o condiție de bază pentru aplicarea valorilor, principiilor și obiectivelor Cărții albe (punctul 7);

27.2. reducerea inegalităților în materie de sănătate trebuie să fie declarată obiectiv prioritar; accentul ar trebui pus pe decalajele în materie de sănătate dintre diversele grupuri sociale, iar statele membre care au întârzieri în elaborarea măsurilor în domeniul sănătății publice ar trebui sprijinite (punctul 8);

27.3. propunerea Comisiei privind crearea unui nou mecanism de cooperare structurată la nivelul UE ar trebui să garanteze o implicare și o participare suficientă a nivelurilor local și regional încă din fază timpurie. Acest lucru este valabil și pentru implicarea și participarea autorităților locale și regionale în cadrul noii structuri planificate; un astfel de mecanism pentru cooperarea structurată trebuie să fie discutat mai pe larg și să fie deschis și transparent, nedepășind însă sub nicio formă coordonarea menționată la articolul 152 alineatul (2) teza a doua din Tratatul CE (punctul 15);

27.4. concret, implicarea autorităților locale și regionale în noul mecanism de cooperare structurată la nivelul UE ar putea fi realizată prin alocarea câtorva din locurile din noile comitete pentru politica de sănătate reprezentanților nivelurilor local și regional (punctul 18);

27.5. cooperarea ar trebui să se concentreze în primul rând pe Comitetul Regiunilor, singurul organ consultativ prevăzut prin tratat care reprezintă autoritățile locale și regionale, dar și pe diversele rețele și organizații care reunesc cunoștințele de specialitate ale autorităților locale și regionale în sectorul sănătății la nivelul UE (punctul 21);

27.6. ar trebui să se redacteze o prezentare generală a rețelilor de cooperare și a organizațiilor formale și informale relevante din sectorul sănătății, iar acești actori să fie reuniți,

pentru a dezbate cu ei forme adecvate și eficiente de cooperare (punctul 22);

27.7. statele membre ar trebui să stabilească proceduri pentru o implicare timpurie a regiunilor sau a autorităților locale în dezbaterile temelor de sănătate la nivelul UE (punctul 24);

27.8. măsurile din cadrul acestei strategii ar trebuie finanțate, până la sfârșitul cadrului financiar actual (2013), prin instrumentele de finanțare existente; având în vedere în special obligațiile financiare ale regiunilor și ale partenerilor locali, acest lucru nu trebuie să afecteze bugetul (punctul 25);

27.9. în viitor, politica de coeziune și politica agricolă comună ar trebui să țină seama, într-o mai mare măsură, de aspectele de sănătate (punctul 26).

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

**Avizul Comitetului Regiunilor privind Strategia de extindere și principalele provocări 2007-2008 —
Țări candidate**

(2008/C 172/09)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază faptul că Uniunea Europeană trebuie să mențină politica „ușilor deschise” în ceea ce privește extinderea, ca fundament pentru stimularea reformelor democratice și dezvoltării economice și în afara frontierelor actuale ale Uniunii Europene;
- reamintește faptul că îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga și a cerințelor Procesului de Stabilizare și Asociere reprezintă condiția de bază impusă statelor membre, cu accent deosebit pe principiul meritelor proprii, care s-a regăsit ca factor esențial și în valurile de extindere anterioare;
- atrage atenția că este foarte important ca parcursul european al Turciei să nu fie întrerupt și că Uniunea Europeană trebuie să-și respecte angajamentele pe care și le-a luat atunci când a hotărât deschiderea negocierilor. Împărtășește însă opinia Comisiei, conform căreia negocierile pentru aderare reprezintă un proces deschis, a cărui finalizare nu poate fi garantată dinainte;
- salută progresele semnificative realizate de Croația în îndeplinirea criteriilor politice de la Copenhaga, a criteriilor economice și de îndeplinire a *acquis-ului* comunitar și în punerea în aplicare a Acordului de stabilizare și asociere;
- consideră că Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei a avansat considerabil pe calea îndeplinirii criteriilor politice de la Copenhaga și a celor economice și subliniază progresele făcute la sfârșitul anului 2007. Prin urmare, Comitetul solicită Consiliului să decidă deschiderea negocierilor cu Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei;

Raportor: Dl Alin Adrian NICA (RO/ALDE), primar al comunei Dudeștii Noi, România

Text de referință

Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind strategia de extindere și principalele provocări 2007-2008 — țări candidate

COM(2007) 663 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

Recomandări generale

1. își reafirmă convingerea că extinderea Uniunii Europene reprezintă unul dintre cele mai puternice mijloace de influență politică, acest proces reprezentând un pas important în asigurarea păcii și stabilității pe continent, iar pentru cetățenii țărilor candidate reprezintă o șansă în plus pentru a atinge nu numai bunăstarea furnizată de spațiul economic comun, ci și valorile europene comune, în special libertatea, democrația și solidaritatea;

2. subliniază faptul că Uniunea Europeană trebuie să mențină politica „ușilor deschise” în ceea ce privește extinderea, ca fundament pentru stimularea reformelor democratice și dezvoltării economice și în afara frontierelor actuale ale Uniunii Europene;

3. reamintește faptul că îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga și a cerințelor Procesului de Stabilizare și Asociere reprezintă condiția de bază impusă statelor membre, cu accent deosebit pe principiul meritelor proprii, care s-a regăsit ca factor esențial și în valurile de extindere anterioare;

4. evidențiază faptul că succesul unei bune integrări depinde în primul rând de maniera în care statul candidat își pregătește aderarea, de soliditatea reformelor și de punerea cât mai riguroasă în aplicare a acestora;

5. amintește faptul că monitorizarea progreselor și adaptabilitatea legislației reprezintă garantul unei integrări de succes;

6. atrage atenția că rolul comunităților locale și regionale în procesul de integrare trebuie să fie unul activ, deoarece acest proces este structural și democratic, și nu poate fi pus în aplicare doar de nivelul central, fără participarea activă a tuturor nivelurilor de guvernare și fără respectarea deplină a principiilor subsidiarității și proximității;

7. consideră ca fiind foarte importantă consultarea formelor asociative ale administrațiilor locale și regionale atunci când administrația centrală propune măsuri legislative în aria de competență a autorităților locale și regionale;

8. subliniază faptul că dezvoltarea durabilă a unei țări este asigurată în mare măsură prin respectarea și transpunerea în practică a principiului fundamental al descentralizării cu toate aspectele sale: descentralizarea decizională, administrativă și financiară;

9. arată că războiul de la mijlocul anilor '90 a lăsat răni adânci în conștiința colectivă a popoarelor din zona Balcanilor și de aceea este esențială conlucrarea tuturor actorilor locali,

regionali și naționali ai țărilor din zonă pentru rezolvarea tuturor problemelor care au constituit o sursă de conflict în trecut;

10. evidențiază importanța sprijinirii prin programe și politici de preaderare a inițiativelor și a eforturilor de cooperare (printre altele, 2008 — Anul dialogului intercultural), de schimb de experiență și de bune practici (inclusiv experiența aplicării principiilor Cartei Europene a Autonomiei Locale) între autoritățile locale și regionale din statele membre și cele candidate. În acest sens, CoR joacă un rol important în promovarea seminarelor de instruire în vederea schimbului de bune practici și de lecții învățate de autoritățile locale și regionale din statele membre. Acest sprijin ar trebui să includă în primul rând experiența noilor state membre ale Uniunii Europene din 2004 și 2007, cu atât mai mult cu cât o parte a acestora sunt situate la frontiera cu cele trei noi state candidate la Uniunea Europeană;

Turcia

11. subliniază faptul că este în interesul tuturor ca Turcia să fie sprijinită pe durata unui proces de reformă îndelungat și anevoios. În cadrul procesului de aderare, principiul de bază constă în faptul că ritmul negocierilor depinde de progresul reformelor, care vor fi încurajate și din exterior prin programele de finanțare ale UE. De aceea, atât Turcia, cât și Uniunea Europeană ar trebui să dea dovadă de răbdare și perseverență în cadrul acestui proces;

12. atrage atenția că este foarte important ca parcursul european al Turciei să nu fie întrerupt și ca Uniunea Europeană să-și respecte angajamentele pe care și le-a luat atunci când a hotărât deschiderea negocierilor. CoR împărtășește însă opinia Comisiei, conform căreia negocierile pentru aderare reprezintă un proces deschis, a cărui finalizare nu poate fi garantată dinainte. Respectarea condiționalităților impuse de UE este singurul element pe baza căruia se poate decide aderarea. De asemenea, este important ca Turcia să se angajeze în promovarea de relații de bună vecinătate în conformitate cu prevederile menționate în cadrul de negociere. Prin urmare, se așteaptă ca Turcia să pună capăt oricărei blocate economice și măsurilor de închidere a frontierelor și să renunțe, în raporturile sale cu țările vecine, la orice amenințări sau operațiuni militare;

13. salută organizarea corectă a alegerilor parlamentare și speră că noul guvern va accelera reformele necesare în vederea îndeplinirii criteriilor de aderare prin realizarea de progrese reale în domeniile sensibile; pe de altă parte, își exprimă preocuparea în legătură cu repetatele intervenții ale forțelor armate turce în procesul politic și subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare pentru ca armata să fie supusă unui control politic complet și eficient;

14. salută recentele măsuri de modificare a constituției și consideră că modificările propuse, dacă vor fi adoptate, vor încuraja progresul în îndeplinirea criteriilor politice de la Copenhaga; reamintește necesitatea modificării articolului 301 din Codul penal, care pedepsește jignirea națiunii turce și a Turciei, în sensul garantării libertății extinse de opinie;

15. accentuează faptul că autoritățile locale și regionale, care pun în aplicare o mare parte din legislația europeană, trebuie să joace un rol central și determinant, atât în procesul de democratizare internă, cât și de integrare europeană și recomandă Comisiei Europene să evidențieze rolul autorităților locale și regionale pe parcursul negocierilor cu guvernul turc;

16. recomandă reanalizarea legii satelor în ceea ce privește eficientizarea și întărirea administrațiilor publice de la cel mai jos nivel;

17. propune studierea identificării mai multor modele de dezvoltare regională a comunităților teritoriale din Turcia, după exemplul statelor din Uniunea Europeană, modele ce ar putea permite elaborarea și punerea în aplicare de strategii și politici regionale, definirea de priorități pentru dezvoltarea locală și regională și chiar punerea în aplicare a programelor susținute prin fonduri europene de preaderare și apoi structurale;

18. reamintește necesitatea realizării unui comitet consultativ comun care să reunească reprezentanți ai Comitetului Regiunilor și reprezentanți ai autorităților locale și regionale turce. Recomandă în consecință guvernului turc să solicite înființarea unui comitet consultativ comun și solicită Comisiei Europene să amintească importanța constituirii acestui comitet în cadrul negocierilor cu Turcia;

19. atrage atenția asupra faptului că Turcia trebuie să continue să facă pași concreți pentru descentralizarea financiară a administrației publice locale, pentru a întări autonomia financiară a autorităților locale și regionale și a micșora dependența acestora față de bugetul central;

20. amintește faptul că extinderea competențelor administrative pentru autoritățile publice locale sau regionale trebuie realizată cu asigurarea resurselor financiare pentru exercitarea noilor competențe;

21. remarcă faptul că în Turcia este în curs un proces de reformă în sectorul public pentru creșterea eficienței și îmbunătățirea capacității administrative a instituțiilor publice în vederea gestionării eficiente a fondurilor guvernamentale și europene;

22. atrage atenția asupra discriminărilor încă existente în practică în Turcia în ceea ce privește accesul femeilor la funcțiile publice din administrație și justiție, deși cadrul legal este parțial armonizat cu legislația europeană în domeniu. De asemenea, atrage atenția asupra discriminării existente între sexe în ceea ce privește accesul la educație. Multe dintre fete nu își continuă studiile dincolo de ciclul primar din motive de tradiționalism religios;

23. atrage atenția asupra discriminărilor la care sunt supuse minoritățile etnice în Turcia, în special cea kurdă;

24. atrage atenția asupra problemelor pe care cultele religioase nemusulmane le întâmpină în Turcia din cauza lipsei personalității juridice a acestora. Aceste culte întâmpină probleme în ceea ce privește activitățile caritabile, dreptul la libertate religioasă, alegerea liderilor și școlarizarea clericilor. De asemenea, remarcă faptul că au loc în mod repetat acte de agresiune și atentate împotriva reprezentanților și a credincioșilor unor alte religii decât cea islamică. Statul trebuie să se asigure că nu se vor mai produce astfel de incidente și să utilizeze în acest scop resursele proprii, menite să controleze grupările extremiste, prin contracararea acțiunilor subversive ale acestora;

Croația

25. salută progresele semnificative realizate de Croația în îndeplinirea criteriilor politice de la Copenhaga, a criteriilor economice și de îndeplinire a *acquis-ului* comunitar și în punerea în aplicare a Acordului de stabilizare și asociere; exemplul Croației demonstrează, în special țărilor vecine, avantajele pe care le poate aduce fixarea solidă, din punct de vedere economic și politic, în sistemul de valori și structurile Uniunii Europene; salută faptul că, în 2007, negocierile de aderare au putut avansa cu adevărat, și solicită noului guvern croat să-și intensifice eforturile pentru îndeplinirea obiectivelor de referință necesare deschiderii capitolului de negociere rămase;

26. salută și încurajează continuarea măsurilor luate de Croația în ceea ce privește descentralizarea administrației publice locale și consideră că prin aceste măsuri trebuie pus accent pe principiul subsidiarității pentru a aduce decizia cât mai aproape de cetățean;

27. consideră că implicarea permanentă a Croației în inițiativele regionale, care a contribuit la îmbunătățirea continuă a relațiilor acesteia cu țările învecinate, trebuie încurajată și consolidată; subliniază importanța întăririi cooperării transfrontaliere între colectivitățile locale din zonele de frontieră din Croația și cele din țările învecinate — Bosnia și Herțegovina, Serbia, Slovenia și Republica Muntenegru;

28. salută cooperarea deplină a Croației cu Tribunalul Penal Internațional și insistă pentru continuarea progreselor făcute în judecarea crimelor de război, inclusiv în ceea ce privește consolidarea programelor de protecție a martorilor;

29. salută faptul că prim-miniștrii Croației și Sloveniei au ajuns în principiu la un acord informal în ceea ce privește chestiunea nerezolvată a frontierei, ambele state fiind de acord să accepte un arbitraj internațional. Comitetul solicită guvernelor croat și sloven să aibă în vedere toate posibilitățile pentru punerea în aplicare a acestui acord. De asemenea, salută decizia parlamentului croat de a nu pune în aplicare acordul privind zona de protecție ecologică și a pescuitului până când nu se va ajunge la o soluție amiabilă comună, în spiritul UE;

30. este de părere că s-au înregistrat progrese în îmbunătățirea aplicării Legii constituționale privind minoritățile naționale și că situația minorității rome din Croația este în curs de ameliorare; cu toate acestea, consideră că mai trebuie realizate progrese în direcția incluziunii sociale a minorităților etnice, în special a populației rome, și a refugiaților prin înlesnirea accesului la serviciile publice și la învățământul superior;

31. subliniază importanța realizării de instrumente specifice de acțiune pentru o bună guvernare, cu atenție deosebită pe lupta împotriva corupției. În acest context, trebuie salutate în mod expres extinderea mandatului Biroului pentru prevenirea corupției și a crimei organizate (USKOK), precum și creșterea numărului cazurilor de corupție aduse în fața justiției croate. I se solicită guvernului croat să-și intensifice eforturile depuse în cadrul Programului național 2006-2008 de luptă împotriva corupției;

32. salută progresele înregistrate în construcția și reconstrucția locuințelor și infrastructurii, precum și programul imobiliar destinat rezolvării problemei foștilor deținuți ai drepturilor de închiriere, și invită la continuarea și accelerarea acestuia;

33. salută progresele recente în ceea ce privește politica regională și în ceea ce privește coordonarea instrumentelor structurale, dar mai sunt necesare măsuri pentru creșterea eficienței și îmbunătățirea capacității administrative a instituțiilor publice în vederea gestionării eficiente a fondurilor europene;

34. observă totuși că s-au făcut anumite progrese în ceea ce privește reforma administrației publice locale, cu toate că aplicarea neuniformă a cadrului legislativ în domeniul administrației publice a dus la ineficiența acestuia;

Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei

35. consideră că Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei a avansat considerabil pe calea îndeplinirii criteriilor politice de la Copenhaga și a celor economice și subliniază progresele făcute la sfârșitul anului 2007. Prin urmare, Comitetul solicită Consiliului să decidă deschiderea negocierilor cu Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei;

36. salută îndeplinirea multor prevederi din Acordul de stabilizare și asociere;

37. remarcă faptul că punerea în aplicare a acordului-cadru de la Ohrid a indus profunde transformări în societate, prin luarea pe deplin în considerare a caracterului său multiethnic și multicultural, reprezentând astfel un element esențial al criteriilor politice de aderare la Uniunea Europeană; subliniază încă

o dată faptul că principiul Badinter trebuie respectat pe deplin și că toate părțile trebuie să se respecte și să colaboreze în cadrul instituțiilor democratice pe care țara le-a creat cu atâtea eforturi. Totuși, CoR regretă faptul că integrarea minorităților etnice rămâne limitată;

38. recomandă ca Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei să învețe din experiența europeană în domeniul administrației publice și al învățământului care țin seama de diversitatea etnică și lingvistică; solicită încheierea de acorduri viitoare privind felul în care cele două comunități etnice majoritare și diferitele minorități pot conviețui în condiții egale și armonioase; solicită în acest sens aplicarea eficientă a dispozițiilor constituționale menite să garanteze reprezentarea echitabilă a comunităților minoritare în administrația publică;

39. regretă faptul că fenomenul corupției este încă larg răspândit, ceea ce continuă să constituie o problemă serioasă și de aceea recomandă autorităților să ia măsuri pentru eradicarea acestui flagel;

40. apreciază eforturile depuse pentru descentralizarea administrației publice locale și preocuparea pentru creșterea eficienței administrative prin unificarea mai multor municipalități din considerente economice și de dezvoltare. Atrage atenția însă asupra necesității accelerării procesului de descentralizare financiară pentru a întări autoritatea administrațiilor locale și regionale;

41. își exprimă regretul față de nerezolvarea problemei denumirii țării; își exprimă satisfacția cu privire la reluarea negocierilor sub egida emisarului special al ONU, dl Matthew Nimetz și invită Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei să-și intensifice eforturile pentru a contribui la rezolvarea problemei numelui său în cadrul rezoluțiilor 817/93 și 845/93 ale Consiliului de Securitate al ONU, favorizând astfel stabilirea unor relații de bună vecinătate și dezvoltarea cooperării regionale;

42. apreciază eforturile depuse în vederea creșterii transparenței administrației prin garantarea accesului cetățenilor la informațiile cu caracter public, dar atrage atenția că instituțiile publice implicate nu sunt pregătite sau nu au voința de a facilita accesul la informații;

43. salută decizia Biroului CoR din 4 martie 2008 de a înființa un comitet consultativ comun CoR — Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, dând curs unei cereri formale din partea guvernului acestui stat; solicită realizarea tuturor acțiunilor administrative necesare pentru a face posibilă o primă întâlnire a comitetului consultativ comun în primul semestru al anului 2008.

Bruxelles, 9 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Rezolvarea problemei deficitului de apă și a secetei în Uniunea Europeană

(2008/C 172/10)

COMITETUL REGIUNILOR

- reiterează preocuparea regiunilor și a autorităților locale care au identificat, atât în zona mediteraneană, cât și în Europa Centrală și de Vest, numeroase probleme legate de secetă și fenomene precum ani anormal de secetoși, rezerve și lacuri artificiale golite, greutate în gestionarea pânzelor freatice subterane, probleme legate de salinizarea pânzei freatice costiere, scăderea nivelului pânzei freatice, modificări ale regimului hidrologic datorate intervenției umane neplanificate, modificări în regimul normal de precipitații și tensiuni hidrice rezultate din cauze naturale sau provocate de acțiuni umane, toate acestea având consecințe constatate deja de Comisie în lucrările sale pregătitoare;
- susține o planificare hidrologică coerentă în statele membre și în regiuni, în cadrul căreia fondurile comunitare investite în infrastructuri să aibă ca obiective conservarea apei, protecția zonelor de munte și a zonelor umede, regenerarea zonelor împădurite, economisirea și utilizarea eficientă a apei, repartizarea resurselor de apă între diferite utilizări și, de asemenea, remediarea situațiilor cauzate de secetă severă sau de deficitul de apă prin crearea de infrastructuri suplimentare de alimentare cu apă;
- salută Comunicarea Comisiei privind evaluarea „stării de sănătate” (*health check*) a Politicii Agricole Comune în ceea ce privește considerarea gospodăririi apelor ca o nouă provocare pentru Politica Agricolă Comună. Sprijină intențiile Comisiei de a verifica dacă aspectele privind gospodărirea apei pot fi incluse într-o măsură mai mare în programele de dezvoltare a zonelor rurale și montane. Recomandă studierea rolului terenurilor cultivate și al zonelor de munte, bogate în resurse hidrologice și forestiere, în generarea umidității atmosferice și în atragerea ploilor, precum și în încetinirea deșertificării provocate de schimbările climatice.

Raportor: Dl Francisco CAMPS ORTIZ, președintele Guvernului Regional al Comunității Valencia (ES/PPE)

Text de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind rezolvarea problemei deficitului de apă și a secetei în Uniunea Europeană

COM(2007) 414 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută comunicarea Comisiei privind deficitul de apă și seceta în Europa, întrucât o consideră în deplină conformitate cu Directiva 2000/60/CE, Directiva-cadru privind apa, care trebuie să constituie baza oricărei politici în domeniul apei în Uniunea Europeană;

2. este de acord cu distincția stabilită de Comisie între „secetă” și „deficit de apă”, aceste două noțiuni fiind definite astfel: „În timp ce prin «secetă» se înțelege o diminuare temporară a resurselor de apă disponibile, datorată, de exemplu, unei absențe a precipitațiilor, «deficitul de apă» înseamnă că cererea de apă este superioară resurselor de apă exploatabile în contextul respectării principiului durabilității”;

3. constată că deficitul de apă și seceta sunt fenomene care afectează anumite părți ale teritoriului UE și împotriva cărora trebuie luate măsuri ținând seama de particularitățile locale și regionale;

4. încurajează statele membre, regiunile și municipiile Europei să ia măsuri pentru conservarea și economisirea apei și pentru reducerea pierderilor, precum și pentru dezvoltarea reutilizării apei, acestea fiind priorități absolute, care primează în fața altor opțiuni, în vederea combaterii deficitului de apă și a secetei; în același timp, solicită luarea unor măsuri structurale adecvate pentru a face față pe termen lung problemelor privind deficitul de apă și seceta;

5. subliniază că pentru a lupta împotriva deficitului de apă și a secetei, prioritatea absolută trebuie să conste într-o abordare care să promoveze economisirea și utilizarea eficientă și durabilă a apei. A economisi apa înseamnă, de asemenea, a economisi energia. Ca și energia, apa reprezintă o necesitate pentru toate activitățile umane, economice și sociale;

6. subliniază rolul jucat de autoritățile locale și regionale în aplicarea directivei-cadru privind apa, în planificarea utilizării solurilor și a apei, în dezvoltarea diverselor sectoare economice, în protecția mediului înconjurător și în garantarea aprovizionării suficiente a cetățenilor cu apă de bună calitate;

7. semnaleză faptul că regiunile au un cuvânt important de spus în legătură cu diversele măsuri propuse de Comisie, în special în ceea ce privește următoarele aspecte: garantarea accesului tuturor cetățenilor la o apă de calitate; protecția maselor de apă, atât a celor de suprafață, cât și a celor subterane; planificarea rațională a utilizării apei; prevenirea și remedierea situațiilor de deficit pe termen scurt, mediu și lung; stabilirea prețului

final al apei; repartizarea și schimbarea repartizării apei între diferite utilizări; economisirea, reutilizarea apei și ierarhizarea utilizării apei în toate sectoarele economice; anticiparea flexibilității și mobilității debitelor între sisteme de exploatare interne și externe; dezvoltarea infrastructurilor de apă și de ameliorare a solurilor; elaborarea planurilor de combatere a secetei; aprofundarea cunoștințelor și a informației; mobilizarea sectoarelor economice; sensibilizarea și asigurarea implicării cetățenilor;

8. semnaleză că, în aspectele legate de gestionarea apei, se aplică în special principiul subsidiarității și al guvernanței pe mai multe niveluri, deoarece este de competența Uniunii Europene, a statelor, a regiunilor și a autorităților locale să ia măsuri pentru a rezolva problema secetei și a deficitului de apă, stabilind mecanisme de cooperare leală și solidară între teritorii;

9. atrage atenția asupra faptului că, deși în cadrul Uniunii Europene condițiile climatice și gradul în care diferite zone sunt afectate de deficitul de apă și de secetă sunt variabile, soluțiile de adoptat trebuie să fie omogene și să respecte principiile ecologice ale politicii europene în domeniul apei; prin urmare, în conformitate cu principiul subsidiarității, trebuie să se acorde prioritate soluțiilor la nivel local și regional;

10. lansează un apel în favoarea solidarității în cadrul fiecăruia dintre statele membre afectate, a respectării principiului subsidiarității și a implicării regiunilor și municipiilor pentru rezolvarea problemelor care afectează această resursă vitală și protecția sa;

11. atrage atenția asupra faptului că obiectivele actualei directive-cadru privind apa trebuie urmărite cu prioritate de statele membre, respectiv de autoritățile regionale și locale. Din acest motiv, i se cere Comisiei să solicite cu insistență punerea în aplicare a directivei-cadru privind apa;

În ceea ce privește efectele secetei și ale deficitului de apă

12. reiterează preocuparea regiunilor și a autorităților locale care au identificat, atât în zona mediteraneană, cât și în Europa Centrală și de Vest, numeroase probleme legate de secetă și fenomene precum ani anormal de secetoși, rezerve și lacuri artificiale golite, greutăți în gestionarea pânzelor freatice subterane, probleme legate de salinizarea pânzei freatice costiere, scăderea nivelului pânzei freatice, modificări ale regimului hidrologic datorate intervenției umane neplanificate, modificări în regimul normal de precipitații și tensiuni hidrice rezultate din cauze naturale sau provocate de acțiuni umane, toate acestea având consecințe constatate deja de Comisie în lucrările sale pregătitoare;

13. susține angajamentul Comisiei de a continua să gestioneze problema deficitului de apă și a secetei la nivel internațional, în special prin intermediul Convenției Organizației Națiunilor Unite privind combaterea deșertificării și al Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice;

14. semnalează că documentul de sinteză al celui de-al Patrulea raport al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice al ONU (IPCC), prezentat la Valencia la 27 noiembrie 2007, prevede, cu un „nivel ridicat de certitudine”, că multe dintre zonele semiaride din bazinul mediteranean vor suferi o diminuare a resurselor de apă din cauza acestui fenomen;

15. semnalează că, dată fiind proximitatea lor față de utilizatorii finali, regiunile și municipiile sunt primele care trebuie să se confrunte cu problemele cauzate de secetă și de deficitul de apă, adeseori cu mijloace insuficiente; tot autoritățile regionale și locale dispun și de cunoștințele privind măsurile potrivite pentru fiecare regiune în parte, fiind capabil să pună în aplicare aceste măsuri, în cooperare cu alte autorități regionale și locale și cu sprijinul organismelor naționale și europene;

În ceea ce privește planificarea și utilizarea rațională a apei

Prețul apei

16. semnalează că stabilirea prețului apei și al apei uzate reprezintă un subiect deosebit de sensibil și esențial pentru administrații, întrucât acestea trebuie să realizeze un echilibru între stimulentele adecvate pentru a determina consumatorii să utilizeze resursele de apă în mod eficient și incidența prețurilor asupra economiilor acestor consumatori, avându-se în vedere diferențele geografice, climatice și naturale, diversitatea situațiilor în care se găsesc infrastructurile și modalitățile variate de organizare a serviciului public în fiecare teritoriu;

17. atrage atenția că principiul recuperării costurilor și principiul „consumatorul plătește”, menționate în directiva-cadru privind apa, nu exclud luarea în considerare a efectelor sociale, economice și de mediu ale acestei recuperări și nici a condițiilor geografice și climatice din regiunea sau regiunile afectate, astfel încât punerea în practică a acestor principii revine autorităților care se află cel mai aproape de cetățeni;

18. recomandă ca la stabilirea prețului apei să fie luat în considerare și principiul „poluatorul plătește”, ca al doilea pilon al gestionării integrate a acestei resurse. Acest principiu ar obliga toții utilizatorii să dea o mai bună utilizare apei și ar permite redistribuirea veniturilor în conformitate cu diferitele nevoi și cu eforturile depuse;

19. recunoaște necesitatea generalizării metodelor de măsurare a consumului de apă în scopul promovării economisirii și utilizării eficiente și raționale a acesteia;

20. solicită Comisiei ca în studiile privind tarifarea apei, să aibă în vedere opiniile, preocupările și experiențele autorităților locale și regionale, în special în ceea ce privește chestiuni cum ar fi consecințele unei tarifări severe, în urma căreia această resursă va rămâne disponibilă numai sectorului de servicii și celui de consum, cadrul juridic privitor la furnizare, tratare și purificare, impactul economic și social al tarifării apei și calculul costurilor de mediu ale acestei resurse;

Planificarea resurselor de apă

21. este de acord cu faptul că amenajarea teritoriului, orientată către conservare și durabilitate, care este de competența autorităților locale și regionale, reprezintă un element cheie pentru gestionarea corectă a apei, la fel ca și stricta aplicare a Directivei privind evaluările strategice de mediu și identificarea bazinelor hidrografice europene care se confruntă cu o agravare a condițiilor de acces la apă sau cu un deficit structural de apă;

22. propune ca Uniunea Europeană să susțină regiunile în ceea ce privește cooperarea și solidaritatea în domeniul apei;

23. Evidențiază faptul că, pentru a folosi eficient apa, ar trebui ca această resursă să poată fi repartizată între diferitele utilizări, în funcție de circumstanțe. Este rolul statelor membre și al regiunilor să dezvolte infrastructurile necesare și mecanismele legislative și de guvernare care să facă posibil acest lucru, ținând seama totodată de durabilitatea socială, economică și de mediu;

24. salută Comunicarea Comisiei privind evaluarea „stării de sănătate” (*health check*) a Politicii Agricole Comune în ceea ce privește considerarea gospodăririi apelor ca o nouă provocare pentru Politica Agricolă Comună. Sprijină intențiile Comisiei de a verifica dacă aspectele privind gospodărirea apei pot fi incluse într-o măsură mai mare în programele de dezvoltare a zonelor rurale și montane. Recomandă studierea rolului terenurilor cultivate și al zonelor de munte, bogate în resurse hidrologice și forestiere, în generarea umidității atmosferice și în atragerea ploilor, precum și în încetinirea deșertificării provocate de schimbările climatice;

25. consideră că planificarea hidrologică este instrumentul adecvat pentru evaluarea resurselor de apă disponibile pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului;

26. solicită integrarea măsurilor de protecție a zonelor de munte, a zonelor umede și a zonelor verzi pentru a atenua efectele secetei și ale inundațiilor provocate de schimbările climatice, ținând seama de faptul că, în acest scop, este indispensabilă utilizarea apei într-un mod responsabil față de mediu, durabil și economic;

27. consideră, în conformitate cu directiva-cadru privind apa, că districtele hidrografice reprezintă cadrul fundamental de gestionare a cererii și de planificare a utilizării apei, în cooperare cu autoritățile teritoriale implicate. Cu toate acestea, acest principiu de bază nu trebuie să conducă la ideea că anumite probleme care depășesc limitele unei regiuni sau ale unui district ar fi insurmontabile;

28. susține o planificare hidrologică coerentă în statele membre și în regiuni, în cadrul căreia fondurile comunitare investite în infrastructuri să aibă ca obiective conservarea apei, protecția zonelor de munte și a zonelor umede, regenerarea zonelor împădurite, economisirea și utilizarea eficientă a apei, repartizarea resurselor de apă între diferite utilizări și, de asemenea, remedierea situațiilor cauzate de secetă severă sau de deficitul de apă prin crearea de infrastructuri suplimentare de alimentare cu apă (transferuri de apă, lacuri artificiale, desalinizare) în condițiile specificate la punctul 37 și următoarele;

29. are în vedere planificarea specifică a apei pe insulele și în teritoriile cu o situație similară, unde, din cauza cantității limitate de apă disponibilă, aprovizionarea de bază se poate face prin desalinizarea apei marine; în aceste cazuri recomandă drept cea mai importantă măsură utilizarea eficientă a apei, apoi optimizarea randamentului energetic și utilizarea surselor de energie regenerabile, precum și asigurarea accesului la apă prin sisteme de stocare care să asigure rezervele adecvate, alături de promovarea și recuperarea infrastructurilor tradiționale de colectare și stocare a apei pluviale;

30. gestionarea integrată a apei ar trebui să țină seama de aspectul strategic al resurselor subterane, ca rezervă de inclus în planurile de gestionare a secetei și în planurile de urgență în ceea ce privește aprovizionarea;

31. lansează un apel la cooperare transfrontalieră și cooperare între state în vederea schimbului de bune practici și coordonării politicilor, având în vedere că, în cazul Europei de Sud, sunt bine cunoscute situațiile de deficit de apă, care se agravează odată cu schimbările climatice, pe când în Europa de Nord, frecvența din ce în ce mai mare a inundațiilor și a problemelor de deficit de apă reprezintă noi provocări;

În ceea ce privește planurile de gestionare a riscului de secetă

32. consideră că elaborarea de planuri specifice pentru secetă este o etapă indispensabilă în trecerea de la gestionarea crizelor la gestionarea riscului de secetă și este de părere că directiva-cadru privind apa oferă flexibilitatea necesară elaborării unor planuri specifice de gestionare a secetei în bazinele hidrografice afectate;

33. susține că drumul de urmat, așa cum a fost expus în avizele anterioare, constă în schimbul de informații și în elaborarea unui protocol specific pentru secetă, iar la nivel național, în elaborarea de planuri specifice de gestionare. Recunoaște rolul fundamental pe care îl au autoritățile locale și regionale în definirea strategiilor de adaptare cu abordare integrată și le încurajează să acționeze în parteneriat cu celelalte părți interesate, inclusiv cu utilizatorii. În contextul schimbărilor climatice, va fi necesar ca planurile și instrumentele să fie flexibile și să se faciliteze schimburile de cunoștințe și experiență; trebuie subliniat că nicio localitate și nicio regiune nu poate face față singură acestor sarcini. Sprijinul sub formă de mijloace financiare, cunoștințe și date este decisiv pentru reușită. Acest sprijin poate consta în exemple de bună practică ale altor localități și regiuni, dar statele membre și UE trebuie să fie pregătite să-și aducă propria contribuție;

34. solicită aprofundarea orientărilor din avizele privind catastrofele naturale și schimbările climatice, în special în ceea ce privește regiunile ca „agenți executori” ai politicilor de adaptare și ca răspuns la provocări precum fluxurile migratoare, adaptările legislației, schimbarea mentalității utilizatorilor și consolidarea cooperării între regiuni regrupate, de exemplu, în jurul bazinelor hidrografice. Atrage în mod special atenția asupra faptului că harta europeană a secetei, a deficitului de apă și a catastrofelor asociate se va modifica odată cu schimbările climatice;

35. Propune ca, în paralel cu folosirea fondurilor comunitare în investiții pentru infrastructura legată de apă, să se instituie un program european specific destinat apei. Acest program ar strânge fonduri prin instrumentele existente în cadrul bugetului comunitar. Scopul său ar fi să acorde un sprijin vizibil și coerent acțiunilor ce au în vedere asigurarea accesului la cele mai recente tehnologii, aplicarea bunelor practici, a măsurilor de comunicare și a guvernantei îmbunătățite, ajutând astfel la crearea unei „culturi a economisirii apei”;

În ceea ce privește utilizarea fondurilor comunitare

36. insistă asupra aplicării Fondului European de Solidaritate în situațiile de secetă catastrofică, precum și asupra includerii secetei catastrofice în programele de lucru ale Mecanismului comunitar de protecție civilă, prin elaborarea de protocoale specifice și în coordonare cu Observatorul permanent, prin intermediul unui sistem de avertizare;

În ceea ce privește luarea în considerare a unor infrastructuri suplimentare de alimentare cu apă

37. consideră că infrastructurile suplimentare de alimentare cu apă (transferuri de apă, lacuri artificiale, desalinizare) reprezintă o posibilă modalitate de a evita consecințele unei secete severe, fără să înlocuiască, totuși, utilizarea responsabilă a resurselor de apă;

38. recomandă ca măsurile de alimentare suplimentară cu apă să nu fie adoptate decât odată ce au fost puse în aplicare toate măsurile preventive, respectând ierarhizarea măsurilor posibile de contracarare a deficitului de apă și în cadrul unei planificări coerente. Utilizarea diferitelor infrastructuri trebuie să garanteze echilibrul și durabilitatea dezvoltării sociale, economice și a mediului;

39. recomandă să se ia în considerare ca măsură de gestionare a cererii reutilizarea apelor reziduale epurate prin infrastructuri de reglementare și distribuție adecvate; subliniază necesitatea adoptării tuturor măsurilor indispensabile pentru ca apa obținută în urma epurării apelor reziduale să nu fie utilizată ca apă potabilă, urmând ca aceasta să fie rezervată pentru utilizări specifice, adecvate din punct de vedere igienic și ecologic;

40. consideră că planificarea hidrologică națională, regională și locală elaborată în termenii prevăzuți de directiva-cadru privind apa ar trebui să includă evaluarea deficitelor structurale și resurselor care pot fi încă utilizate în mod durabil de aceste zone, ținând seama de posibilitățile viitoare ale zonelor de planificare și de restricțiile de mediu;

41. consideră că transferurile de resurse excedentare și alte schimburi de apă între sisteme la nivelul statelor membre sunt măsuri pozitive ce demonstrează solidaritate în acest domeniu, cu condiția să garanteze ameliorarea mediului, calitatea maselor de apă, recuperarea rezervelor de apă subterană și a debitelor de apă ecologice;

42. consideră că, în contextul schimbărilor climatice, performanța energetică și dezvoltarea durabilă reprezintă factori decisivi în alegerea între alternative de alimentare cu apă din surse externe zonei de planificare (transfer de apă sau desalinizare). Desalinizarea este un proces energo-intensiv și prin urmare are efecte ecologice puternice; ar trebui luat în considerare ca opțiune numai în cazurile în care avantajele sunt mai mari decât aceste efecte;

43. consideră că luarea unei decizii cu privire la viabilitatea aportului extern și la caracteristicile acestuia trebuie să țină seama de efectele asupra mediului, de performanța energetică și de costurile economice ale infrastructurilor suplimentare necesare pentru integrarea debitelor astfel aduse în zonele de planificare;

44. conchide precizând că informarea publicului, precum și respectarea condițiilor ecologice și economice vor favoriza consensul social cu privire la crearea unor infrastructuri suplimentare de alimentare cu apă (conducte, instalații de desalinizare). În bazinele care primesc apă din surse suplimentare, aceasta trebuie utilizată cu deosebită coerență și responsabilitate;

45. va urmări cu atenție studiile Comisiei Europene în domeniul infrastructurilor suplimentare de alimentare cu apă, în special în ceea ce privește transferurile de apă, lacurile artificiale și desalinizarea;

În ceea ce privește tehnologiile și practicile care permit o utilizare rațională a apei

46. sprijină promovarea cercetării în scopul adaptării activităților economice, mecanismelor decizionale și utilizării eficiente a apei la provocările determinate de deficitul de apă și de secetă. În acest sens, următoarele măsuri ar putea reprezenta soluții adecvate: stimularea producătorilor de instalații sanitare în vederea fabricării unor echipamente mai economicoase și mai puțin consumatoare de apă, penalizarea risipei nejustificate, impunerea de sancțiuni împotriva excavațiilor și extragerilor ilegale de apă, introducerea de taxe și/sau avantaje fiscale, stimularea utilizării eficiente a apei în toate domeniile, promovarea utilizării tehnologiilor curate în industrie, instituirea de reguli clare și stabile pentru transferul drepturilor de utilizare a apei între utilizatori și pentru determinarea compensărilor asociate, precum și instituirea unor acorduri voluntare;

În ceea ce privește cultura de economisire a apei în Europa

47. solicită autorităților locale și regionale să demareze campanii de comunicare pentru a informa și sensibiliza cetățenii cu privire la valoarea apei și, de asemenea, să introducă în programele educaționale și formative ideea importanței comportamentului responsabil față de resursele de apă. O atenție deosebită trebuie acordată informării și sensibilizării turiștilor și persoanelor care se deplasează dintr-un teritoriu în altul;

48. consideră că implicarea cetățenilor în aplicarea directivei-cadru privind apa și în definirea politicii în domeniul apei

constituie ea însăși o oportunitate pentru sensibilizarea, informarea și responsabilizarea populației cu privire la utilizarea responsabilă a acestei resurse, în special la momentul elaborării planurilor de secetă, motiv pentru care îndeamnă autoritățile să promoveze această implicare;

49. propune dezvoltarea unor mecanisme de piață, consolidând criteriile de economisire a apei în ciclul de viață al produselor și luând în considerare sisteme de calitate și certificare precum EMAS pentru procesele de producție, eco-designul și etichetarea produselor care prezervă resursele de apă (*water friendly*), astfel încât cetățenii și contractanții publici și privați să devină conștienți de impactul achizițiilor lor sub aspectul consumului de apă și să-și modifice comportamentul de consumatori în consecință;

50. consideră că eco-eficiența infrastructurilor și a echipamentelor trebuie încurajată prin intermediul sistemelor de calitate și certificare corespunzătoare. Autoritățile locale și regionale pot promova economisirea și reciclarea apei în construcțiile și infrastructurile urbane. Regiunile pot încuraja, prin investiții și prin adoptarea de legislație complementară directivei privind performanța energetică a clădirilor, recuperarea apelor pluviale și a apei din sistemele de răcire ale clădirilor, precum și utilizarea în orașe și clădiri a rețelelor secundare, care să permită folosirea apei nepotabile în curățenie, irigație și salubritate. Infrastructurile turistice, inclusiv terenurile de golf, dar și fermele agricole, trebuie să fie obligate în mod special să reutilizeze și să recicleze apa folosită;

51. subliniază rolul fundamental al regiunilor și al autorităților locale în stabilirea parteneriatelor cu societatea civilă și cu actorii economici, sub formă de acorduri voluntare, stimulente și taxe, în vederea economisirii apei și sporirii eficienței;

52. atrage atenția asupra faptului că, în cooperarea descentralizată cu țări terțe, gestionarea apei este unul din domeniile în care se investește cel mai mult în termeni financiari și de efort și, de aceea, la nivelul regiunilor și municipiilor se stabilesc rețelele de cooperare cele mai flexibile, mai strânse și mai apropiate de cetățeni. Încurajează colaborarea și schimbul de informații și experiență între regiunile care cooperează, pentru a realiza, cu contribuția Uniunii Europene și a statelor membre, Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, stabilite de Organizația Națiunilor Unite;

53. invită la schimbul de bune practici și la dezbateri între regiuni pe tema apei, astfel încât acestea să ia cunoștință de experiențele reușite în materie de bună gestionare a apei;

În ceea ce privește sistemul european de informare

54. recunoaște că platforma WISE (sistemul de informare privind apa pentru Europa) și gestionarea indicatorilor reprezintă mijloace fiabile pentru a cunoaște dimensiunile, impactul și evoluția secetei în Europa;

55. subliniază rolul autorităților în colectarea datelor, promovarea cercetării fundamentale și monitorizarea informației, încurajează elaborarea de metodologii comune și, dacă este cazul, dezvoltarea de sisteme de indicatori compatibile și comparabile, precum și schimbul de experiență și de cunoștințe, și consideră prioritară abilitarea și coordonarea administrațiilor pentru ca acestea să poată dispune de date complete cu privire la întregul lor teritoriu; de asemenea, sprijină crearea Observatorului european al secetei și deșertificării, în vederea monitorizării evoluției deficitului de apă și previziunilor de secetă în contextul schimbărilor climatice;

În ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea tehnologică

56. împărtășește interesul Comisiei pentru difuzarea și facilitarea utilizării și exploatării rezultatelor cercetării științifice

privind deficitul de apă și seceta, precum și consolidarea și încurajarea activităților de cercetare și dezvoltare tehnologică în acest domeniu, în contextul celui de-al Șaptelea program-cadru comunitar;

57. subliniază importanța regiunilor ca agenți dinamizatori pentru inovația tehnologică în domeniul apei, având în vedere că utilizarea eficientă a apei va deveni un factor de competitivitate din ce în ce mai important. Prin urmare propune, în scop strategic, promovarea cooperării interregionale, schimbul de informații și parteneriatul strategic cu platformele tehnologice;

58. conchide în final că, în contextul schimbărilor climatice, propunerile prezentate pentru rezolvarea problemei deficitului de apă și a secetei pot produce rezultate pe termen scurt.

Bruxelles, 10 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Piețele europene ale energiei electrice și gazelor: al treilea pachet legislativ

(2008/C 172/11)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază că toate discuțiile legate de nivelul de liberalizare a energiei ar trebui să fie centrate pe consumator;
- prin urmare, se pronunță în favoarea unor măsuri suplimentare în materie de *unbundling* la nivelul transportului;
- ia notă cu satisfacție de faptul că pachetul legislativ propune realizarea pieței interne a energiei prin măsuri legislative suplimentare, care urmăresc să asigure întreprinderilor nou-intrate pe piață un acces nediscriminatoriu la rețelele de transport și, astfel, să promoveze concurența, să instituie o coordonare mai bună între autoritățile de reglementare și OST, să stimuleze investițiile în producția de energie electrică și în rețele, să mărească transparența pieței;
- solicită Comisiei să evite concentrarea piețelor și să sprijine pluralitatea operatorilor privați și publici prin măsuri adecvate; statele membre interesate trebuie să poată decide să nu aplice regulile de separare juridică a operatorilor de rețele de distribuție acelor întreprinderi integrate de electricitate cu mai puțin de 100 000 de clienți conectați (sau care aprovizionează mici rețele izolate);
- dorește să se încurajeze producția de energie locală și regională bazată pe surse regenerabile, care corespund condițiilor de mediu din teritoriul respectiv, reducând totodată cheltuielile de transport și emisiile de gaze pe teritoriul UE; prin urmare, este necesar să fie încurajată elaborarea unor planuri energetice specifice la nivel regional, care vor trebui să fie coordonate și integrate în nivelurile naționale și în cel comunitar.

Raportor: Dl Michel LEBRUN, deputat în Parlamentul valon (BE/PPE)

Texte de referință

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/54/CE privind normele comune pentru piața internă de energie electrică

COM(2007) 528 final — 2007/0195 (COD)

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/55/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale

COM(2007) 529 final — 2007/0196 (COD)

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei Agenții pentru cooperarea autorităților de reglementare din domeniul energetic

COM(2007) 530 final — 2007/0197 (COD)

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică

COM(2007) 531 final — 2007/0198 (COD)

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005/CE privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale

COM(2007) 532 final — 2007/0199 (COD)

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

Recomandări generale

1. reamintește că o contribuție semnificativă la succesul inițiativelor europene revine colectivităților locale, care joacă un rol esențial la nivelul politicii energetice europene;

2. subliniază că energia constituie un bun esențial, atât pentru cetățeni, cât și pentru competitivitatea întreprinderilor. Colectivitățile locale și regionale, ca entități aflate aproape de cetățean, doresc ca toți consumatorii să poată beneficia fără întreruperi de energie electrică și de gaze la un preț competitiv și la un nivel performant al serviciilor;

3. subliniază că toate discuțiile legate de nivelul de liberalizare a energiei ar trebui să fie centrate pe consumator;

4. constată că rezultatele scontate ale liberalizării energiei se lasă încă așteptate în numeroase state membre și că nu există o adevărată piață unică a energiei electrice și a gazelor în cadrul UE;

5. își exprimă acordul cu analiza efectuată de Comisia Europeană cu privire la disfuncționalitățile observate pe piețele energiei electrice și gazelor: o concentrare puternică a pieței, un grad înalt de integrare verticală a întreprinderilor din domeniu, fragmentarea pieței, absența transparenței în ceea ce privește formarea prețurilor, absența coordonării între operatorii sistemelor de transport (OST);

6. ia notă cu satisfacție de faptul că pachetul legislativ propune să realizeze piața internă a energiei prin măsuri legislative suplimentare care urmăresc să garanteze întreprinderilor nou-intrate pe piață un acces nediscriminatoriu la rețelele de

transport și astfel să promoveze concurența, să instituie o coordonare mai bună între autoritățile de reglementare și OST, să stimuleze investițiile în producția de energie electrică și în rețele, să mărească transparența pieței;

7. salută includerea în pachetul legislativ a dezvoltării piețelor regionale, considerând că aceasta reprezintă un pas esențial spre piața unică a electricității și gazelor în cadrul UE;

8. ia notă cu satisfacție de faptul că Comisia Europeană urmărește ca obiective ale politicii energetice europene competitivitatea, dar și siguranța aprovizionării și durabilitatea, subliniind totodată că aceste trei obiective nu sunt în mod obligatoriu compatibile între ele, ceea ce necesită combinarea lor echilibrată;

9. recunoaște că al treilea pachet legislativ propus urmărește în primul rând să îmbunătățească funcționarea piețelor europene ale energiei electrice și gazelor, dar dorește ca acest pachet să sprijine și alte obiective ale politicii comunitare, cum sunt îmbunătățirea eficienței energetice sau atenuarea schimbărilor climatice; Prin urmare, trebuie ca sursele de energie regenerabile să devină opțiunea cea mai recomandabilă;

10. reamintește un aviz anterior, în care CoR pleda pentru includerea costurilor de mediu în prețurile de consum (CdR 216/2005); o astfel de inițiativă ar necesita aplicarea unei legislații specifice la nivelul UE, însă pachetul legislativ nu prevede nimic în acest sens; de aceea, CoR invită Comisia să propună un asemenea sistem; în cursul elaborării acestuia, trebuie să se aibă în vedere ca punerea sa în aplicare să nu determine o creștere exagerată a prețului energiei, ținând cont de repercusiunile asupra competitivității UE și a realizării obiectivelor Strategiei de la Lisabona;

11. consideră că în ciuda analizei de impact în general pozitivă a CE cu privire la al treilea pachet legislativ în materie de energie, este necesar să se acorde atenție în continuare repercusiunilor sociale, economice și ecologice pe care le-ar avea măsurile propuse, în special la nivel local și regional.

Piața internă a energiei electrice și a gazelor

În ceea ce privește concurența

12. reamintește că liberalizarea pieței energiei electrice și a gazelor ar trebui să pună capăt monopolurilor întreprinderilor de energie în statele membre și să favorizeze concurența. Acest lucru nu se poate realiza în practică decât dacă — la nivelul ofertei — mai mulți producători și mai mulți furnizori se află într-o situație de concurență reală;

13. constată că în prezent, pentru producția de energie electrică, piețele naționale sunt dominate de un monopol de facto sau de un oligopol. Pentru gazele naturale, numărul producătorilor potențiali este limitat și, în plus, producătorii din afara Uniunii Europene nu sunt supuși reglementărilor comunitare, deși asigură cea mai mare parte a livrărilor;

14. solicită Comisiei să evite concentrarea piețelor și să sprijine pluralitatea operatorilor privați și publici prin măsuri adecvate. Întreprinderilor locale și regionale de energie le revine un rol-cheie în acest sens; din acest motiv, statele membre interesate trebuie să poată decide să nu aplice regulile de separare juridică a gestionarilor de rețele de distribuție acelor întreprinderi integrate de electricitate cu mai puțin de 100 000 de clienți conectați (sau care aprovizionează mici rețele izolate);

15. insistă pentru ca întreprinderile nou-intrate pe piață să poată investi în noi capacități de producție de energie electrică și de import de gaze astfel încât să se creeze condiții de piață egale, favorabile unei piețe concurențiale;

16. observă că o piață concurențială permite, de asemenea, accesul echitabil la consumator al producătorilor locali și regionali de energie din surse regenerabile.

În ceea ce privește cerințele în materie de unbundling

17. constată că scindarea (*unbundling*) juridică și funcțională la nivelul transportului, a cărei aplicare a devenit obligatorie de la 1 iulie 2004, nu este suficientă pentru a asigura buna funcționare a pieței, deoarece nu elimină conflictul de interese care decurge din integrarea verticală;

18. împărtășește opinia conform căreia o întreprindere integrată vertical are tendința, pe de-o parte, de a considera rețelele ca active strategice aflate în slujba propriului interes comercial, și nu în cea a intereselor clienților acestor rețele, și, pe de altă parte, de a sub-investi în noi rețele de teama ca aceste investiții să nu ajute concurenții să prospere pe piața sa națională;

19. se pronunță deci în favoarea unor măsuri suplimentare în materie de *unbundling* la nivelul transportului;

20. constată că scindarea de proprietate pentru care pledează CE nu este acceptată în unanimitate de statele membre, chiar dacă aceasta este o modalitate de garantare a egalității accesului la rețele pentru toți furnizorii și neutralitatea politicii de investiții în rețelele de transport;

21. apreciază că statele membre interesate trebuie să aibă posibilitatea de a opta pentru abordarea bazată pe un operator de sistem independent (OSI), deși această opțiune poate conduce la efecte nedorite pentru acționari (pierderea controlului, privatizare etc.). Din acest motiv, statele membre ar trebui să aibă și posibilitatea de a opta pentru o „scindare efectivă și eficientă”, bazată, pe de o parte, pe independența reală a operatorilor sistemelor de transport și, pe de altă parte, pe dispoziții clare în ceea ce privește investițiile în rețea;

22. dorește ca scindarea (*unbundling*) juridică și funcțională la nivelul distribuției, care nu este aplicată obligatoriu decât de la 1 iulie 2007, să fie aplicată nu numai în literă, ci și în spirit; pentru a putea combate cât mai eficient concentrarea piețelor, este necesară în același timp o strategie de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul energetic; Comitetul salută prin urmare faptul că excepția actuală făcută pentru micii operatori de rețele de distribuție (cu mai puțin de 100 000 de clienți) este menținută;

23. consideră că este oportună încurajarea autorităților locale și regionale pentru a deveni acționari activi în OST și OSD, adevărate plăci turnante ale pieței energiei electrice.

În ceea ce privește autoritățile de reglementare a energiei

24. insistă asupra necesității de a avea autorități de reglementare independente și totodată competente și eficiente, pe o piață pe care există operatori monopolști și/sau dominanți;

25. salută armonizarea și consolidarea rolului autorităților de reglementare naționale. Este important ca autoritățile de reglementare să nu se concentreze exclusiv asupra activităților reglementate, ci să vegheze și la buna funcționare generală a pieței prin intermediul competențelor discreționare ex-ante;

26. constată că autoritățile de reglementare au deseori o viziune pe termen prea scurt, urmărind reducerea tarifelor la energie electrică și gaze orice-ar fi, dar pierzând din vedere obiectivele pe termen lung: dezvoltarea optimă a rețelei și îmbunătățirea — sau cel puțin menținerea — calității rețelei și a serviciilor; autoritățile de reglementare trebuie, deci, să poată folosi, în misiunea lor, o perspectivă integrată, care nu trebuie să se reducă doar la determinarea prețurilor;

27. subliniază necesitatea ca autoritățile de reglementare să aibă competența necesară pentru a putea fi în stare să stimuleze investițiile necesare în domeniul rețelelor, inclusiv cele necesare pentru energia regenerabilă;

28. solicită ca metodele de etalonare (*benchmarking*) a tarifelor și a costurilor de acces la rețelele de transport și de distribuție, aplicate de autoritățile de reglementare, să cuprindă nu numai aspecte cantitative (costuri), ci și calitative (criteriile de fiabilitate pentru calitatea rețelei), astfel încât să mențină nivelul de calitate actual al rețelei.

În ceea ce privește investițiile pentru a garanta securitatea aprovizionării cu energie

29. constată nu doar că securitatea aprovizionării energetice este amenințată de investițiile slabe în noi centrale electrice, ci și că un element fundamental pentru securitatea aprovizionării îl va constitui dezvoltarea de noi rețele de transport și distribuție și mărirea și îmbunătățirea rețelelor existente, precum și liniile de interconectare care vor implica, pe lângă investiții considerabile, și depășirea importanțelor dificultăți legate de conceperea și implementarea acestora;

30. insistă asupra importanței unui mediu stabil și atractiv pentru investiții;

31. evidențiază importanța pe care o dobândește diversificarea surselor de energie din perspectiva garantării securității aprovizionării;

32. dorește să se încurajeze producția de energie locală și regională bazată pe surse regenerabile, care corespund condițiilor de mediu din teritoriul respectiv, reducând totodată cheltuielile de transport și emisiile de gaze pe teritoriul UE; prin urmare, este necesar să fie încurajată elaborarea unor planuri energetice specifice la nivel regional, care vor trebui să fie coordonate și integrate în nivelurile naționale și în cel comunitar;

33. invită Comisia să ia toate măsurile necesare în vederea stimulării producătorilor, dar și a operatorilor de rețele să investească în construcția de instalații de producție, respectiv de infrastructură pentru rețele, pentru a permite accesul echitabil la piață al producției locale de energie regenerabilă;

34. totuși atrage atenția Comisiei asupra faptului că, în general, rețelele nu sunt în prezent proiectate pentru a primi o parte importantă de energie din surse regenerabile, ceea ce va necesita investiții și deci mijloace financiare suplimentare pentru a adapta rețelele la dezvoltarea energiei din surse regenerabile. De asemenea, vor trebui căutate soluții de stocare a energiei, ceea ce va antrena alte investiții importante;

35. insistă asupra faptului că politicile de utilizare rațională a energiei și cele pentru eficiență energetică reprezintă cea mai bună cale de diminuare a tensiunii actuale între oferta și cererea de energie.

În ceea ce privește protecția consumatorilor

36. reamintește că obligațiile de serviciu public trebuie să constituie un complement necesar al concurenței și să rămână în centrul procesului de deschidere a pieței;

37. recomandă ca libertatea de alegere a consumatorilor de energie să fie însoțită de garanții solide privind drepturile consu-

matorilor de energie; în acest sens, ar fi de dorit ca dispozițiile viitoarei „Carte europene a drepturilor consumatorilor de energie” să aibă valoare legală;

38. salută crearea unui forum al „pieței cu amănuntul”, prin analogie cu forumurile de la Florența și de la Madrid;

39. solicită Comisiei să supravegheze în continuare piețele cu amănuntul pentru a evalua efectele liberalizării asupra gospodăriilor, cu scopul de a crește încrederea în piața de energie a consumatorilor și de a limita riscul de manipulare pieței;

40. subliniază importanța unei facturări mai transparente a consumului de energie electrică și de gaze, pentru a stimula consumatorii să-și modifice comportamentul, prin economii de energie și creșterea eficacității energetice;

41. insistă asupra aplicării sistemelor informatice neutre și independente de furnizori, care să permită gestionarea automată a contorizării pe intervale orare (*switch*);

42. atrage atenția Comisiei că introducerea generalizată a contoarelor inteligente trebuie să îndeplinească două condiții prealabile: să fie rațională din punct de vedere financiar și să fie proporțională, ținând seama de economiile de energie realizabile pentru diferitele tipuri de clienți;

43. recomandă creșterea pe viitor a protecției consumatorilor vulnerabili, în vederea combaterii fenomenului de sărăcie energetică.

Agenția pentru cooperarea autorităților de reglementare din domeniul energetic

44. în ceea ce privește chestiunile transfrontaliere, recunoaște existența „decalajului de reglementare” și necesitatea de a îmbunătăți interconexiunile în anumite segmente ale pieței;

45. este susținătorul consolidării ERGEG, și nu al înlocuirii sale cu o nouă agenție; într-adevăr, decât să se instituie o nouă structură, cu cheltuielile și sarcinile birocratice aferente, ar fi mai degrabă posibil să se continue pe bazele actuale, cu ERGEG consolidat, care ar avea competența de a soluționa problematica transfrontalieră și ar primi și alte sarcini care ar fi urmat să fie încredințate agenției a cărei creare se propune; instituirea unei agenții separate s-ar justifica numai dacă se constată că nu a crescut suficient concurența.

Schimburile transfrontaliere

46. ia notă cu satisfacție de faptul că al treilea pachet legislativ consolidează cooperarea între OST, creând o rețea europeană a OST. Se încurajează astfel schimburile transfrontaliere de energie electrică și de gaze, ceea ce constituie o premisă obligatorie pentru funcționalitatea deplină a pieței interne; o mare capacitate de transfer reprezintă o condiție tehnică fundamentală, atât pentru siguranța aprovizionării, cât și pentru eficiența concurenței pe piața comună a energiei. Acest lucru este valabil în special pentru statele membre din estul UE, care aspiră să scape pentru totdeauna de dependența energetică față de vecinii lor din est;

47. consideră că evoluția treptată spre operatorii regionali de sisteme de transport reprezintă un imperativ;

48. atrage atenția asupra faptului că propunerile Comisiei Europene privind rețeaua europeană a OST electricitate și gaze conferă OST un statut de organ de quasi-normativ, deși rolul agenției pare a se limita la acela de organ consultativ. Anumite norme, cum sunt normele de transparență sau cele privind schimburile ar trebui să intre în competența autorităților de reglementare;

49. salută obligația impusă rețelei europene a OST de energie de a publica la fiecare doi ani un plan pe zece ani de investiții în rețelele din întreaga Comunitate;

50. dorește ca întreprinderile de energie electrică nou-intrate pe piață, în special cele locale și regionale, să poată dispune de

același nivel de informații despre piețe ca și operatorii de piață istorici.

Rețeaua de transport de gaze

51. apreciază că disponibilitatea limitată a capacităților de depozitare a gazelor, care aparțin în numeroase cazuri operatorilor istorici, afectează grav concurența în sector și indirect în sectorul energiei electrice la nivelul producției. Prin urmare, salută propunerile care urmăresc îmbunătățirea accesului la instalațiile de depozitare, ca și la instalațiile de GNL;

52. sprijină realizarea unui așa-numit regim de intrare/ieșire, în care capacitatea este alocată unei zone/regiuni și nu unui gazoduct anume, măsură care va impulsiona concurența.

Bruxelles, 10 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

**Avizul Comitetului Regiunilor privind Strategia de extindere și principalele provocări 2007-2008 —
Țările precandidatate**

(2008/C 172/12)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că este necesar să se transmită un mesaj mai clar țărilor precandidatate cu privire la modul de a adera la UE. Fiecare aderare în parte ar putea inspira și motiva țările pentru a face ca procesul să fie în general mai rapid. Succesul obținut de o țară în aplicarea cerințelor UE ar trebui să fie un factor determinant pentru ritmul în care este tratată aderarea acesteia;
- remarcă faptul că este necesară în continuare întărirea capacității administrative a autorităților locale și a asociațiilor autorităților administrative locale din țările precandidatate întrucât, în prezent, autoritățile locale și regionale nu sunt implicate corespunzător în procesul de aderare la UE;
- salută parafarea Acordului de Stabilizare și Asociere (ASA) cu UE și îndeamnă autoritățile din Bosnia și Herțegovina să coopereze pentru respectarea obligațiilor asumate în cadrul acestuia;
- salută inițierea procesului de negociere a Acordului de Stabilizare și Asociere (ASA) cu UE și încurajează Serbia să-și mențină eforturile în vederea îndeplinirii obligațiilor sale față de Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie, deoarece acestea rămân o condiție pentru continuarea procesului de integrare în UE;
- salută semnarea Acordului de Stabilizare și Asociere cu UE și încurajează guvernul din Muntenegru să continue eforturile pentru a-și respecta obligațiile prevăzute în acord, în conformitate cu proiectul de plan de acțiune pentru aplicarea acestuia.

Raportor: Dl Martin HEATLEY (UK-PPE), membru al Consiliului comitatului Warwickshire

Text de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu — Strategia de extindere și principalele provocări 2007-2008

COM(2007) 663 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

A. Recomandări generale

Progresul general și calendarul

1. consideră că este necesar să se transmită un mesaj mai clar țărilor precandidate cu privire la modul de a adera la UE. Fiecare aderare în parte poate inspira și motiva țările și poate accelera procesul în ansamblu. Succesul obținut de o țară în aplicarea cerințelor UE ar trebui să fie un factor determinant pentru ritmul în care este tratată aderarea acesteia;

2. consideră că trebuie găsit un echilibru între menținerea entuziasmului și stabilității în țara potențial candidată și o pregătire atentă și temeinică a procesului de aderare;

3. consideră că, în timp ce extinderea este importantă atât pentru UE, cât și pentru statele candidate și precandidate, în ce privește șansele de creștere economică, asigurarea traseelor vitale de transport și de aprovizionare cu energie și alte considerente strategice, perspectiva extinderii este esențială mai cu seamă pentru asigurarea păcii și stabilității în Balcanii Occidentali, fără a uita valorile comune ale UE, precum libertatea, democrația și solidaritatea. Cu toate acestea, recunoaște faptul că unele state membre ale UE suferă de o „oboseală a extinderii” și consideră că ar trebui sensibilizat mai mult publicul cu privire la oportunitățile și provocările extinderilor viitoare;

4. salută îmbunătățirile semnificative privind creșterea economică generală, stabilitatea macroeconomică și creșterea nivelului de trai în țările precandidate, însă consideră, de asemenea, că ar trebui făcute eforturi suplimentare pentru consolidarea statului de drept și modernizarea structurilor sociale. Aceste îmbunătățiri macroeconomice ar trebui să aibă ca scop creșterea calității vieții cetățenilor din aceste țări. Solicită în special ca aplicarea principiilor statului de drept — mai ales prin reforme judiciare — și lupta împotriva corupției și crimei organizate, inclusiv a traficului de persoane, să devină prioritatea numărul unu în toate țările precandidate;

5. solicită tuturor țărilor precandidate să-și mențină și să-și amelioreze constant relațiile cu vecinii, având în vedere că aceste relații reprezintă o parte esențială a procesului de apropiere de Uniunea Europeană. Atrage, de asemenea, atenția asupra necesității ca țările din Balcanii Occidentali să își accelereze eforturile de a găsi soluții reciproc acceptabile pentru problemele încă nerezolvate cu statele vecine;

Comunicare

6. subliniază faptul că, pentru continuarea succesului strategiei de extindere, este esențială o bună comunicare. Este necesară transmiterea de informații mai detaliate privind beneficiile și provocările procesului actual de extindere, precum și asigurarea înțelegerii și acceptării faptului că acest proces are loc treptat și este gestionat cu mare atenție. Este necesar ca toate nivelurile autorităților publice ale țărilor precandidate să fie susținute în eforturile lor de a-și informa publicul cu privire la valorile europene și beneficiile apropierii de statutul de membru UE, precum și referitor la condițiile de aderare la UE. În acest context, ar trebui asigurată publicarea comunicărilor Comisiei privind extinderea în limbile utilizate în țările precandidate, inclusiv limbile minorităților;

7. recomandă ca noul instrument financiar european, instrumentul de asistență pentru preaderare (IAP), să fie utilizat pentru a îmbunătăți gradul de conștientizare în ce privește integrarea europeană și pentru a promova colaborarea transfrontalieră, pentru a consolida capacitățile asociațiilor care reprezintă administrațiile locale și regionale în Balcanii Occidentali și a le implica pe acestea în procesul de aderare;

8. recomandă îmbunătățirea comunicării „verticale” între autoritățile centrale care se ocupă de integrarea în UE în țările respective și autoritățile locale și regionale, precum și asociațiile autorităților administrative locale;

Consolidarea capacităților și colaborarea transfrontalieră

9. consideră că măsurile de susținere care promovează asocierea cetățenilor la nivel local și regional și încurajează colaborarea dintre UE și țările precandidate sunt instrumente utile de înțelegere politică și culturală, capabile să înlăture îndoielile privind capacitatea de integrare. Reamintește rolul important al cooperării în cadrul parteneriatelor dintre orașe după evenimentele istorice din anii 1990;

10. solicită intensificarea măsurilor de promovare a colaborării interregionale și intercomunale între statele membre ale UE și țările precandidate, în plus față de mecanismele transfrontaliere existente; spre exemplu, prin încurajarea includerii țărilor precandidate în GECT⁽¹⁾;

(¹) GECT — Gruparea europeană pentru cooperare teritorială.

11. subliniază faptul că întărirea capacității administrative, nu în ultimul rând a celei de la nivel local și regional, este esențială pentru îndeplinirea cu succes a criteriilor de la Copenhaga. Autoritățile locale și regionale din țările respective nu dispun de suficientă informație și, în general, nici de capacitatea necesară pentru a absorbi sprijinul financiar al UE. În acest sens, CoR are un rol major în promovarea seminarelor de formare, pentru a face schimb de bune practici și lecții asimilate de autoritățile locale și regionale din UE;

12. salută acordul privind facilitarea obținerii vizelor semnat între UE și țările precanditate, acesta fiind un pas important în facilitarea contactelor interumane, nu numai între popoarele țărilor din Balcanii Occidentali, ci și între popoarele Uniunii Europene și cele ale țărilor precanditate;

13. remarcă faptul că este necesară în continuare întărirea capacității administrative a autorităților locale și a asociațiilor autorităților administrative locale din țările precanditate întrucât, în prezent, autoritățile locale și regionale nu sunt implicate corespunzător în procesul de aderare la UE;

14. salută proiectele care stabilesc legături între autoritățile locale ale țărilor membre UE și cele ale țărilor precanditate, cum ar fi proiectul *Exchange*, care a avut loc în Serbia și a inclus o treime din administrațiile locale, prezentându-le acestora practicile europene de gestionare a proiectelor și totodată ajutând la stabilirea legăturilor dintre UE și autoritățile locale sârbe;

15. încurajează capacitatea de consolidare a autorităților centrale, locale și regionale în țările precanditate, astfel încât să-și alinieze politicile de mediu la recomandările UE;

16. în țările precanditate, democrația este tânără și fragilă. Pentru dezvoltarea și consolidarea instituțiilor și a regulilor democrației reprezentative este nevoie de acțiuni hotărâte și susținute. Acest lucru este valabil îndeosebi pentru autoritățile locale și regionale, având în vedere importanța crucială a acestora pentru menținerea unei societăți democratice stabile și deschise, cât și pentru o bună guvernanță;

Societatea civilă și viața publică

17. consideră că societatea civilă este un element foarte important în construirea unei societăți democratice. Sunt necesare continuarea dezvoltării și consolidarea capacității acestui sector pentru a facilita rolul semnificativ al acestuia în sporirea transparenței și promovarea democrației. Societatea civilă poate juca un rol important în informarea publicului cu privire la UE și în facilitarea implicării cetățenilor în procesul de aderare;

18. solicită îmbunătățirea în continuare a drepturilor femeilor, copiilor și persoanelor vârstnice. Ar trebui luate măsuri suplimentare pentru a îmbunătăți egalitatea șanselor, a asigura o mai bună ocupare a forței de muncă și a încuraja implicarea mai

activă a femeilor în viața politică. Este necesară consolidarea protecției femeilor, copiilor și persoanelor vârstnice împotriva tuturor formelor de violență, inclusiv a traficului de ființe umane;

19. încurajează îmbunătățirea în continuare a statutului persoanelor cu handicap. Un element de importanță deosebită este îmbunătățirea șanselor de angajare pentru persoanele cu handicap, acesta fiind un pas esențial către integrarea lor deplină în societate;

20. încurajează îmbunătățirea drepturilor minorităților și crearea condițiilor pentru înflorirea și dezvoltarea culturilor minorităților. Trebuie însă acționat cu hotărâre și pentru îmbunătățirea, în general, a atitudinii față de grupurile etnice și pentru promovarea toleranței și reconcilierii;

B. Observații specifice fiecărei țări

Albania

21. merită salutate progresele din administrație, mai cu seamă perfecționarea registrului de stare civilă, a cărților de identitate și introducerea pașapoartelor biometrice; își exprimă speranța că acestea vor duce la o îmbunătățire a procesului electoral, având în vedere că ultimele alegeri locale nu au fost la nivelul angajamentelor și standardelor internaționale;

22. salută abordarea mai strategică a guvernului în lupta împotriva corupției. Cu toate acestea, în Albania corupția rămâne un fenomen larg răspândit și constituie o problemă gravă. În plus, în ciuda unor progrese, sistemul judiciar albanez este în continuare foarte slab și este nevoie în continuare de reforme, în special în ceea ce privește independența, transparența și eficiența. De aceea este deosebit de important ca Strategia 2007-2013 de luptă împotriva corupției să fie realizată și pusă în aplicare cu hotărâre, conform recomandărilor formulate de Consiliul Europei/GRECO;

23. constată climatul foarte pozitiv în relațiile interconfesionale, acestea reprezentând un exemplu valoros în regiune, dar solicită îmbunătățiri în ceea ce privește drepturile omului și libertatea de expresie;

24. face apel la autoritățile albaneze să continue să acționeze pentru îmbunătățirea statutului minorităților conform bunelor practici europene și Convenției-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale. Recomandă cu fermitate ca reprezentanți ai minorităților să fie incluși în Parlamentul albanez și ca predarea limbilor minorităților să fie extinsă la toți membrii minorităților etnice de pe întreg teritoriul țării;

25. recunoaște eforturile Albaniei de a menține și a dezvolta bunele relații de vecinătate cu state membre și cu alte state precanditate;

26. consideră că o sporire suplimentară a capacității administrative este necesară pentru implementarea cu succes a Acordului de Stabilizare și Asociere (ASA). Este necesară continuarea consolidării capacităților administrațiilor autorităților locale și ale Asociației administrațiilor locale din Albania pentru ca acestea să devină capabile să absoarbă fondurile IPA;

Bosnia și Herțegovina

27. salută parafarea Acordului de Stabilizare și Asociere (ASA) cu UE și îndeamnă autoritățile din Bosnia și Herțegovina să coopereze pentru respectarea obligațiilor asumate în cadrul acestuia;

28. salută declarația privind reforma forțelor de poliție în Bosnia și Herțegovina și face apel la toți semnatarii acesteia să colaboreze în scopul reformării poliției conform principiilor UE. Reforma poliției rămâne necesară pentru semnarea Acordului de Stabilizare și Asociere (ASA);

29. salută hotărârea cu care structurile administrației locale din Bosnia și Herțegovina adoptă bunele practici europene privind îmbunătățirea serviciilor și salută interesul arătat de asociațiile administrațiilor locale din ambele entități față de colaborarea în vederea îmbunătățirii serviciilor locale pentru cetățeni;

30. salută continuarea reformelor în cadrul administrațiilor locale și constată că legislația ambelor entități privind autonomia locală respectă Carta europeană a autonomiei locale;

31. consideră că este necesară o sporire suplimentară a capacității administrative pentru aplicarea cu succes a ASA. Este necesar să se continue consolidarea capacităților administrative ale autorităților locale și ale asociațiilor administrațiilor locale din ambele entități pentru ca acestea să devină capabile să absoarbă fondurile IPA și să beneficieze deplin de acestea;

32. salută progresul înregistrat cu privire la întoarcerea refugiaților și a persoanelor strămutate în interiorul țării și încurajează organizațiile și agențiile respective să-și continue eforturile pentru îmbunătățirea condițiilor în vederea unei reîntoarceri durabile;

33. salută progresele în cooperarea cu Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie, care pare să se situeze la un nivel mult mai satisfăcător, dar este nevoie de cooperare deplină pentru semnarea Acordului de Stabilizare și Asociere;

Serbia

34. solicită Serbiei să continue demersurile de apropiere de UE și să urmărească o coexistență pașnică cu toți vecinii săi;

35. salută inițierea procesului de negociere a Acordului de Stabilizare și Asociere (ASA) cu UE și încurajează Serbia să-și mențină eforturile în vederea îndeplinirii obligațiilor sale față de Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie, deoarece

acestea rămân o condiție pentru continuarea procesului de integrare în UE;

36. recunoaște progresul înregistrat în domeniul reformei administrației publice, care este în conformitate cu standardele europene, și remarcă buna capacitate administrativă demonstrată de Serbia în contextul negocierilor privind ASA;

37. salută inițiativa lansată de Ministerul Justiției de a realiza o analiză aprofundată a sistemului judiciar, dat fiind că aplicarea cadrului legal creat de noua Constituție se face încă așteptat. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura independența, responsabilitatea și eficiența sistemului judiciar;

38. salută continuarea aplicării strategiei naționale împotriva corupției, dar observă că aceasta este încă răspândită, constituind o serioasă problemă în Serbia;

39. salută progresele înregistrate cu privire la respectarea și protecția drepturilor minorităților și încurajează guvernul să-și concentreze eforturile pentru a îmbunătăți drepturile grupurilor etnice, în special în domeniul educației, protecției sociale, asistenței medicale, locuinței și ocupării forței de muncă;

40. îndeamnă Parlamentul sârb să ratifice Carta europeană a autonomiei locale;

41. consideră că o sporire suplimentară a capacității administrative este necesară pentru aplicarea cu succes a ASA. Este necesară continuarea consolidării capacităților administrative ale autorităților locale și ale Conferinței permanente a orașelor și comunelor pentru ca acestea să devină capabile să absoarbă fondurile IPA și să beneficieze deplin de acestea;

Kosovo (conform Rezoluției 1244 a Consiliului de Securitate al ONU)

42. declarația de independență a provinciei Kosovo de la 17 februarie este de acum un fapt; salută decizia de a lansa o misiune PESA a Uniunii Europene de sprijinire a statului de drept în Kosovo, EULEX Kosovo. Menținerea statului de drept și a stabilității este în interesul tuturor. Grupurile etnice trebuie să coexiste pașnic;

43. salută introducerea Strategiei și a Planului de acțiune privind reforma administrației publice 2006-2011, deoarece administrația publică este slabă și ineficientă, iar reformele sunt încă în stadii incipiente;

44. consideră că, deși s-au realizat anumite progrese la nivelul administrației locale, capacitățile administrative din Kosovo rămân slabe;

45. salută înființarea Agenției de combatere a corupției în Kosovo, dar consideră că nu există o voință politică clară pentru a combate corupția, care rămâne o problemă majoră. Este necesară sporirea capacităților personalului agenției, precum și continuarea acțiunilor de dezvoltare a cadrului legislativ și a normelor de aplicare;

46. regretă că nu s-au înregistrat decât puține progrese în domeniul drepturilor și libertăților politice și civile și îndeamnă autoritățile din Kosovo să realizeze cercetări suplimentare cu privire la mai mult de 2000 de persoane dispărute, ca un pas important în direcția reconcilierii;

47. salută faptul că alegerile din Kosovo din noiembrie 2007 s-au desfășurat într-o manieră calmă; încurajează autoritățile din Kosovo și din Serbia să continue să acționeze pentru stabilizarea actualei situații politice și este ferm convins că nicio violență nu este justificată în Kosovo și că un Kosovo multietnic poate fi construit numai prin cooperare între toate comunitățile sale;

Munte negru

48. salută semnarea Acordului de Stabilizare și Asociere cu UE și încurajează guvernul din Munte negru să continue eforturile pentru a-și respecta obligațiile prevăzute în acord, în conformitate cu proiectul de plan de acțiune pentru aplicarea acestuia;

49. salută adoptarea noii Constituții;

50. recunoaște rezultatele pozitive obținute de la independență în stabilirea unor bune relații bilaterale cu țările unei viitoare extinderi și statele membre învecinate, precum și progre-

sele înregistrate în aderarea la inițiativele regionale și la Consiliul Europei;

51. salută măsurile introduse de guvern pentru combaterea crimei organizate și a corupției, dar observă că aceste chestiuni încă sunt considerate o preocupare serioasă și îndeamnă guvernul să îmbunătățească în continuare măsurile anti-corupție și să-și sporească eforturile de combatere a spălării banilor. Ar trebui pus un accent deosebit pe continuarea reformelor în sistemul judiciar;

52. ia notă de continuarea reformei în administrația publică și recomandă consolidarea în continuare a capacității administrative, în special în privința transparenței, responsabilității, achizițiilor publice, precum și în gestionarea patrimoniului public și a procedurilor de autorizare;

53. consideră că o sporire suplimentară a capacității administrative este necesară pentru aplicarea cu succes a Acordului de Stabilizare și Asociere. Este necesară continuarea consolidării capacităților administrative ale autorităților locale și ale asociației autorităților locale din Munte negru pentru ca acestea să devină capabile să absoarbă fondurile IPA și să beneficieze deplin de acestea.

Bruxelles, 10 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

Avizul Comitetului Regiunilor privind Participarea socială deplină a tinerilor

(2008/C 172/13)

COMITETUL REGIUNILOR

- regretă că, în comunicare, Comisia nu prezintă mai exact rolul nivelurilor regional și local în politica de tineret, deși examinează nevoia de cooperare între factorii politici și părțile interesate la nivel european, național, precum și regional și local în cadrul elaborării strategiei pentru tineret;
- subliniază faptul că politica de tineret este pusă în mare parte în aplicare la nivel regional și local. Strategiile locale și regionale contribuie substanțial la adoptarea de măsuri importante pentru o mai bună educație și formare continuă, pentru o mai bună integrare socială și profesională și pentru angajamentul cetățenesc activ al tinerilor;
- este de acord cu Comisia că este sarcina sistemelor naționale și regionale de educație și formare profesională să transmită competențe de bază, relevante pentru piața muncii. Nu trebuie să se piardă din vedere faptul că o educație de bază solidă, cu caracter general și rol de formare a personalității, nu se mărginește la acest rol, fiind importantă și în ceea ce privește participarea persoanelor la viața socială;
- spre deosebire de Comisie, consideră că, în cazul copiilor de vârstă preșcolară, prioritară nu este atât dezvoltarea competențelor esențiale, ci a personalității globale;
- consideră sistemul de învățământ dual, practicat în mai multe state membre, care combină educația în întreprindere și în școală, drept o formă exemplară de învățământ din perspectiva integrării profesionale a cât mai multor tineri și regretă că învățământul profesional suferă în multe state membre de probleme cauzate de lipsa de atractivitate și de acceptare.

Raportor: Dl Gebhard HALDER (AT/PPE), președinte al Parlamentului landului Vorarlberg

Text de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, către Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Promovarea participării depline a tinerilor în domeniul educației, al ocupării forței de muncă și în societate”

COM(2007) 498 final

Recomandări politice

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale privind Comunicarea Comisiei

1. consideră că tinerii reprezintă potențialul de dezvoltare al unei societăți. Viitorul Uniunii Europene, al statelor membre, precum și al colectivităților locale și regionale depinde în măsură din ce în ce mai mare de capacitatea de a crea o societate care să asigure condiții bune copiilor și tinerilor;

2. subliniază că tinerii reprezintă un factor decisiv de care depinde forța economică a regiunilor europene și capacitatea acestora de a face față concurenței globale. Mai mult, angajamentul cetățenilor Uniunii este un element important pentru coeziunea socială și dezvoltarea în continuare, în mod pașnic și democratic, a Europei și acest angajament trebuie format încă din tinerețe;

3. face trimitere la Avizul Comitetului Regiunilor privind viitorul demografic al Europei ⁽¹⁾. Conform acestui aviz, se nasc mai puțini copii decât este necesar pentru menținerea nivelului actual al populației. Această situație duce la schimbări profunde în ceea ce privește numărul populației europene și structura sa de vârstă, evidențiind necesitatea unei politici durabile și echitabile față de diferitele generații;

4. recunoaște, de aceea, că Pactul European pentru Tineret ⁽²⁾, adoptat de Consiliul European în primăvara anului 2005, Comunicarea Comisiei privind politicile europene de tineret ⁽³⁾ și prezenta comunicare a Comisiei abordează o temă de cea mai mare importanță;

5. sprijină abordarea transversală propusă de Comisie. Este important ca preocupările tinerilor să fie luate în considerare în toate domeniile politice și astfel să se acorde mai multă atenție nevoilor specifice ale tinerilor;

6. subliniază faptul că este de competența statelor membre, respectiv a autorităților locale și regionale să ia măsuri corespunzătoare în domeniile educației și formării profesionale, tineretului și ocupării forței de muncă, la care face referire comunicarea. În aceste domenii, Uniunii Europene îi revine doar un rol de coordonare, de sprijin și de completare;

7. solicită în acest context Comisiei să verifice dacă măsurile planificate sunt conforme principiului subsidiarității și proporționalității, care este consolidat prin Tratatul de reformă;

8. constată că, în contextul comunicării, Comisia nu a prezentat o analiză de impact și regretă că nu au fost stabilite sarcinile administrative și financiare suplimentare care rezultă pentru nivelurile local și regional din aplicarea măsurilor respective;

Importanța nivelului local și regional

9. regretă că, în comunicare, Comisia nu prezintă mai exact rolul nivelurilor regional și local în politica de tineret, deși examinează nevoia de cooperare între factorii politici și părțile interesate la nivel european, național, precum și regional și local în cadrul elaborării strategiei pentru tineret;

10. subliniază faptul că politica de tineret este pusă în mare parte în aplicare la nivel regional și local. Strategiile locale și regionale contribuie substanțial la adoptarea de măsuri importante pentru o mai bună educație și formare continuă, pentru o mai bună integrare socială și profesională și pentru angajamentul cetățenesc activ al tinerilor. Este posibil, exact la nivel regional și local, să se pună în mai mare măsură accentul pe nevoile specifice ale tinerilor și, astfel, să se acționeze mai eficient;

11. solicită Comisiei să țină seama de diversitatea națională, regională și locală în domeniile educației, tineretului și ocupării forței de muncă. În procesul de elaborare și punere în aplicare a măsurilor de coordonare, de sprijin și de completare trebuie implicat nu doar nivelul național, ci și cel regional și local;

Educație mai bună și mai multă pentru toți tinerii

12. subliniază că sistemele europene de educație și formare profesională reprezintă factori-cheie pentru dezvoltarea potențialului competitiv pe termen lung al UE și salută, de aceea, conținuturile programului de lucru „Educație și formare profesională 2010” ⁽⁴⁾; totodată subliniază faptul că trebuie respectată răspunderea statelor membre, respectiv a nivelului local și regional pentru programele de învățământ și organizarea sistemelor educaționale, precum și diversitatea culturilor și limbilor acestora;

⁽¹⁾ Avizul Comitetului Regiunilor privind viitorul demografic al Europei, CdR 341/2006 rev. 3.

⁽²⁾ Anexa I a Concluziilor Președinției Consiliului European de la Bruxelles, din 22 și 23 martie 2005 (7619/05).

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei către Consiliu privind politicile europene de tineret „Abordând preocupările tinerilor din Europa — Punerea în aplicare a Pactului european pentru tineret și promovarea cetățeniei active”, COM(2005) 206 final.

⁽⁴⁾ Programul de lucru detaliat privind punerea în aplicare a obiectivelor sistemelor de educație și formare profesională în Europa, JO C 142/1, 14.6.2002.

13. este de acord cu Comisia că este sarcina sistemelor naționale și regionale de educație și formare profesională să transmită competențe de bază, relevante pentru piața muncii. Nu trebuie să se piardă din vedere faptul că o educație de bază solidă, cu caracter general și rol de formare a personalității, nu se mărginește la acest rol, fiind importantă și în ceea ce privește participarea persoanelor la viața socială;

14. spre deosebire de Comisie, consideră că, în cazul copiilor de vârstă preșcolară, prioritară nu este atât dezvoltarea competențelor esențiale, ci a personalității globale. Cu toate acestea, de exemplu prin jocuri axate pe tehnică și pe științele naturale, se poate dezvolta și potențialul copiilor foarte mici și se pot stimula interese care vor fi de mare importanță pentru orientarea profesională viitoare;

15. subliniază importanța formării lingvistice în cadrul educației. Aceasta este deosebit de importantă în cazul copiilor de migranți. Astfel se pun și bazele pentru învățarea ulterioară a altor limbi;

16. consideră sistemul de învățământ dual, practicat în mai multe state membre, care combină educația în întreprindere și în școală, drept o formă exemplară de învățământ din perspectiva integrării profesionale a cât mai multor tineri și regretă că învățământul profesional suferă în multe state membre de probleme cauzate de lipsa de atractivitate și de acceptare. Cu toate acestea, acest sistem de învățământ, ca și toate celelalte forme de educație postsecundară și universitară se confruntă cu problema nivelului de calificare, multe locuri de muncă necesitând în prezent un nivel de calificare din ce în ce mai ridicat. De aceea, trebuie crescută atractivitatea acestui sistem de învățământ, în special prin îmbunătățirea flexibilității sale până la nivel de universitate;

17. este așadar de părere că nivelul de educație trebuie în general îmbunătățit. În acest scop, este necesar să existe în învățământ un personal motivat și cu înaltă calificare, care să dispună nu doar de competențe didactice și de specialitate, ci și de competențe în materie de integrare socială⁽⁵⁾. Mai mult, programele de învățământ trebuie să reflecte cerințele pieței muncii;

18. salută faptul că Comisia solicită statelor membre să pună în aplicare cadrul european de calificări și cere în acest context să se țină seama de diversitatea națională și regională din sistemele de învățământ. Astfel trebuie găsite, de exemplu, soluții pentru integrarea modulelor de educație axate pe formarea profesională;

19. evidențiază importanța programului UE pentru învățarea pe parcursul întregii vieți și a programului UE „Tineretul în acțiune”. Aceste programe care pun în prim-plan mobilitatea transfrontalieră și învățarea formală și informală asociată acesteia reprezintă o completare valoroasă a politicilor de educație naționale, regionale și locale;

20. solicită Comisiei să acorde mai multă atenție situației tinerilor defavorizați în comunicare și în cadrul măsurilor instituite de aceasta (de exemplu în programele comunitare). Pentru

(5) A se vedea și Comunicarea Comisiei „Îmbunătățirea calității formării profesorilor”, COM(2007) 392 final și Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 15 noiembrie 2007, privind îmbunătățirea calității pregătirii cadrelor didactice (JO C 300/6, 12.12.2007).

a oferi acestor tineri o șansă de a-și dezvolta potențialul individual și de a se integra pe piața muncii, pot fi foarte utile modelele precum cel al învățământului profesional integrator. Acestea oferă tinerilor defavorizați posibilitatea de a absolvi o formă de învățământ într-o perioadă mai lungă sau de a obține o calificare parțială. În acest context, este important să se ofere tinerilor defavorizați asistență socială și consiliere intensivă, iar această sarcină se poate îndeplini doar la nivel local și regional. Aceste modele pot ajuta și la reducerea cotei încă foarte ridicate de abandon școlar;

Tineretul și ocuparea forței de muncă: o provocare pentru Europa

21. constată că integrarea profesională se dovedește a fi din ce în ce mai dificilă pentru tinerii absolvenți;

22. multe regiuni europene se confruntă deja cu o situație paradoxală: deși rata șomajului în rândul tinerilor⁽⁶⁾ este considerabilă în anumite cazuri, se constată o lipsă a forței de muncă, în special a celei cu înaltă calificare, care se va agrava în viitor;

23. subliniază că integrarea profesională și socială a tinerilor în zonele urbane și rurale defavorizate este deosebit de dificilă și evidențiază în acest context importanța politicilor europene, naționale, precum și regionale pentru îmbunătățirea convergenței și competitivității regionale și pentru crearea condițiilor necesare pentru ca tinerii calificați să rămână în aceste regiuni;

24. este de acord cu Comisia că în cadrul programelor naționale de reformă pentru creștere economică și ocupare a forței de muncă trebuie acordată o atenție specială ocupării forței de muncă tinere și solicită ca aceste programe de reformă să fie cât mai bine armonizate cu măsurile instituite în cadrul programului de lucru „Educație și formare profesională 2010”;

25. solicită ca procesul comunitar de evaluare reciprocă din cadrul Strategiei de la Lisabona, care funcționează la nivelul guvernelor statelor membre, să fie extins astfel încât autoritățile locale și regionale și alte părți interesate să aibă posibilitatea de a beneficia de schimburi de experiență cu omologii lor din cadrul UE și de a examina acțiunile întreprinse la nivel local și regional pentru a soluționa problema tinerilor care nu au un loc de muncă și nu sunt integrați în vreun sistem de învățământ sau de formare;

26. consideră extinderea continuă a raporturilor de muncă precare cu o siguranță scăzută a locului de muncă drept o problemă fundamentală în special pentru tinerii angajați, deoarece aceștia nu au adesea acces pe durata mai multor ani la venituri și raporturi de muncă stabile și adecvate și nu pot astfel duce o viață independentă;

27. îndeamnă, de aceea, instituțiile europene, statele membre și autoritățile locale și regionale să aibă în vedere menținerea unui echilibru adecvat între interesele angajatorilor și ale angajaților, respectiv între flexibilitate și securitate, în cazul în care aplică flexicuritatea. Este important și să nu se îngreuneze integrarea socială a tinerilor;

(6) Conform comunicării, șomajul în rândul tinerilor se ridică în medie la 17,4 %.

28. este de părere că Comisia nu abordează suficient ocuparea forței de muncă tinere și defavorizate. Pe lângă măsurile preventive, care privesc mai ales formarea profesională a tinerilor în funcție de cerințele pieței forței de muncă, pentru integrarea tinerilor, mai ales a celor defavorizați, sunt necesare pe piața forței de muncă măsuri intensive de sprijin, inclusiv măsuri sociale, care să țină seama de necesitățile individuale. În această privință, astfel cum cere și Strategia europeană de ocupare a forței de muncă, este important să fie incluși toți tinerii fără excepție și să se asigure integrarea lor în cel mai scurt timp în procesul muncii. În acest scop, pot fi necesare și „plase de siguranță” pentru tinerii defavorizați care caută un loc de muncă, precum și realizarea unor programe de calificare și ocupare a forței de muncă speciale pentru tineri, finanțate din fonduri publice (7);

29. subliniază că Fondurile Structurale ale UE, în special Fondul Social European, permit promovarea unor astfel de proiecte și sprijină solicitarea exprimată de Comisie în comunicare ca FSE să fie orientat mai puternic către ocuparea forței de muncă tinere, în măsura în care condițiile regionale — șomajul ridicat în rândul tinerilor — fac necesară o astfel de orientare;

30. consideră că este o sarcină importantă a nivelului național și regional, respectiv local să îmbunătățească capacitatea și disponibilitatea tinerilor de a găsi un loc de muncă. Printre altele, trebuie intensificată consultarea personală cu privire la educație și profesie pentru a sensibiliza tinerii față de carierele cu orientare de viitor. Aceasta poate contribui și la asigurarea echilibrului dintre genuri în cadrul anumitor categorii profesionale;

31. sprijină cadrul de calitate propus de Comisie, cu caracter de recomandare, pentru stagii, deoarece stagiarii, care sunt din ce în ce mai activi la nivel transfrontalier, sunt în anumite cazuri utilizați abuziv ca „forță de muncă ieftină”. Stagiul veritabil reprezintă o foarte bună posibilitate pentru tineri de a acumula o primă experiență profesională, care ar putea juca un rol esențial și decisiv în alegerea profesiei sau în formarea ulterioară; tinerii care urmează programe de formare profesională trebuie încurajați să efectueze și stagii de practică, iar oferta de muncă disponibilă în acest scop trebuie extinsă;

32. subliniază că pe lângă formarea inițială, formarea profesională continuă dobândește o importanță din ce în ce mai mare. Cunoștințele tehnice și aptitudinile cerute în procesul muncii se schimbă repede. De aceea, provocarea actuală constă în a mări atractivitatea și accesibilitatea formării continue și în a extinde oferta de instrumente de formare continuă. Este important ca tinerii care nu dispun de o formare inițială suficientă să poată remedia lipsa cunoștințelor și aptitudinilor (a doua șansă) (8);

(7) Trebuie create în anumite cazuri posibilități mai accesibile pentru tinerii care au pierdut contactul cu instituțiile publice și de educație, pentru a li se oferi acestora șansa dobândirii unei „experiențe profesionale”. Preluarea (parțială și) temporară a costurilor salariale poate reprezenta și pentru întreprinderi un stimulente de a angaja persoane fără experiență. Studiile efectuate demonstrează că efectul asupra economiei poate fi clar benefic, dacă se iau în considerare consecințele pentru politica socială cauzate de un număr mare de tineri aflați în șomaj pe termen lung.

(8) Aceste măsuri din domeniul educației, susținute și prin FSE, constituie o premiză esențială pentru intrarea pe piața forței de muncă. Se pot menționa, de exemplu, „cursurile de alfabetizare” și „absolvirea ulterioară a nivelului obligatoriu de învățământ”.

Utilizarea integrală a potențialului tuturor

33. constată că tocmai copiii și tinerii din familiile sărace sunt defavorizați din multe puncte de vedere și în parte marginalizați. Această situație se referă atât la șansele lor educaționale și a de a găsi un loc de muncă, precum și la starea lor de sănătate. Mai mult, sărăcia este adesea „moștenită”: sărăcia și excluderea socială la vârsta adultă sunt rezultatul defavorizărilor suferite în copilărie și tinerețe;

34. cere, de aceea, să se acorde prioritate combaterii sărăciei și excluderii sociale. Aceasta este o sarcină în primul rând națională, regională și locală și necesită coordonarea măsurilor din cadrul politicilor economice, de ocupare a forței de muncă, de educație și sociale, precum și o abordare transversală a aspectelor politicii tineretului;

35. este de părere că trebuie pornit de la reducerea riscului de sărăcie pentru familiile cu copii. Trebuie să se acorde o atenție deosebită factorilor socio-economici precum segregarea, șomajul pe termen lung al părinților și nivelul scăzut de educație, pentru evitarea cazurilor de sărăcie permanentă;

36. reamintește faptul că adesea autoritățile locale și regionale sunt responsabile de întreținerea orfanilor și a copiilor din familiile cu probleme, ca și de educația școlară a acestora și că aceste autorități ar trebui să creeze premisele necesare pentru ca acești copii să poată duce o viață independentă;

37. subliniază că faptul de a cunoaște limba țării de reședință constituie o condiție necesară pentru integrarea rapidă, performanțe școlare mai bune și pentru a beneficia de mai multe șanse pe piața muncii, fiind astfel și un factor esențial pentru combaterea sărăciei;

Tinerii cetățeni activi

38. subliniază că participarea tinerilor — implicarea și contribuția lor la modelarea vieții sociale — îi întărește pe copii și pe adolescenți, le dă încredere în sine și promovează democrația și comportamentul activ;

39. subliniază importanța deosebită a proceselor participative la nivelul local și regional. Participarea este pentru tineri deosebit de vizibilă și de durabilă în cazurile în care aceștia contribuie la modelarea mediului în care trăiesc și pot experimenta direct și nemijlocit efectele proceselor participative;

40. constată că este foarte important ca tinerii și copii să fie inițiați în mecanismele administrației locale, prin familiarizarea lor cu posturile, funcțiile și responsabilitățile aleșilor locali și regionali, precum și cu modul în care aceștia pot ajuta populația locală să-și îmbunătățească condițiile de muncă și de trai;

41. salută realizarea unui schimb de experiențe la nivel european în vederea consolidării inițiativelor locale și regionale de participare și solicită autorităților naționale și instituțiilor europene, precum și colectivităților regionale și locale să dezvolte politica tineretului la nivel trans-sectorial și în strânsă cooperare cu tinerii;

42. are o opinie favorabilă față de propunerea Comisiei Europene privind elaborarea periodică a unui raport al UE privind tineretul. Acesta poate contribui la analizarea condițiilor de viață ale tinerilor și la prezentarea preocupărilor acestora, oferind astfel o bază pentru politicile trans-sectoriale de tineret, elaborate la nivel național, regional, local și european. Trebuie vegheat să nu se creeze pentru statele membre, regiuni și localități noi obligații în materie de prezentare a rapoartelor. Multiplele rapoarte existente deja, care prezintă și situația tinerilor, conțin multe informații necesare;

43. subliniază faptul că activitățile voluntare ale tinerilor reprezintă, pe de o parte, o posibilitate importantă de implicare activă a acestora în societate și, pe de altă parte, de dobândire a primelor experiențe profesionale, favorizând o mai bună orientare profesională;

44. subliniază faptul că activitățile de voluntariat duc, de asemenea, la dobândirea de cunoștințe și aptitudini care pot fi

importante pentru activitatea profesională ulterioară. Pentru a mări atractivitatea acestor activități pentru tineri este necesară recunoașterea calificărilor dobândite în cadrul acestei formări cu caracter informal;

45. salută în acest context certificatul „Youth pass”, introdus de Comisie în cadrul programului UE „Tineretul în acțiune”, care reprezintă un certificat individual privind calitatea muncii tinerilor în cadrul activităților programului, și sprijină intenția Comisiei de a completa cadrul comunitar unic pentru transparența calificărilor și competențelor (Europass) ⁽⁹⁾ prin includerea calificărilor informale dobândite;

46. solicită ca toate nivelurile de decizie să vegheze ca și tinerii defavorizați să aibă un acces sporit atât la procesele participative, cât și la activitățile de voluntariat.

Bruxelles, 10 aprilie 2008

Președintele
Comitetului Regiunilor
Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁹⁾ A se vedea Decizia nr. 2241/2004/CE.